

De'en Gwso'on Apostol Ca'

Jeso'osən' bene' lyebe sele'e Spirit che Diozən'

¹⁻² Teofilo dao', ca' naquə libr de'en bzoja' de'e nech, bzoja' che yoguə'ələl de'e güen de'e ben Jeso'osən' na' de'en bsed blo'ine' dezd catə'an gwzolaogüe' bsed blo'ine' xte catə'an beyepe' yoban'. Žlac bsed blo'ine'enə' gwleje' apostol che' ca' na' len yelə' chnabia' che Spirit che Diozən' bene' mendad naquən' so'one'. ³ Nach gwde gwso'ot beṇə' Jeso'osən', jəyeloe' laogüe' apostol che' ca'. Na' de'e zan de'e bene' par ničh gosə'ənezene' de que mbancze'enə', na' gwdalene' lega'aque' čhoa ža na' bzejni'ine' lega'aque' can' chene'e Diozən' nabi'e beṇə' so'e latjə.

⁴ Na' žlac ne'e zo Jeso'osən' len apostol che' ca' bene' mendad cui yesyə'əžaše' syoda Jerosalennə' lgüegwzə. Gože' lega'aque' yesyə'əga'əne' yesə'əbeze' xte catə'an bačh goc can' ben Xe' Diozən' lyebe gaquə, ca de'en bzejni'ine' lega'aque'. ⁵ Jeso'osən' goze'e lega'aque': —De'e zaque'enə' ca naquə Juannə' bčhoe' beṇə' nis, pero entr yeto čhopə ža, nada' gona' par ničh gaquə to de'e zaquə'əche, gona' par ničh yedəso Spirit che Diozən' lo'o yičjla'ažda'olen' nabi'an le'e.

Jeso'osən' beyepe' yoban'

⁶ Na' catə' bazjəndopə zjənžague' len Jeso'osən' gwse'ene': —Xanto' čəbabžin ža gono' ca yechoj nasyon Izrael chechon' xni'a beṇə' zitə' ca'?

7 Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito naquən par nič le'e ənezele bi ža bi orən' gon Xacho Diozən' de'e ca' babži'e bia' gone'. 8 Pero na' catə' yedəso Spirit che'enə' len le'e, gaquəlenən le'e len yelə' guac che'enə' par nič güe'ele xtiža'anə' syoda Jerosalen nga, na' doxen ga mbane Jodean', na' Samaritan' na' doxenlə lao yežlyon'.

9 Beyož gwna Jeso'osən' ca', lao chəsə'əgüia disipl che' ca' le' beyepe' yoban' to lo'o bejw na' bitoch besə'əle'ine' le'. 10 Na' ne'e chəsə'əgüiachgua disipl che' ca' le'e yoban' gan' besə'əle'ine' beyepe', catə'əczla gwsa'acbe'ine' bazjəzecha chopə angl len lega'aque' beṇə' zjənyaz lachə' šyiš. 11 Na' beṇə' ca' chopə gwse'e lega'aque': —Beṇə' Galilea, žbixchen' chgüiale le'e yoban'? Catezəczən' ble'ile beyep Jeso'os nga yoban' catə'ən bechoje' ladjwlen', ca'atezəczən' le'ile yide' de'e yoblə.

Gos'əbeje' Matias par gaque' apostol lgua'a Jodən'

12 Nach besa'aque' ya'a de'en nzi' ya'a Olibos jəya'aque' Jerosalennə', na' naquə galə'əzə Jerosalennə' to catə'ətə'ən de lsens sa'aque' ža dezcanzən' segon costombr che beṇə' Izrael ca'. 13 Na' catə' besə'əžine' Jerosalennə' apostol ca' šnej na' beṇə' ca' zjənžague' besyə'əgüie' gan' nite'enə' lo'o quartən' zo žcuia la'alə. Apostol ca' šnej beṇə' quinga: Bedən', Jacobən', Juannə', Ndresən', na' Lipən', Tomasən', Bartolomen', Mtion' na' Jacob xi'ın Alfeo, na' Simon ben' chon txen len partid de'en nzi' Cananista, na' Jodasən' beṇə' bišə' Jacobən'. 14 Yoguə' ža gwnitə'ətezə gwnitə' apostol ca' šnej gwso'one' orasyon txen len beṇə' ca' zjənaquə

bišə' Jeso'osən' na' len Maria xna' Jeso'osən' na' len yeziqə'əchlə no'ol ca' zjənžague'.

15 Na' ca tyemp na' Bedən' gwzeche' ladjo to gueyoa galjə beṇə' ljuežj chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' par be'elene' lega'aque' dižə'an, na' gože' lega'aque': 16 —Beṇə' bišə', Spirit che Diozən' benən par nič de'e Rei Dabin' bzoje' na' be'e dižə' che Jodən' ben' gwče'e beṇə' ca' gosə'əzen Jeso'osən' gan' jesə'əšague'ene'. Na' benən byen goc complir can' nyoj Xtižə' Diozən' che'. 17 Jodən' goque' txen len neto' apostol, na' bene' txen len neto' yoguə'əloł de'en gwyo'o lao na'ato' bento'. 18 Na' Jodən' gwxi'e to pedas yežlyo len laxjue' de'en gwxi'e par de'e malən' bene' bdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' ca'. Pero na' bexope' gan' golə'ədite'enə' na' gošj le'enə' na' doxen xjlo'enə' bchoj. 19 Yoguə'əloł beṇə' ža' Jerosalennə' gosə'ənezene' can' goc che'enə' na' de'e na'anə' bosə'əsi'e yežlyon' Aseldama na' xtižə'əga'aque'enə' zeje dižə' yežlyo chen. 20 Na' de'en gwso'one' ca' goc can' nyoj to Salmo nan: Liže'enə' gaquən to yo'o daš, notono no so' na'. Na' leczə nyojən nan:

Na' te beṇə' yoblə gwłane' xlatje'enə'.

21 Na' nitə' beṇə' entr chio'o nga beṇə' bagwso'on txen len chio'o bedote lao gwdalen Xancho Jeso'osən' chio'o. 22 Bagwso'one' txen dezd catə' de'e Juannə' bchoe' le' nis xte catə'an beyepe' yoban', na' cheyalə' cuejcho toe' gone' txen len neto' apostol güe'eto' dižə' can' beban Xancho Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'.

23 Na' gosə'əbeje' chopə beṇə', toe' Jwse ben' le Barsabas, na' leczə le' Josto, na' ben' yeto Ma-

tias. ²⁴⁻²⁵ Nach gwso'one' orasyon gwse'e Diozən': —Xanto' le' nombi'o yichjla'aždao' yoguə'əlol beṇə'. Entr beṇə' ca' chopə blo'išguei neto' noe' bagwlejo' par tie' gwłane' xlatjə Jodən' par gaque' apostol na' gone' xšino'onə' txen len neto', ca naquə Jodən' gwlejyichje' de'en ngo'o lao ne'enə' gone' na' bazjəyede' gabil gan' naquən yeyeje' yelə' güen de'e mal che'enə'.

²⁶ Nach gwso'one' rif par gosə'ənezene' non' bagwlej Diozən' na' Matiasən' bchoje' na' gwso'onene' cuent len apostol ca' šnej.

2

Can' goquə catə'an bidə Spirit che Diozən'

¹ Na' bžin ža lni de'en ne' Pentecostes, na' apostol ca' na' yoguə'əlol beṇə' ca' bagwso'onlilažə' Jesocristən' zjəndopə zjənžague' txen tozə latjə. ² Na' to de repentzə goc to sšag le'e yoban' ca sšag che to be' bdon' gual na' nenxejə lo'o yo'o gan' zjəchi'enə'. ³ Na' besə'əle'ine' to de'en naquə ca yi' bel na' bžinte latə' güejə de'enə' chalə'ənin gan' zjəchi' to toe'. ⁴ Ca' goquə bedənabia' Spirit che Diozən' yichjla'aždao' to toe', na' Spiritən' benən par nič gosə'əzolaogüe' gwso'e gwde gwdelə dižə' de'e gwse'ejni'i beṇə' zitə' ca'.

⁵ Na' ca tyempən' beṇə' zan beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' beṇə' chso'elao' Diozən', za'aque' zan yež yoblə lao yežlyon'. ⁶ Na' catə' gwse'enene' sšaguən' de'en goquə lo'o yo'o gan' ža' apostol ca', zan beṇə' Izrael ca' besə'əžague', na' lechguale besyə'əbanene' chedə' to toe' gwse'enene' chso'e beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' dižə' de'e chəsə'əne to toe'. ⁷ Bito gwse'ejni'ine' bin' chac

na' besyə'əbanene', gosə'əne': —¿Ecaguə beṇə' Galilea beṇə' quinga chso'e dižə'əne'? ⁸ ¿Nactecxa chaquən' to tocho chenecho chso'e dižə' can' chso'e beṇə' gwlaž checho ca' dižə'? ⁹ Bałcho naccho beṇə' Partia na' bałcho beṇə' Media, na' bałcho beṇə' Elam, na' bałcho beṇə' Mesopotamia. Na' yebałcho beṇə' Jodea, na' yebałcho beṇə' Capadosia, yebałcho beṇə' Ponto, yebałcho beṇə' Asia, ¹⁰ yebałcho beṇə' Frigia na' beṇə' Panflia, na' yebałcho beṇə' Egipto, na' yebałcho za'acho yež Africa ca' de'en zjəchi' delant Sirene. Na' entr chio'o za'acho Roman' bałcho goljcho naccho beṇə' Izrael na' yebałcho ben cuincho beṇə' Izrael. ¹¹ Na' bałcho naccho beṇə' Creta na' beṇə' Arabia. Na' gatə'ətezə beṇə' naccho, yoguə'əcho chenecho chso'e beṇə' Galilea quinga xtižə'əchon' de'en chaccho, chso'e dižə' che de'e zan de'e baben Diozən' de'e zaquə' yebanecho.

¹² Na' yoguə' beṇə' ca' besə'ədobə choso'ozenague' besyə'əbanene' na' gwsa'acžejlaže'e che de'en chaquən', na' zane' gosə'əne': —¿Bi zejen de'e nga chaquən'?

¹³ Na' yebale' gwso'one' borl gosə'əne': —Beṇə' quinga chesə'əzožene'.

Dižə' de'en be' Bedən' len beṇə' Izrael ca' besə'əžag

¹⁴ Na' Bedən' gwzeche' lao beṇə' ca' txen len apostol ca' yešnej na' be'e dižə'əne' zižjo gože' beṇə' ca' zjənžaguən': —Le'e beṇə' Jodea na' notə'ətezəchle zole Jerosalennə', che'enda' gwzenagle chia' na' gonle xbab che de'en ze'e nia' le'e. ¹⁵ Beṇə' ljuežja' quinga bito chəsə'əzožene' can' chaquele, la' ne'e naquə tempran. ¹⁶ Bachac can'

bzoj de'e profet Joelan' ben' be' xtižə' Diozən' cana',
 bzoje' de'en gwna Diozən', nan:

17 Catə' bazon əžin tyemp par šo'o fin che yežlyon'
 nada' Dioz gona' par ničh Spirit chia'anə'
 yedəson len beṇə' ža' doxen lao yežlyon'.

Na' gona' par ničh xi'inle ca' so'e xtiža'anə'
 na' beṇə' byo xcuidə' ca' yesə'əle'idaogüe'ene' bi
 de'en gona' par yesə'əle'idaogüe'ene',
 na' güe'elena' beṇə' byo golə ca' dižə' lao bišgal
 čhega'aque'enə'.

18 Na' yoguə' beṇə' ca' chso'on xšina'anə' la'anə'
 beṇə' byo o la'anə' no'olə, yedəso Spirit
 chia'anə' len lega'aque' par ničh so'e
 xtiža'anə'.

19 Gona' par ničh gaquə de'en cui nonə' le'i le'e
 yoban' na' lao yežlyon'.

Gwlo'a yelə' guac chia'anə' len chen, len yi' na' len
 žen de'en naquə ca bejw.

20 Cuich əgwse'eni' bgüižən',
 nach bio'onə' yeyaquən xna ca color che chen
 antslə ze'e əžin ža yida' de'e yoblə
 par čhoglaogua'an che yoguə'əloł beṇə' šə non'
 napə dolə', nadan' naca' Xanle.

Gaquən to ža žialao xen,
 na' gwlo'a yelə' guac xen chia'anə'.

21 Na' gaquə de que notə'ətezə beṇə' yesə'əṇab go-
 clen laogua',

nada' naca' Xanle gona' par ničh cui žjəya'aque' lao
 yi' gabil.

Can' gwna Diozən' na' bzoj de'e profet Joelan' len,
 ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

22 Na' le'e beṇə' Izrael gwlaž chia', legwzenag
 chia'. Ca naquə Jeso'osən' ben' naquə beṇə'

Nasaretan', Diozan' blo'ine' le'e de que naque' beṇə' zaque'e. Diozan' bene' par niḥ Jeso'osən' bene' miḷagr na' bichlə de'e zaquə' yebanecho par ble'ile, can' ṇezczelenə'. ²³ Lao yeḷə' ṇeze che Diozan' bin' ze'e gaquə che Jeso'osən', bsi'e xṇeze par niḥ Jodən' benene' lao na'alen' na' benle par niḥ beṇə' mal ca' gwso'ote'ene' boso'ode'ene' le'e yag corozən'. ²⁴ Pero na' Diozan' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca', chedə' bito gwzoi yeḷə' gotən' ṇabia'an le'. ²⁵ Quinga bzoj de'e Rei Dabin' xtižə' Jeso'osən' gan' nyoj Xtižə' Diozan' nan:

Ṇezda' de que Xana' Diozan' zoe' len nada' do tyempte

na' chaclene' nada' par niḥ cui bi chžeba'.

²⁶ De'e na'anə' zoa' mbalaz na' cho'a dižə' can' chebeida'

na' ṇezda' yolis yosbane' nada' ladjo beṇə' guat ca' catə' bagota'.

²⁷ Dioz chia' ṇezda' bito yocua'aṇo' nada' gan' ža' beṇə' guat ca',

ni que go'o latjə gožə' cuerp chia'anə',

nadan' naca' Xi'inon' na' naquə la'aždaogua'anə' xi'ilažə'.

²⁸ Bablo'ido' nada' naquən' gona' par niḥ əbana' zejlicane

na' lechgualē mbalaz soa' yedote de'en zoleno' nada'.

²⁹ Beṇə' Izrael, ṇezecho de que de'e xaxta'ocho Rei Dabin' gote' na' boso'ocuaše'ene'. Na' nombi'acho yo'o de'en zo gan' boso'ocuaše'ene'.

³⁰ Na' de'e Rei Dabin' ža' be'e dižə' can' bzejni'i Diozan' le' cana'. Gwne' naquən' segor can' ben Diozan' lyebe de que to beṇə' galjə lao dia che'enə'

nabi'e Izraelan' can' gwnabia' le'enə'. ³¹ Diozən' bene' par niĉh de'e Rei Dabin' gwnezene' can' gaquə na' de'e na'anə' be'e dižə' ĉhe Cristən' ben' babselə' Diozən' par chaclene' nasyon ĉhechon'. Gwne' de que Cristən' yebane' na' bito yega'ane' gan' ža' beṇə' guat ca' na' nic gožə' cuerp ĉhe'enə'. ³² Na'a ža, Diozən' bolis bosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca' na' neto' naquəto' testigw de que beyas bebane'enə'. ³³ Na' Diozən' len yelə' guac ĉhe'ene' bene' par niĉh beyep Jeso'osən' gan' zoe'enə' na' chnabi'e txen len le'. Na' Diozən' bnežjue'ene' Spirit ĉhe'enə' can' bene' lyebe. Na' Jeso'os na'anə' babene' miłagr nga de'en babenele na' de'en bable'ile, babene' par niĉh zedəso Spiritən' len neto'. ³⁴ Caguə de'e Rei Dabi na' ben' beyep yoban', sino de'e Dabin' bzoje' ĉhe Jeso'osən' gwne':

Xancho Diozən' gože' Xana'anə':

“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen,

³⁵ na' gona' par niĉh nitə' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr ĉhio' ca' xni'onə'.”

³⁶ Na' yoguə' chio'o beṇə' Izrael cheyalə' nezecho de'en ngan' ĉhe Jeso'osən' ben' betle bda'alene' le'e yag corozən'. Diozən' gwleje'ene' par niĉh naque' Xanchon' na' naque' Cristən', zeje dižə' ben' bsele'e par chaclene' nasyon ĉhechon'.

Can' gwna Bedən' gože' beṇə' Izrael ca' zjənžaguən'. ³⁷ Na' catə' beṇə' ca' zjənžaguən' gwse'enene' xtiže'enə' de'e juisy de'e gwsa'aquene' lo'o la'ažda'oga'aque'enə', nach gwse'e Bedən' na' apostol ca' yela': —Beṇə' gwlaž, ĉbin' cheyalə' gonto' ža?

³⁸ Nach Bedən' gože' lega'aque': —Cheyalə' yedinjele xtolə'əle ca' par ničh Diozən' yezi'ixene' chele na' choale nis par yesə'əneze beṇə' de que bachonlilažə'əle Jesocristən'. Nach Diozən' gone' le'e Spirit che'enə' son lo'o yichjla'ažda'olen'.
³⁹ Diozən' gone' notə'ətezle Spirit che'enə' can' none' lyebe, le'e na' xi'inle ca' na' notə'ətezə beṇə' zitə', la' chnežjue'en yoguə' beṇə' chbeje' par chsa'aque' xi'inə'.

⁴⁰ Nach Bedən' be'elene' lega'aque' dižə' zan, na' gwṇeyoine' lega'aque' gože': —Leyechoj lao de'e malən' de'en chso'onchgua beṇə' ca' cui zjənonmbia' Diozən'.

⁴¹ Ca' goquən' beṇə' ca' gwse'ejle' che dižə' de'en be' Bedən' gosə'əchoe' nis. Na' lao žanə' šoṇa mil beṇə' ca' gwsə'onlilaže'e Jeso'osən' na' gwsa'aque' txen len yeziquə'əchlə beṇə' bachso'onlilažə'əcze' le'.
⁴² Yogue'e gwnitə'ətezə gwnite'e gosə'ənaogüe' de'en bosə'osed bosə'olo'i apostol ca' lega'aque' na' gwsa'aque' tozə len yeziquə'əchlə beṇə' gwsə'onlilažə' Jeso'osən' na' gwse'ej gwsə'ogüe' txen na' gwnitə'ətezə gwnite'e gwsə'one' orasyonnə' txen.

Can' gwsə'on beṇə' ca' gwsə'onlilažə' Cristən' de'e neche

⁴³ Na' yoguə'əzə beṇə' besyə'əbanene' can' gwsə'on apostol ca' miḷagr zan len yelə' guac che Diozən'.
⁴⁴ Na' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gwsa'aque' tozə na' gwsə'one' tozə yoguə'əloḷ de'en zjədeine'.
⁴⁵ Na' gwsə'ote'e byen chega'aque'enə' na' bichlə de'e ca' zjədeine' na' mech de'en besə'əle'ine' chein' gosə'əyise'en

entr yoguə'ə_lolga'aque' segon de'en besə'əyažje to toe'. ⁴⁶ Na' tža tža besə'ədopə besə'əžague' yo'odao' əblaonə' na' leczə gwse'ej gwsa'ogüe' txen liž to toga'aque' na' gwnite'e mbalaz na' besyə'əbeine' gwsə'one' txen. ⁴⁷ Gwnitə'ətezə gwnite'e gwsə'elaogüe'e Diozən'. Na' gwsa'azlažə' beṇə' yeziquə'əchlə can' gwsə'one'enə'. Na' tža tža Xancho Diozən' bene' par nič gwyanč beṇə' ca' gwsə'on_lilažə' Jesocristən'.

3

Besyə'əyone' to beṇə' coj

¹ Na' to ža Bedən' na' Juannə' ja'aque' yo'odao' əblaonə' do cheda šonə, or catə' chso'on beṇə' Izrael ca' orasyon segon costombr čhega'aque'enə'. ² Na' gwzo to beṇə' nxiṇj ni'enə' dezd goljtie' na' yoguə' ža gosə'əbec beṇə' le' cho'a puert che yo'oda'onə' puert de'en nzi' "De'e Xochē", par gwnabe' carida lao beṇə' ca' chja'ac yo'oda'onə'. ³ Nach catə' besə'əžin Bedən' na' Juannə' yo'oda'onə' na' be'enə' nxiṇj ni'enə' bolgüiže' lega'aque' yoso'onežjue'ene' mech. ⁴ Nach Bedən' na' Juannə' gosə'əbeze' na' bosə'əgüiachgüe'ene' na' Bedən' gože'ene': —Bgüia neto'.

⁵ Na' be'enə' bene' xbab yoso'onežjue'ene' mechən'. ⁶ Pero Bedən' gože'ene': —Bito bi mech čhia' de goṇa' le', pero de to de'e gona' gaquəlena' le'. Por yelə' guac che Jesocristən' ben' naquə beṇə' Nasaretən' chona' mendad gwzoža' na' gwda.

⁷ Nach Bedən' bexe'e na' licha be'en bsože'ene', na' le'e gocte gwzeche' na' ni'e ca' le'e besyə'əyacten gual na' leczə ca' bečhj ni'e ca'. ⁸ Na' catə' gočbe'ine'

babesyə'əyac n̄i'e ca' gual bxite'e yelə' chebei
 che'enə'. Na' gwyo'e cha'ašil che yo'oda'onə'
 len lega'aque' chxite'e na' cho'elaogüe'e Diozən'.
 9 Na' beṇə' ca' ža' cha'ašilən' besə'əle'ine' can'
 chde' chxite'e na' cho'elaogüe'e Diozən'. 10 Na'
 gwsa'acbe'ine' de que naque' ben' chbe' chṇab
 carida yoguə' ža cho'a puert che yo'oda'onə'
 puert de'en nzi' “De'e Xochē”, na' lechgualē
 besyə'əbanene' de que babeyaque n̄i'enə'.

Bedən' be'e xtižə' Diozən' cha'ašil che yo'oda'onə'

11 Na' to cha'ašil che yo'oda'onə' nzi'in “Che
 de'e Salomonṇə’”. Cha'ašil na' gwyej ben' beyaque
 n̄i'enə' len Bedən' na' Juannə'. Bitō bsane' lega'aque',
 con beṇe'e na'aga'aque'enə', na' yoguə' beṇə' ca' ža'
 yo'oda'onə' besə'əžagsese' par jəsə'əgüie'ene' chedə'
 besyə'əbanchgüeine' de'en babeyaque be'enə'.
 12 Na' catə' Bedən' ble'ine' de que bazjənžag beṇə'
 zan gan' nite'enə' nach be'elene' lega'aque' dižə'
 gože' lega'aque': —Le'e beṇə' gwlaž chia' beṇə'
 Izrael, chebanele can' babeyaque be'enga. De
 repent chaquele de que por yelə' guac cheton'
 bento' par nič beyaque be'enga o šə chaquele
 beyaquene' por ni che de'en chonchguato' can'
 chazlažə' Diozən', pero caguə ca'anə'. 13 De'e
 xaxta'ocho Abraannə', Isaaquən' na' Jacobən'
 gwso'elaogüe'e tozə Diozən' ben' cho'ela'ocho,
 na' Dioz na'anə' bnežjue' yelə' bala'an xen che
 Xi'ine' Jeso'osən'. Pero le'e bdele Jeso'osən' lao
 na' jostis ca' par gwso'ote'ene' na' bžonle catə'
 Pilatən' gone'ene' əgwsane'ene'. 14 Can' benle
 len Jeso'osən' la'anə'əczə naque' beṇə' la'aždao'
 xi'ilažə' juisy na' naque' le'ezelaogüe beṇə' güen.

Nach gwnable bosan Pilatən' to beṇə' güet beṇə' de ližyan' lgua'a Jeso'osən'. ¹⁵ Na' ca naquə Jeso'osən' ben' əbxe yelə' mban zejlicanən', le'enə' betle pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. Neto' ble'ito'one' na' cho'eto' dižə' de que bebane' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁶ Na' chle'ile benga cui goquə sa' na' nombi'alene', na' cheyalə' ənezele de que Diozən' beyone' ni'enə' chedə' chonlilažə'əto' Jeso'osən'. De'e yoblə nia' de que de'en chonlilažə'əto' Jeso'osən' de'e na'anə' Diozən' bene' par niçh beyacšao' ni'a benga can' chle'ilen'.

¹⁷ Beṇə' bišə' dao', nežda' de que le'e na' beṇə' golə blao chele ca' betle Jeso'osən' laogüe de'en cui gwyejni'ile de que Dioz nan' bsele'ene'. ¹⁸ Naque' Cristən' ben' gwlejš Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. Can' goquə goc complir de'e ca' ben Diozən' mendad boso'ozoj de'e profet ca' che Cristən' antslə ze'e sele'ene'. Gwso'e dižə' de que yoso'oçhi' yoso'osakuə' beṇə' le' na' so'ote'ene'. ¹⁹ Na'a ža leyoša' xbab chelen' na' le'e yedinje xtolə'əle ca' par niçh Xancho Diozən' gwnitlaogüe'en na' par niçh gone' ca sole mbalaz. ²⁰ Nach Xancho Diozən' sele'e Jeso'osən' yežlyo nga yetlas ben' gwleje' gwłalte par naque' Cristən'. ²¹ Pero chonən byen yega'an Jesocristən' yoban' xte catə' əžin ža gon Diozən' par niçh yežlyon' yeyaquən de'e cobə. La' Diozən' bene' par niçh de'e profet ca' beṇə' ca' gwleje' par gwsa'aque' lažə' ne'enə' na' gwso'e xtiže'enə' cana'ate boso'ozoje' de que yeyaquən de'e cobə. ²² De'e Moizezən' be'elene' de'e xaxta'ocho ca' dižə' gože' lega'aque': “Xancho Diozən' sele'e yeto beṇə' lao dia chelen'

par güe'elene' le'e xtiže'enə' can' bsele'e nada'. Che be'enan' gwzenagle bitə'ətezə əne'. ²³ Na' Diozən' gone' par niç yesə'əbiayi' yoguə' beṇə' ca' cui yoso'ozenag che be'enə' əsele'e." Can' gož de'e Moizezən' de'e xaxta'ocho ca'.

²⁴ Le'egatezə ca' yoguə'əloḷ de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' gwzolaozən' len de'e Samuelən' na' beṇə' ca' gwsa'ac gwdechlä gwso'e dižə' che tyemp nga zocho ṇa'a na' che de'e ca' bachac ṇa'a. ²⁵ De'e profet ca' zjənaque' xaxta'ocho na' lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraannə' de que gone' güen len xi'in dia che'enə' naquən par chio'o. Gože' de'e Abraannə': "Por xi'in dia chio' beṇə' ṇitə' to to ṇasyon ṇite'e mbalaz." ²⁶ Can' chac, Diozən' gwleje' Xi'inen' bsele'ene' por ni checho na' gone' par niç to tole sole mbalaz šə yedinjele xtolə'əle ca'.

4

Bedən' na' Juannə' nite'e lao beṇə' gwnabia' ca'

¹ Ne'e chso'elente Bedən' na' Juannə' beṇə' ca' dižə' catə' besə'əžin balə bχoz che beṇə' Izrael ca', na' beṇə' gwnabia' che yo'odao' əblao chega'aque'enə' na' beṇə' sadoseo ca' beṇə' ca' cui chse'ejle'e de que yesyə'əban beṇə' guat ca'. ² Beṇə' sadoseo ca' chəsə'əže'e de'en choso'osed choso'olo'i Bedən' na' Juannə' beṇə' ca' zjənžaguən', choso'ozejni'ine' lega'aque' de que gwžin ža catə' yesyə'əban beṇə' guat ca' chedə' beban Jeso'osən'. ³ Na' beṇə' blao ca' gosə'əzene' Bedən' len Juannə' na' gosə'əyixjue' lega'aque' ližyan' sin cui gwsa'ogüe' xya chega'aque' can' cheyalə', chedə' bachexjw že'enə' na' bito golə'əch so'one'

yelə' jostis čhega'aque'enə' ž'e'enə'. ⁴ Na' ca naquə beṇə' ca' gwse'ene choe' Bedən' na' Juannə' xtižə' Diozən' zane' gwso'onlilaže'e Cristən', na' txen len beṇə' ca' bagwso'onlilaže'e'ene' antslə gwnitə' gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'olə.

⁵⁻⁶ Na' beteyo beṇə' gwnabia' čhe beṇə' Izrael ca', beṇə' golə blao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' besə'ədopə besə'əžague' Jerosalennə' len Anasən' ben' naquəch bχoz əblao na' len Caifasən' na' Juannə' na' Ljandr na' nochlə beṇə' ca' zjənaque' bišə' lježj ben' naquəch bχoz əblaon'. ⁷ Nach gwso'one' mendad jəsə'əxi'e Bedən' na' Juannə' na' gosə'əṇabene' lega'aque': —¿Non' ben lsens čhele par beyonle be'enə' nxinjən'? o ¿non' ben mendad par beyonlene'?

⁸⁻⁹ Na' ca naquə Spirit čhe Diozən' gwnabia'an yichjla'aždao' Bedən' nach benən par nič gože' beṇə' ca': —Le'e beṇə' gwnabia' na' beṇə' golə beṇə' blao čhe Izraelən', chṇable nac goquən' beyonto' be'enə' nxinj ni'enə'. ¹⁰ Yoguə'əle cheyalə' gwzenagle na' ənia' le'e, de que le'e betle Jesocristən' be'enə' naquə beṇə' Nasaret, bda'alene' to le'e yag coroz, pero Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca', na' Jesocrist nan' bene' yelə' guac beyaque benga. ¹¹ Jesocristən' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e, pero bito bzenagle čhe'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebene' ca to yej de'en naquə le'ezelaogüe de'e güen na' le'e gwxaquə'əlebele ca beṇə' güen yo'o beṇə' jəsə'əčho'on yejən' de'e naquəch yej güen, pero yejən' banaquən yej squin na'a. ¹² Tozə Jesocristən' gwaquə yebeje' beṇə' xni'a de'e malən', na' notono nochlə zo doxen

lao yežlyon' beṇə' gaquə yebej chio'o xni'a de'e malən' sino tozə Jesocristən'.

13 Besyə'əbane beṇə' gwnabia' ca' can' boži'i Bedən' na' Juannə' xtižə'əga'aque'enə' sin cui besə'əžebe', len nachbia' zjənaque' beṇə' yixə' na' bito zjənsedteque'. Nach gwsa'acbe'ine' de que beṇə' ca' bito chesə'əžebe' čhedə' bagosə'adalene' Jeso'osən'. 14 Na' de'en zecha ben' beyaque ṇi'enə' txen len Bedən' na' Juannə' bito besyə'əžebe beṇə' gwnabia' ca' bi xya sa'ogüe' čhega'aque'. 15 Nach besyə'əbeje' apostol ca' fuerlə žlac bosə'oxi'e entr ljuěžjga'aque' naclə so'one'. 16 Na' beṇə' gwnabia' ca' gwse'e ljuěžjga'aque': —¿Bi goncho len beṇə' quinga? Yoguə' beṇə' ža' Jerosalen nga zjənezene' de que gwso'one' to miłagr xen na' bito gaquə ye'echo beṇə' de que bito gwso'one' miłagrən'. 17 Letechozə goncho par ničh cui gasə' laljə dižə' de'en chso'enə'. De'e na'anə' cheyalə' ye'echo lega'aque' gatə' castigw gual čhega'aque' šə so'eche' xtižə' Jeso'osən'.

18 Nach gwsa'axe' Bedən' na' Juannə' de'e yoblə na' gwse'e lega'aque' cuich so'e dižə' čhe Jeso'osən' na' cuich no yoso'osed yoso'olo'ine' čhe'. 19 Nach Bedən' na' Juannə' bosyo'oži'en gwse'e lega'aque': —Legon xbab čhe de'e nga, ¿əchaquele chene'e Diozən' gwzenagto' čhele o šə chene'ene' gwzenagto' čhe'enə' ža? 20 Bito gaquə cuezəto' cuich güe'eto' dižə' čhe de'e ca' bable'ito' na' babeneto' čhe Jeso'osən'.

21-22 Na' de'e zan de'e gwse' beṇə' gwnabia' ca' lega'aque' par yoso'ošebe' lega'aque'. Pero na' bito besə'əželene' naclə so'one' lega'aque' castigw čhedə'

beṇə' zan chso'e yelə' choꝥcwlen che Diozən' de'en beyaque be'enə'. Mazəchlə choa izene' na' dezd goljtie' cui goquə se'e. Na' beṇə' gwnabia' ca' cui gwse'enene' yoso'oše'e beṇə' zan ca', de'e na'anə' bosyo'osane' Bedən' na' Juannə'.

Gosə'ənabene' Diozən' gaquəlene' so'e xtiže'enə' sin cui yesə'ažebe'

²³ Na' Bedən' len Juannə' catə' bosyo'osan beṇə' gwnabia' ca' lega'aque' jəya'aque' gan' nitə' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' na' gwso'elene' lega'aque' dižə' yoguə'əloł can' əgwse' bꝥoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' lega'aque'.

²⁴ Na' beṇə' ca' catə' gwse'enene' dižə'an tozə can' gwso'one' xbab len lega'aque' na' gwso'one' orasyonṇə' lao Xacho Diozən' gosə'əne': —Xanto' Dioz, len' beno' yoban' na' yežlyon' na' nisda'onə'. Len' beno' beṇəch, bia ca' chsa'aš na' biquə'əchlə de'e zjəde, na' len' chnabi'o doxenlə. ²⁵ Na' Spirit chio'onə' benən par niçh de'e Rei Dabin' bzenague' chio' na' bzoje' dižə' quinga de'en nan:

Beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael chsa'ase' contr le' Xanto' Dioz,
pero bitoczə gaquə can' chso'one' xbabən'.

²⁶ Beṇə' gwnabia' che ṇasyon ca' na' che yež ca' txenṇə' zjənaque' chso'one' contr le' Xanto' Dioz,

na' contr Xi'ino' Cristən' ben' bselo'o par gaquəlene' ṇasyon Izrael cheto' nga.

²⁷ Na' lao' syoda ngan' besə'ədobə Rei Erodən' na' Ponsio Pilatən' na' beṇə' cui zjənaque' beṇə' Izrael, na' len beṇə' Izrael ca'. Na' yogue'e gwso'one' txen par gwso'ote' Xi'ino' Jeso'osən' ben'

naquə beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy, ben' gwlejo' par gaquəlene' ṇasyon cheto' nga. ²⁸ Gwso'one' can' bsi'o xneze gaquə na' can' gwdixjui'o cana'ate. ²⁹ Na' ṇa'a ža Xanto', bgüia can' chso'on beṇə' gwn-
 abia' ca' chse'enene' yoso'ošebe' neto' beṇə' güen
 žin chio', na' goclen neto' par ničh cui žebto' güe'eto'
 xtižo'onə'. ³⁰ Na' catə' güe'eto' xtižo'onə' blo'ešga
 yelə' guac che Xi'ino' Jeso'osən' beṇə' la'aždao'
 xi'ilažə' juisyən' ca de'en gaquə no miłagr, na'
 yesyə'ayaque no beṇə' chsa'acšene na' gaquə bichlə
 de'e yesyə'əbane beṇə'.

³¹ Na' catə' beyož gwso'one' orasyonṇə' ca'
 Diozən' bene' par ničh gwxo' gan' zjəndopə
 zjənžague'enə' na' Spirit che'enə' bedəṇabia'achən
 yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' goclenən lega'aque' par
 gwso'e xtiže'enə' sin cui besə'əžebe'.

Gwso'one' de'en zjəde chega'aque' tozə

³² Na' yoguə' beṇə' ca' gwso'onlilažə' Cristən' tozə
 can' goquə yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Na' yoguə' bi
 de'en zjəde chega'aque'enə' gwso'one'en tozə na'
 notono gwna: "Chia' de'e nga", o "Chia' de'e na",
 la' naquən che yoguə'əga'aque'. ³³ Na' apostol ca'
 gwnitə'ətezə gwnite'e boso'ozejni'ine' beṇə' de que
 Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'. Na' Diozən'
 goclenchgüe' lega'aque' len bi de'en gwso'one' na'
 bene' par ničh beṇə' yeziquə'əchlə gwsa'apəchgüe'
 lega'aque' respet. ³⁴ Can' goquə bito bi bi goquə
 falt bi de'en besə'əyažje beṇə' ca' gwso'onlilažə'
 Cristən', chedə' beṇə' ca' gotə' yežlyo chega'aque' o
 ližga'aque' tgüejə gwso'otəga'aque'en. ³⁵ Na' mech
 de'en besə'əle'ine' che to ton boso'onežjue'en apos-
 tol ca' na' apostol ca' gosə'əyise'en len beṇə' ca'

yeļa' con noe' byažjēne'en. ³⁶ Can' ben to beṇə' Ćhipre beṇə' le Jwse. Naque' beṇə' goljə' lao dia ĉhe de'e Lebin' na' apostol ca' bosə'əsi'ene' Bernabe, zejen dižə' ben' čhtipe' lažə'əcho. ³⁷ Jwse na'anə' bete'e to yežlyo ĉhe'enə' na' mech de'en ble'ine' ĉheinə' bnežjue'en apostol ca'.

5

De'e mal de'en ben Ananias na' Safira

¹ Na' zo to beṇə' le Ananias na' no'ol ĉhe'enə' Safira, na' Ananiasən' bete'e to yežlyo ĉhe'enə'. ² Pero na' bosə'oxi'e entr'lega'acze' yosə'oxoayague' apostol ca' yoo'onežjue' to partzə' mech de'en besə'əle'ine' ĉheinə' na' se'e lega'aque' de que doxenənnə'. Nach gwyej Ananiasən' na' bnežjue' mechən'. ³ Nach Bedən' gože'ene': —Ananias, ĵbixchen' bzenago' ĉhe gwxiye'enə' par chacdo' əxoayago' Spirit ĉhe Diozən', nao' neto' de que choṇo' doxen mechən' de'en ble'ido' ĉhe yežlyon' len bagwlo'oša'ole to partən' par cuinlen'? ⁴ Ćchio' yežlyon' catə' cuiṇə' goto'on, na' ĉchio' mechən' de'en ble'ido' catə' beto'on na' zaco'o par beno' bi che'endo' len len. De'e malən' benle ca de'en goquele əxoayagle len de'en benle neto'. Caguə' contr neto'onə' babenle de'en benlažə'əle sino contr Dioz na'anə'.

⁵ Nach Ananiasən' catə' benene' xtižə' Bedən' to bgüixze' na' gote'. Na' yoguə' beṇə' ca' gwse'enene' dižə' can' goquən' lechgualē besə'əžebe'. ⁶ Na' besə'əžin beṇə' xcuidə' ca' gan' bgüixə' de'e Ananiasən' na' bosyə'əĉhele' cuerp ĉhe'enə' to lachə' na' besyə'əyo'ene' gan' bosə'ocuaše'ene'.

7 Na' gwde do šon or gote' bžin no'ol che'enə' na' gwyo'e yo'onə' sin cui nezene' šə bin' bagoc che de'e be'en che'enə'. 8 Na' Bedən' gože'ene': —Ca naquə yežlyon' de'en betə'alen' ĵəleine' to ca'atə'ətən' ble'ile chein' ža?

Na' Safiran' gože'ene': —To ca'atə'ətən'.

9 Nach Bedən' gože' no'olən': —ĵBixchen' goco' tozə len be'en chio'onə' chaquele gonle Diozən' prueb šə leine' can' ne' bito əxoayagcho? Cho'a puert nga zjəzecha beṇə' ca' baboso'ocuašə' be'en chio'onə' na' ṇa'a so'e le'.

10 Na' le'e bgüixte Safiran' lao Bedən' na' gote'. Na' catə' gwso'o beṇə' xcuidə' ca' lo'o yo'onə' besə'əle'ine' bagote' nach gwso'ene' jəsə'acuašə'ene' cuit de'e be'en che'enə'. 11 Na' yoguə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' besə'əžebe' can' goquən' na' leczə besə'əžeb yeziquə'əchlə beṇə' gwse'ene dižə' can' goquən'.

Gwso'one' de'e zan milagr

12 Na' apostol ca' gwso'one' de'e zan milagr entr beṇə' ca' ža' Jerosalennə'. Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' chəsə'ədopə chəsə'əžague' txen cha'ašil che yo'odao' əblaonə' gan' nzi' “Che Salomonṇə”.

13 Na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' ža' Jerosalennə' lechgualə gwsa'apəga'aque'ene' respet, la'anə'əczə besə'əžebe' par yesə'əžague' txen len lega'aque'.

14 Pero na' zane' gwso'onlilaže'e Xanchon' na' besə'əžague' txen, zan beṇə' byo na' no'olə. 15 Na' catə' no beṇə' gwsa'acšene gosə'əyixjue' lega'aque' tnezən' do lao cam o do lao yagla' gosə'əbeze' catə' te Bedən' na' gwse'enene' ṇite'e gan' yesə'əchele'

b \bar{x} en che Bedan' par ni \bar{c} h yesy \bar{a} 'ayaquene' š \bar{a} bi yižgüen' chse'ine'. ¹⁶ Na' be \bar{n} \bar{a} ' ca' ža' yež ca' zj \bar{a} chi' gal \bar{a} ' \bar{a} z \bar{a} Jerosalenn \bar{a} ' ja'aque' Jerosalenn \bar{a} ' zj \bar{a} nche'e be \bar{n} \bar{a} ' ca' cha'acšene na' be \bar{n} \bar{a} ' ca' zj \bar{a} y \bar{o} 'o zj \bar{a} yaz de'e xio' ca'. Na' por yel \bar{a} ' guac che Dioz \bar{a} n' apostol ca' gwso'one' par ni \bar{c} h besy \bar{a} 'ayaque be \bar{n} \bar{a} ' ca' gwsa'acšene na' besy \bar{a} 'abeje' de'e xio' ca' zj \bar{a} y \bar{o} 'o yichjla'aždao' be \bar{n} \bar{a} '.

Boso'olagzej \bar{a} boso'olagzide' Bedan' len Juann \bar{a} '

¹⁷ Nach ben' naqu \bar{a} ch b \bar{x} oz \bar{a} blao na' yeziqu \bar{a} ' \bar{a} chl \bar{a} be \bar{n} \bar{a} ' sadoseo ca' be \bar{n} \bar{a} ' ca' cui chse'ejle'e de que yesy \bar{a} ' \bar{a} ban be \bar{n} \bar{a} ' guat ca', bes \bar{a} ' \bar{a} gue'ine' apostol ca'. ¹⁸ Na' gos \bar{a} ' \bar{a} zene' lega'aque' na' gos \bar{a} ' \bar{a} yixjue' lega'aque' ližyan'. ¹⁹ Na' to angl be \bar{n} \bar{a} ' za' gan' zo X \bar{a} ncho Dioz \bar{a} n' bžine' ližyan' še'el \bar{a} na' bsaljue' puert ca' na' bebeje' lega'aque'. ²⁰ Na' gože' lega'aque' žja'aqu \bar{a} che' yo'odao' \bar{a} blaon \bar{a} ' na' so'eche' diž \bar{a} ' len be \bar{n} \bar{a} ' ca' ch \bar{a} s \bar{a} ' \bar{a} žagu \bar{a} n' naqu \bar{a} n' so'one' par yes \bar{a} ' \bar{a} zi'e yel \bar{a} ' mban zejlican \bar{e} n'. ²¹ Nach de'en gwse'enene' can' gož angl \bar{a} n' lega'aque', ja'aque' yo'odao' \bar{a} blaon \bar{a} ' cat \bar{a} ' gwye'eni'in \bar{a} ' na' boso'osed boso'olo'ine' be \bar{n} \bar{a} ' ca' zj \bar{a} nžagu \bar{a} n'.

Na' ben' naqu \bar{a} ch b \bar{x} oz \bar{a} blao txen len be \bar{n} \bar{a} ' gol \bar{a} blao ca' ch \bar{a} s \bar{a} ' \bar{a} nabia' n \bar{a} syon Izrael \bar{a} n' bes \bar{a} ' \bar{a} dobe' par gwso'one' jont \bar{a} n' nach gwso'one' mendad žj \bar{a} s \bar{a} ' \bar{a} xi'e apostol ca' gan' zj \bar{a} die' ližyan'. ²² Pero cat \bar{a} ' bes \bar{a} ' \bar{a} žin x \bar{a} 'ag yo'odao' ca' ližyan' cagu \bar{a} no apostol ca' n \bar{a} ' \bar{a} '. Na' j \bar{a} ya'aque' lao be \bar{n} \bar{a} ' gwnabia' ca' j \bar{a} sy \bar{a} ' \bar{a} dixjui'e. ²³ Chse'e be \bar{n} \bar{a} ' ca': —Nyeyjw chech ližyan' na' soldad ca' nite'e cho'a puert \bar{a} n'

chsa'ape'en pero catə' bsaljwto' puertən' caguə no apostol ca' ža' lo'o ližyan'.

²⁴ Na' ben' naquəch bχoz əblao na' beṇə' gwnabia' che soldad ca' chsa'apə yo'oda'onə', na' bχoz golə blao ca' catə' gwse'enene' rsonnə' besyə'əbanene' na' gwsa'acžejlaze'e bi zeje ca de'en bagoquən'. ²⁵ Na' lao chsa'acžejlaže'enə' bžin to beṇə' gože' lega'aque' de que apostol ca' beṇə' ca' gosə'əyixjue' ližyan' že'e cha'ašil che yo'odao' əblaonə' choso'osed choso'olo'ine'.

²⁶ Nach beṇə' gwnabia' che soldad gop ca' gwyeje' len xā'ag yo'odao' ca' jəsyə'əxi'e apostol ca' dižə' šao'. Bito gwso'one' znia len lega'aque' chedə' besə'əžebe' beṇə' ca' choso'ozenag xtižə' apostol ca' šə yoso'ošiče'e lega'aque' yej. ²⁷ Na' catə' besə'əžin apostol ca' lao beṇə' gwnabia' ca' beṇə' ca' chso'on jontən' nach ben' naquəch bχoz əblao gože' lega'aque': ²⁸ —Bačh bento' mendad cui güe'ele dižə' che Jeso'osən' na' cuich əgwšed əgwlo'ile beṇə' che le'enə', na' mazəchlə babe'elenle yoguə' beṇə' Jerosalen ca' xtiže'enə'. Na' bachos-baguə'əle neto' che de'en gwso'ote'ene'.

²⁹ Nach Bedən' na' apostol ca' yelə' gwse'e le': —Naquəchən de'e žialao xench gwzenagto' che Diozən' cle ca' che beṇə'chən'. ³⁰ Le'e betle Jeso'osən' bda'alene' to le'e yag coroz pero Dioz ben' cho'ela'ocho na' ben' be'elao' de'e xaxta'ocho ca' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. ³¹ Na' na'a Diozən' babnežjue'ene' yelə' bala'an xen na' yelə' gwnabia' xen par ničh chnabi'e na' chebeje' beṇə' xni'a de'e malən'. Na' le'enə' chene'ene' gaquəlene' yoguə' chio'o beṇə' Izrael par ničh yedinjecho xtolə'əchon' na' yezi'ixene' checho.

³² Neto' nezeto' can' ben Diozən' len Jeso'osən' na' cho'eto' dižə' chei, na' leczə Spirit che Diozən' nezczen na' cho'en dižə' chei na' Diozən' babsele'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' choso'ozenag che'.

³³ Na' lechgualē besə'əža'a beṇə' gwnabia' ca' catə' gwse'enene' can' gož Bedən' lega'aque' na' gwse'enene' so'ote' apostol ca'. ³⁴ Pero na' lao jontən' zo to beṇə' fariseo beṇə' le Gamaliel. Chsed chlo'ine' beṇə' lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' gwsa'apəchgua beṇə' le' respet. Na' Gamalielən' gwzeche' lao jontən' na' bene' men-dad yesə'əchoj apostol ca' fuerlə žlac güe'elene' beṇə' ca' ža'anə' dižə'. ³⁵ Nach gože' beṇə' ca' ža'anə': —Beṇə' gwlaž, cheyalə' gongaxjcho xbab nac goncho len beṇə' quinga par nič goncho de'en naquə de'e sin'. ³⁶ Le'e yosa'alažə' can' goquə catə' bchoj ben' le Teudas gwne' de que naque' beṇə' zaque'e. Na' do tap gueyoa beṇə' bosozenag che' na' gwsa'aque' txen. Pero na' bžin ža gwso'ot beṇə' le' na' besyə'əyasəlas beṇə' ca' gwsa'aque' le' txen, caguə bi goquəch so'one'. ³⁷ Nach gwdechlə to beṇə' Galilea ben' le Jodas bchoje' ca' tyempən' bosozenag le'e yiš balə beṇə' ža' to to yež, na' beṇə' zan gwsa'aque' txen na' leczə bžin ža gwso'ote'ene' na' beṇə' ca' gwsa'aque' le' txen leczə besyə'əyasəlase'. ³⁸ Na' de'e na'anə' choṇa' le'e consejw nga, ljoye' beṇə' quinga, bito bi gonecho lega'aque'. La' šə de'en choso'osed choso'olo'ine'enə' naquən che lega'acze' gwžin ža catə' yenitən. ³⁹ Na' šə de'en choso'osed choso'olo'ine'enə' naquən che Diozən', bito bi gaquə goncho par cui gasəlasən. Cheyalə' gapcho

cuidad par ničh cui tiləlencho Diozən'.

⁴⁰ Na' gwsa'azlažə' beṇə' gwnabia' ca' can' gož Gamalielən' lega'aque'. Nach gwsa'axe' apostol ca' na' gosə'əyine' lega'aque' na' gwso'one' mendad cuich no yoso'osed yoso'olo'ine' che Jeso'osən' batə'ətezəchlə. Nach bosə'osane' lega'aque'. ⁴¹ Na' ca naquə apostol ca' catə' besyə'əchoje' gan' gotə' jontən' chesyə'əbeine' de que Diozən' bsi'e xṇeze bosə'oči' bosə'osaquə' beṇə' lega'aque' por ni che de'en choso'osed choso'olo'ine' che Jeso'osən'. ⁴² Na' yoguə' ža bosə'osed bosə'olo'iche apostol ca' che Jesocristən' do liž beṇə' na' do catə' chja'aque' yo'odao' əblaonə'.

6

Beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' gosə'əbeje' gažə beṇə' par gwsa'aque' comisyon chega'aque'

¹ Na' ca tyempən' zda chanch beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' beṇə' ca' chso'e dižə' griego gwzolao chəsə'əže'eše'e chedə' no'olə gozeb ca' entr lega'aque' bito chəsə'əzi'e lebe len no'olə gozeb ca' entr beṇə' ca' chso'e dižə' ebreo catə' chəsə'əyise' de'en chse'ej chsa'o to toga'aque'. ² Nach apostol ca' šižiṇ bosyo'otobe' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gwse'e lega'aque': —Bito naquən güen par neto' cuzəto' cuich əgwsed əgwlo'ito' beṇə' xtižə' Diozən' par ničh chisto' de'en əse'ej əsa'o beṇə'. ³ De'e na'anə' beṇə' bišə', lecuej gažə beṇə' entr le'e, beṇə' chnabia' Spirit che Diozən' yičhja'ažda'oga'aque'enə', beṇə' zjənaquə beṇə' sin' na' beṇə' chso'on de'e güenṇə', na' le'e gon lao

na'aga'aque' yesə'əyise' de'en əse'ej əsa'o beṇə' ca'. ⁴ Na' neto' sotezə soto' gonto' orasyonṇə' na' əgwsed əgwlo'ito' beṇə' xtižə' Diozən'.

⁵ Na' gwsa'azlažə' yoguə' beṇə' ca' gwso'one' can' gwse' apostol ca' lega'aque', na' gosə'əbeje' to beṇə' le Esteban, beṇə' chonlilažə'əchgua Diozən' na' chnabi'achgua Spirit che Diozən' yichjla'aždaogüe'enə'. Na' leczə gosə'əbeje' Lip na' Procoro na' Nicanor na' Timon, na' Parmenas na' Nicolas beṇə' Antioquia, beṇə' ben cuine' beṇə' Izrael. ⁶ Na' boso'ozoe' lega'aque' lao apostol ca' par niç apostol ca' gwso'one' orasyon chega'aque' na' boso'oḫoa na'aga'aque'enə' yichj beṇə' ca' par gwso'o lao na'aga'aque'enə' žinṇə' de'en so'one'enə'.

⁷ Na' beṇə' zanch gwse'enene' xtižə' Xancho Jesocristən', na' zan beṇə' Jerosalennə' gwso'onlilaže'ene' na' leczə zan bḫoz ca' boso'ozenague' na' gwse'ejle'e xtiže'enə' de'en boso'osed boso'olo'ine'.

Gosə'əzene' Estebannə'

⁸ Na' ca' naquə Estebannə' gwzochgua yelə' guac che Diozən' len le' na' Diozən' goclenchgüe' le'. De'e na'anə' bene' miḷagr na' bichlə de'e zaquə' yesyə'əbane beṇə' lao beṇə' ca' ža' Jerosalennə'. ⁹ Na' zo to yo'oda'onə' de'en chəsə'əne' "Yo'odao' che Beṇə' ca' Gwsa'ac Esclabos". Beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag na' za'aque' Sirene na' Alejandria, na' Silisia na' Asia, na' balə beṇə' ca' gwzolao gwsa'acyože' Estebannə'. ¹⁰ Pero na' bito besyə'əželene' nac yosyo'oži'e xtižə' Estebannə' chedə' Spirit che Diozən' bnežjon le' yelə' sin' na' bzejni'in le' bin' gwne'. ¹¹ Nach gosə'əgo'oyele'e

to chopə beṇə' par boso'oḫoayague' gosə'əne' de que Estebannə' babžia bnite'e de'e Moizezən' ben' bzoj lei che beṇə' Izrael ca' na' leczə gosə'əne' de que babžia bnite'e Diozən'. ¹² Na' beṇə' ca' gwsa'acyožə Estebannə' boso'ota boso'one' beṇə' lao syodan' na' beṇə' golə blao che beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Na' ja'acdoe' gan' zo Estebannə' na' gws'o'oxe'ene' na' gosə'əche'ene' gan' ža' beṇə' ca' chəsə'ənabia' Izraelən'. ¹³ Nach besyə'əyilje' beṇə' soe' dižə' güenlažə' beṇə' gosə'əne' che': —Benga cuiczə žizə zoe' chžia chnite'e yo'odao' əblao nga na' lei de'en bzoj de'e Moizezən'. ¹⁴ Babeneto' ne' de que Jeso'os beṇə' Nasaretən' yočhiṇje' yo'odao' əblaonə' na' yoše'e costombr checho ca' de'en ben de'e Moizezən' mendad naochō.

¹⁵ Na' beṇə' gwnabia' ca' na' notə'ətezəchlə beṇə' ca' zjəchi' gan' chso'one' yelə' jostisən' besə'əgüie' cho'alao Estebannə' na' besə'əle'ine' chactitən ca cho'alao angl.

7

Choe' Estebannə' dižə'

¹ Nach ben' naquəch bḫoz əblaonə' gože' Estebannə': —¿Enaquən ca nga chəsə'əna beṇə' quinga?

² Nach Estebannə' gože' lega'aque': —Le'e beṇə' golə na' le'e beṇə' xcuidə', legwzenag chia' len to chopə de'e əṇia' le'e. Diozən' ben' naquə le'ezelaogüie beṇə' zaque'e bloe' laogüie' de'e xaxta'ocho Abraannə' catə'ən gwzoe' Mesopotamian' antslə ze'e žjəsōe' Arannə'. ³ Na' Diozən' gože'ene': “Bchoj lažo'onə' na' ladjo beṇə' family chio' na' gwyey jəsō' latjə gan' gwlo'ida' le'.”

⁴ Nach de'e Abraannə' bchoje' gan' ža' beṇə' Caldea ca' na' jəsoe' Arannə'. Na' bžin ža got de'e xē'enə' na' gwdechlə Diozən' gwche'e de'e Abraannə' nga gan' zocho. ⁵ Diozən' bito bnežjue' de'e Abraannə' yežlyonə' gaquən che', ni to pedas da'ozən', sino bene' lyebe de que gaquən che beṇə' ca' ze'e za'ac lao dia che'enə' catə' bagote', la'anə'aczə cui no xi'ine' ne'e so catə'ən gož Diozən' le' ca'. ⁶ Nach Diozən' leczə gože'ene' de que xi'in dia che'enə' žjasə'ənite'e laž beṇə' zitə' tap gueyoa iz gan' əsa'aque' esclabos na' yesə'əžaglaochgüe'. ⁷ Nach Diozən' gože'ene': “Nada' gwnežjua' castigw che nasyonnə' gan' so'one' xi'in dia chio' ca' esclabos na' gona' ca' yesyə'əchoj xi'in dia chio'onə' na' da'aque' əso'elaogüe'e nada' nga.” ⁸ Nach Diozən' bene' lyebe len de'e Abraannə' de que gone' güen len xi'in dia che'enə'. Na' bene' mendad so Abraannə' to seņy de'en ne' sirconsision, le' na' len beṇə' byo ca' za'ac lao dia che'enə' par gachia' de que chse'ejle'e che lyebe de'en bene'enə'. De'e na'anə' catə' goljə xi'ine' Isaaquən' bzo'ebo' seņyən' to xmanzebo', na' leczə can' ben de'e Isaaquən' catə' goljə xi'ine' Jacobən'. Na' ca'aczə ben de'e Jacobən' len de'e xi'ine' ca' šižinə' beṇə' ca' gwsa'ac šižin dia che chio'o beṇə' Izrael.

⁹ Na' xi'in de'e Jacobən' be'en le Jwse, beṇə' biše'e ca' gwsa'acxi'ine' le' na' gwso'ote'ene' gosə'əzi' beṇə' Egipto ca' le'. Pero Diozən' gwzoe' len Jwsen'. ¹⁰ Na' goclene'ene' na' bebeje'ene' lao yoguə'əlol de'en bžaglaogüe'enə'. Na' Diozən' bene' par nič de'e Rei Faraonnə' ben' chnabia' Egipton' bebeine' le' na' gwleje' le' par goque' gubernador che Egipton' na' Faraonnə' bzo'ene' bgüia bye' ližen'.

11 Na' gwche' to bgüin doxen Egipton' na' lecza can' goquæ Canaan̄ə' na' de'e xaxta'ocho ca' bito besə'əželene' de'e əsa'ogüe' na' besə'əžaglaochgüe'.
 12 Pero na' bžin ža bene de'e Jacobən' rson̄ə' de trigw Egipton' na' bsele'e de'e xaxta'ocho ca' tši'i jəsə'əxi'en. 13 Na' bechop ši'i ja'aque' catə' ben Jwsen' ca besyə'əyombia' beṇə' biše'e ca' le', na' gwneze Faraon̄ə' ca zjənaquæ family che Jwsen'.
 14 Na' Jwsen' bene' mendad žjəsyə'əxi'e xaga'aque' Jacobən' na' yoguə'əloḷ bišə' ljuežje' ca', naquæ ca do gyonšino'e. 15 Can' goquæ gwyej Jacobən' Egipton' na' Egipto na' gote', na' lecza na' gwsa'at xi'ine' ca' beṇə' ca' zjənaquæ xaxta'ocho. 16 Na' gwdechle besyə'əyo'e cuerp chega'aque'enə' na' jəsyə'əcuaše'ene' to lo'o bloj ba gan' nzi' Siquem, to yežlyo de'en gwxi' Abraan̄ə' de'en gwsotə' xi'in Amor beṇə' Siquem.

17 Na' catə' bazon əžin tyemp əgwnežjo Diozən' lega'aque' yežlyon' can' bene' lyebe len de'e Abraan̄ə', bazda chan beṇə' Izrael ca' ža' laž beṇə' Egipto ca'. 18 Na' ca' chac beža' rei che Egipton' na' rei cobən' bito gwnezene' can' goquælen Jwsen' nasyon Egipton'. 19 Na' rei nga gwdiljlaže'e bin' əbde'ine' par bene' mal len de'e xaxta'ocho beṇə' Izrael ca', na' bene' mendad žjəsə'əcho'on xi'inga'aque'enə' par niçh yenit dianə'. 20 Na' ca tyempən' goljə de'e Moisezən' na' bebei Diozən' le' na' xaxne'enə' bosyo'oscha'ogüe' le' šonə bio'.
 21 Pero na' bžin ža benən byen jəsə'əcho'one'ebo', na' xi'in rein' to no'olə beželene'ebo' na' beyo'ebo' liže'enə' boscha'ogüe'ebo' ca xi'ine'. 22 Ca' goquæn' bsed de'e Moisezən' tcho'a tšao' yelə' sin' che beṇə'

Egipto ca', na' bene' de'e zaque'e na' be'e dižə' de'e zaque'e.

²³ Na' čhoa ize de'e Moizezən' catə' gwnan žjəlanə'e beṇə' Izrael gwlaž che' ca'. ²⁴ Na' jəle'ine' to beṇə' Egipton' chčhi' chsaque'e to beṇə' Izraelən', na' goclene' beṇə' Izraelən' na' bete' beṇə' Egipton'. ²⁵ De'e Moizezən' bene' xbab se'ejni'i beṇə' Izrael gwlaž che' ca' de que Diozən' gaquəlene'ene' par yosle' lega'aque' lao na' beṇə' Egipto ca', pero na' bito gwse'ejni'i beṇə' Izrael ca'. ²⁶ Na' beteyo gosə'ədilə chopə beṇə' Izrael ca' entr lega'acze'. Na' bžin de'e Moizezən' goquene' gone' par nič yenite'e binlo, na' gože' lega'aque': "¿Bixčen' chdiləlen ljuežjle ca' entr beṇə' gwlažze?" ²⁷ Nach ben' napə dolə'anə' bžigue'e de'e Moizezən' ca'alə gože'ene': "¿No gwna le' gaco' beṇə' gwnabia' par gono' yelə' jostis četo'onə'?" ²⁸ ¿Elezə che'endo' goto' nada' can' beto' beṇə' Egipton' nejen'?" ²⁹⁻³⁰ Na' catə' bene de'e Moizezən' can' gož be'enə' le', nach bxonje' jəsoe' čhoa iz gan' nzi' Madian la'anə'əczə naque' beṇə' zitə' len beṇə' ca'. Na' bšagne'e na' na' gwnitə' chopə xi'ine'.

Na' goc čhoa iz zoe'enə' catə' bloe' lao to angl le' latjə dašən' galə'əzə ya'a Sinai. Yo'o anglən' to lo'o yi' bel chdoljən to lo'o xis yešə'. ³¹ Na' catə' ble'i de'e Moizezən' can' chaquən' bebanene', nach bgüigue'e yelatə' par ble'iša'ogüe'ene' na' benene' cholgüiž Xancho Diozən' le' che'ene': ³² "Nada' naca' Dioz na' de'e xaxta'ogo'o Abraannə', Isaaquən' na' Jacobən' gwso'elaogüe'e nada'." De'e Moizezən' bžebe', caguə cheyaxjene' əggüie'. ³³ Na' gož Xanchon' le': "Gwlečj xelo'onə'

par gapo' nada' respet la' latjə gan' zecha'onə' naquən chia'. ³⁴ Nada' ble'ida' yelə' yašə' yelə' zi'inə' chde nasyon chia' Izraelən' Egipton' na' babenda' can' chso'onyašə'əga'aque'. De'e na'anə' gaquələnga'aca'ane'. Da niç əselə'a le' Egipton'.”

³⁵ Diozən' gože'ene' ca' la'anə'əczə antslə beṇə' Izrael ca' cui gosə'əzi'e che' na' gwse'ene': “¿No gwna le' gaco' beṇə' gwnabia' par gono' yelə' jostis cheto?” Diozən' bselə'e de'e Moizezən' par gwnabi'e de'e xaxta'ocho ca' na' par niç bebeje' lega'aque' lao na' beṇə' Egipto ca', na' angl che Diozən' ben' gwyo'o lo'o yi' belən' gwzoe' goclene'ene'. ³⁶ Na' de'e Moizezən' bebeje' lega'aque' Egipton' bene' zan miłagr na' bichlə de'e zaquə' yebanecho Egipton', na' nisdao' Exnan' na' latjə dašən' lao choa iz. ³⁷ Na' de'e Moizez na'anə' gože' de'e xaxta'ocho ca': “Xancho Diozən' selə'e yeto beṇə' lao dia chele par güe'elene' le'e xtiže'enə' can' bselə'e nada'. Che be'enan' əgwzenagle.” ³⁸ De'e Moizezən' gwzoe' len de'e xaxta'ocho ca' latjə dašən'. Na' anglən' be'elene' le' dižə' lao ya'a Sinain' gože' le' dižə' de'e zaquə' əgwzenagcho chei na' de'e cui te chei. Na' de'e Moizezən' bzejni'ine'en de'e xaxta'ocho ca' zjəndopə zjənžag galə'əzə ya'anə'. na' Moizezən' bzoje' dižə'anə' par chio'o.

³⁹ Pero na' de'e xaxta'ocho ca' bito bosozə'ənenə' che de'e Moizezən', bosozə'ənenə' ca'alə. Gwse'enene' žjəya'aque' Egipton'. ⁴⁰ Na' lao zda de'e Moizezən' lao ya'a Sinain', gwse'e beṇə' biše'e Ronnə': “Ben lgua'a lsaquə' de'en šejni'alažə'əcho, de'e yesə'əbialao lao chio'o tnezən'. La' ca' naquə Moizezən' ben' bebej chio'o Egipton' cuili bin' bagoc che'.” ⁴¹ Nach gwso'one' to me'e

go'on dao' de or na' gwso'ote' no bia yixə' par gwso'elaogüe'eb na' gwnite'e chesyə'əbeine' len de'en gwso'one' len ni'a na'aga'aque'enə'. ⁴² De'e na'anə' Diozən' gwlejyichje' nasyon Izraelən' na' be'e latjə gwse'ejni'alaže'e bgüizən', bio'onə' na' beljw ca'. Na' nyoj de'en gwna Diozən' can' gwso'one' nan:

Le'e beṇə' Izrael, caguə nadan' be'ela'ole catə'an betle bia yixə' latjə dažən' lao čhoa iz.

⁴³ Benle no lgua'a lsaquə'an gwyejni'alažə'əle, na' bi'ale yo'o de lachə'an gan' gwyejni'alažə'əle lgua'a lsaquə' de'en ne' Moloc, na' bi'ale beljon' gwyejni'alažə'əle de'en nzi' Renfan.

Na' de'en bagwlejyichjle nada' de'e na'anə' cueja' le'e gan' zolen' na' selə'a le'e zitə' gan' nzi' Babilonia.

⁴⁴ Na' žlac chaše' latjə dašən' de'e xaxta'ocho ca' gwso'one' to yo'o de lachə' gan' ža' yej ta'a ca' gan' nyoj lei čhega'aque'enə'. Na' gwso'one'en con can' gož Diozən' de'e Moisezən' na' con can' blo'ine' le'. ⁴⁵ De'e xaxta'ocho ca' boso'osa'ate' yo'o de'e lachə' čhega'aque'enə' na' yej ta'a ca' gan' nyoj lei čhechonə' con ga ja'aque', gwzolaozən tyemp čhe de'e Moisezən' na' gwzelaon tyemp čhe de'e Rei Dabin'. Na' gwde got de'e Moisezən' de'e Josuen' gwče'e lega'aque' yežlyon' de'en ben Diozən' lyebe gwnežjue' lega'aque', na' Diozən' bene' beṇə' ca' ža' yež ca' lao na'aga'aque' catə' gosə'ədiləlene' lega'aque'. ⁴⁶ Na' Diozən' bebeine' de'e Rei Dabin', na' de'e Dabin' gone'ene' gone' to yo'odao' par Diozən', Dioz ben' leczə gwyejni'alažə' de'e Jacobən' cana'ate. ⁴⁷ Pero na' Diozən' bito be'e latjə gon de'e

Dabin' yo'oda'onə', sino de'e xi'ine' Salomonṅə' bene'en. ⁴⁸Na' bito əṅacho de que Diozən' ben' chnabia' doxenlə zoe' do lo'o yo'o de'e chon beṅachən', sino chac can' gwna Diozən' de'en bzoj to profet beṅə' be' xtiže'enə' cana' nan:

⁴⁹Nada' zoa' yoban' chnabia' na' gwaquə gona' par niḅ gaquə con bin' che'enda' lao yežlyon'.

¿Ena' chaquele gonle to liža'anə' ža?

Nada' bito chyažjda' yo'o gan' gona' dezcanz.

⁵⁰Nada' bena' yoguə'əte de'e zjəde.

⁵¹De'en cui chzenagle, de'en cui chejle'ele lo'o la'ažda'olen' naquəchgualə beṅə' žod can' gwsa'ac de'e xaxta'ocho ca'. Cuiczə chzenagle che Spirit che Diozən'. ⁵²De'e xaxta'ocho ca' leczə boso'oči' boso'osaque'e de'e profet ca' beṅə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' na' gwso'ote' lega'aque' catə'an gwso'e dižə' can' selə' Diozən' Xi'ine'enə' ben' naquə le'ezelaogüe beṅə' güen. Na' catə' bide'enə' le'e əbdelene' lao na' beṅə' ca' gwso'ote'ene'.

⁵³La'anə'əczə nombi'ale lein de'en bnežjw angl ca' de'e Moisezən' cana', bitoczə chzenagle chei.

Gwso'ote' Estebannə'

⁵⁴Na' catə' Estebannə' gože' lega'aque' ca' lechgualə besə'əloque' xte gwsa'oxojə leyga'aque'enə'.

⁵⁵Pero na' Estebannə' chnabi'achgua Spirit che Diozən' le', bcos laogüe'en chgüiachgüe' yobalən' na' ble'ine' yelə' chey che'eni' che Diozən' na' ble'ine' zecha Jeso'osən' cuit Diozən' chnabi'e txen len le'. ⁵⁶Nach Estebannə' gwne': —Le'e ggüiašč nla'axejə yoban' na' nla' zecha Jeso'osən' ben' goljə beṅach cuit Diozən' chnabi'e txen len le'.

⁵⁷ Nach beṇə' ca' zjənžaguən' chso'osya'adie' na' bosso'osejw nagga'aque'enə' nach tš'i'izə ja'acdoe' gan' ze' Estebannə'. ⁵⁸ Nach gosə'əbeje' Estebannə' fuerlə syodan' na' bosso'ošize'ene' yej. Na' beṇə' ca' bosso'ošizə le' yejən' bosso'onežjo xaga'aquen' de'en zjənchele'enə' to beṇə' güego' beṇə' le Saul par nič gwdape'en. ⁵⁹ Na' žlac choso'ošize'e Estebannə' yejən', Estebannə' bene' orasyonnə' gwne': —Xana' Jeso'os, bezi' nada' yoban'.

⁶⁰ Nach bzo xibe' lao yon' na' gwne' zižjo gwne': —Xana' bito gwnežjo' castigw che beṇə' quinga de'en bagwso'onene' nada'.

Na' beyož gwne' ca', gote'.

8

Saulən' blagzejə blagzide' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

¹⁻² Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə' jəsə'əcuasə'e de'e Esteban', na' gosə'əbežchgüe' che'.

Na' ca' naquə Saulən' ža, gwyazlaže'e de'en gwso'ote' de'e Estebannə'. Na' gwde gwso'ote' de'e Estebannə' beṇə' blao ca' gosə'əzolaogüe' bosso'olagzejə bosso'olagzide' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' Jerosalennə', na' zan beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' besə'əxonje' ja'aque' do Jodean', do Samaritan', pero bito len apostol ca'. ³ Na' Saulən' gwzolaogüe' cheje' liž to to beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' chjəxobe' no beṇə' byo na' no no'olə par chche'e lega'aque' ližyan'.

Beṇə' Samaria ca' gwse'enene' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'

4 Pero na' beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' lao besə'əxonje' ja'aque' doxenlə jəsə'ədixjui'e xtižə' Jesocristən'. 5 Na' to beṇə' le Lip beṇə' leczə chonlilažə' Jesocristən' bžine' to syoda ga mbane Samaritan' na' be'e dižə' che Jesocristən'. 6 Na' bene' milagr na' catə' besə'əle'ine' milagrən' de'en bene' len lega'aque' beṇə' zan besə'ədobə boso'ozenague' che'. 7 Bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə' zan, na' catə' besyə'əchojən' chso'osya'adi'an. Na' zan beṇə' nat to part güejə cuerp chega'aque'enə' beyone' na' beyone' no beṇə' coj. 8 Na' lechgualē besyə'əbei beṇə' ca' ža' syodan'.

9 Na' lao' syodan' zo to beṇə' goža' beṇə' le Simon. De'e zan de'e bene' antslə de'e besyə'əbane beṇə' Samaria ca', bxoayague' lega'aque' gože' de que naque' beṇə' zaque'e. 10 Na' žlac bene' de'e ca' yoguə' beṇə' lao' syodan' boso'ozenague' che' tcho'a tšao', beṇə' gol ca' na' xte no bi'i xcuidə' na' gosə'əne' che': —Lele bengan' nse'e yelə' guac che Diozən'.

11 Zan iz boso'ozenagteze' che' chedə' bentontene' yichjla'ažda'oga'aque'enə' len yelə' goža' che'enə'. 12 Pero catə' Lipən' gwdixjui'e dižə' cobə che Jesocristən' len lega'aque' na' bzejni'ine' lega'aque' can' nabia' Diozən' notə'atezə beṇə' soe' latjə, na' gwse'ejle'e che', na' gosə'əchoe' nis, beṇə' byo na' no'olə. 13 Na' lenczə Simonnə' gwyejle'e che', na' gwchoe' nis na' goque' tozə len Lipən' gwdalene' le', na' bebanene' ca' naquə' milagr ca' de'en chon Lipən' na' yeziquə'əchlə de'e zaquə' yebanczecho.

14 Nach apostol ca' nitə' Jerosalennə' gwse'enene' de que beṇə' Samaria ca' bachoso'ozenague' xtižə' Diozən', nach boso'osele'e Bedən' len Juannə' Samaritan'. 15-16 Na' catə' besə'əžine'enə' gwso'one' orasyonṇə' par nič so Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždao' beṇə' Samaria ca', chedə' ca orən' bitonə' son lo'o la'ažda'oga'aque'enə' la'anə'əczə bagosə'əcho'e nisən' gosə'əne' so'onlilaže'e Jeso'osən'. 17 Nach boso'oṁoa na' apostol ca' yichjga'aque'enə' par gwzo Spiritən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

18 Na' ble'i Simonṇə' can' chso'on apostol ca' choso'oṁoa ne'en yichj beṇə' par chzo Spiritən' len lega'aque', na' bšabene' lega'aque' mech. 19 Gože' lega'aque': —Legon par nič nada' gaquə xoa na'anə' yichj beṇə' na' so Spiritən' len lega'aque' can' chonle.

20 Nach Bedən' gože'ene': —Cuiayi'ileno' xmecho'onə' de'en chonlizo' xbabən' de que guac si'o yelə' chnabia' che Diozən' len mech.

21 Bito zaco'o par gono' ca naquə de'e nga chonto' chedə' yichjla'ažda'ogo'onə' naquən mal lao Diozən'.

22 De'en cheyalə' gono', bedinje ca naquə de'e malən' chono' na' gwnab goclen lao Diozən' par nič yezi'ixene' chio' ca naquə xbabən' yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'. 23 Nachbia' chnabia' de'e malən' le' de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə' na' ngo'on le' nez malən' gan' cuiayi'o.

24 Nach Simonṇə' boži'en gože' le': —Lenab goclen lao Xanchon' par nada' nič ni to de'e nga bach gwnao' cui gaquəšga chia'.

25 Na' lao zjəya'ac Bedən' len Juannə' Jerosalennə' gwso'eche' xtižə' Diozən' len beṇə' ža' yež

zan gan' mbane Samarian' na' gwso'e dižə' can' bagoclen Diozən' lega'aque'.

Lipən' na' beṇə' Etiopian'

²⁶ Nach Xancho Diozən' bsele'e to angl par gože' Lipən': —Gwyej gan' xoa nez de'en chetj Jerosalennə' na' chden latjə dašən' par yež de'en nzi' Gasa. ²⁷⁻²⁸ Nach Lipən' gwlo'e nezən' na' lao zde'enə' ble'ine' to beṇə' Etiopia zeyo'e to lo'o carret zeze'e gwyeje' Jerosalennə' je'elaogüe'e Diozən'. Le' naque' to beṇə' eunoco na' naque' tesorer che no'olə gwnabia' che beṇə' Etiopia ca' no'olən' le' Candase, na' yo'ote lao na' tesorerən' yoguə'əloṭte byen che no'olə gwnabia'anə'. Na' lao zeyo'e lo'o carretən' chlabe' libr de'en bzoj de'e profet Isiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. ²⁹ Nach Spirit che Diozən' gožən Lipən': —jəyexen carretən' na' gwyejlene' txen.

³⁰ Nach gwyejdoch Lipən' par jəyexene' carretən' na' benene' chlab ben' libr de'en bzoj de'e profet Isiazən'. Nach gože'ene': —¿Echejni'ido' de'en chlabo'onə'?

³¹ Na' tesorerən' boži'en gože' Lipən': —¿Nacxa gaquə šejni'ida'anə'? la' caguə no nla' no əgwzejni'ine'en nada'anə'.

Nach gotə'əyoine' Lipən' par nič gwlo'e Lipən' gwche'elene'ene'.

³² Na' part de'en chlabe'enə' nyojən' nan: Ca to xilə' bia nxobə beṇə' par gotə'eb, na' ca to xilə' dao' bia cui chosya'a catə' chšibe'eb, can' gone', bito bi əṇe' catə'ən yesə'əzi'ičhiže'ene'.

³³ Na' yesə'əque'e yelə' bala'an che'enə'.

Na' bito so'one' yeḷə' jostis che' can' cheyalə' gaquən.

Na' tant beṇə' mal ša' ca tyempən',
so'ote'ene' la'anə'əczə bito bi de'e mal none'.

³⁴ Nach tesorerən' gože' Lipən': —Benšga go-clen gwna nada' no chein' na profetən' ca', ¿əche cuine'en ne' ca' o šə che beṇə' yoblə'?

³⁵ Nach Lipən' gwzolaogüe' bzejni'ine' bi zejen part gan' chlab tesorerən' na' leczə gož Lipən' le' che dižə' güen dižə' cobə che Jeso'osən'. ³⁶ Na' ca' chac besə'əžine' ga žia nis, nach tesorerən' gože' Lipən': —Nga žia nis. ¿Ecabi gaquə choa' nisən' ŋa'a?

³⁷ Nach Lipən' gože'ene': —Šə chejli'o che Jesocristən' do yičj do lažo'o, gwaquə cho' nisən'.

Nach gwne': —Chejli'a de que Jesocristən' naque' Xi'in Diozən'.

³⁸ Nach bene' mendad bcuezə ben' čhsa' carretən' len, nach betj Lipən' len tesorerən' jəsə'əžo'e lo'o nisən' par nič Lipən' bcho'ene' nis. ³⁹ Na' catə' besyə'əchoje' lo'o nisən', Spirit che Diozən' le'e beče'ete Lipən' ga yoblə, na' bitoch ble'i tesorerən' le'. Na' mbalaz beza' tesorerən' beyo'e lo'o carretən'. ⁴⁰ Nach Lipən' bžine' yež de'en nzi' Asoto na' gwzolaogüe' gwduxjui'e dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' to to yež de'e zjəchi' galə'əzə xte bžinte' Sesarean'.

9

Diozən' bocobe' yičjla'aždao' Saulən'

¹ Na' Saulən' con chdacze' cho'e dižə' can' chene'ene' gote' beṇə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' na' chdacze' cheyiljaže'e naclə gone' gote' lega'aque'. Na' de'e na'anə' gwyeje' lao beṇə'

gwnabia' che bχoz che nasyon Izraelən'. ² Na' Saulən' gwnabene' beṇə' gwnabia'anə' to yiš de'e goxe'e yoso'olab beṇə' ža' to to yo'odao' ca' nitə' Damascon' na' güe'en dižə' əṇan de que nape' yelə' gwnabia' par sene' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' na' gwčeje' lega'aque' par əche'e lega'aque' Jerosalennə', la'anə' beṇə' byo o no'olə. ³ Na' bnežjue'ene' yišən' nach gwlo'e nezən' na' bazon əžine' Damascon' catə' to de repentzə to be'eni' de'e za' yoban' gwyečhən le'. ⁴ Na' bgüixe' lao yon'. Na' lao de'enə' benene' che' to beṇə' le': —Saul, ħbixchen' nlagzejə nlagzido' nada'?

⁵ Nach Saulən' boži'en gože': —ħNo le' Señor?

Nach be'enə' gože'ene': —Nada' Jeso'osən' nlagzejə nlagzido'. Na' de'en chono' contr nada', chone zi' cuino' can' chac che to go'oṇ bia'an chlibə lao ya la de'en zo lao garrošən'.

⁶ Na' do chaž do chžebze' gože': —ħXana' Jeso'os, ħbin' che'endo' gona'?

Nach Ĥančon' gože'ene': —Beyas na' gwyej syoda Damascon' na' to beṇə' əṇe' le' de'en cheyalə' gono'.

⁷ Na' beṇə' ca' žag Saulən' benit bečol goc lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' de'e tant besə'əžebe' de'en goquən' na' de'en gwse'enene' xnen' na' cui no besə'əle'ine'. ⁸ Nach beyas Saulən', pero catə' beḅa jelaogüe'enə' con cuich ble'ine'. Na' beṇə' ca' nžague'enə' gwso'oxe'e ne'enə' gosə'əche'ene' Damascon'. ⁹ Na' šoṇə ža gwzoe' sin cui ble'ine' na' bito güe'ej gwdaogüe'.

¹⁰ Na' zo to beṇə' chonlilažə' Ĥančo Jesocristən' Damascon' beṇə' le Ananias, na' Ananiasən'

ble'idaogüe'ene' X̄anchon'. Na' X̄anchon' gože'ene':
—Ananias.

Na' boži'en gože': —Nga zoa' X̄ana'.

11 Nach X̄anchon' gože'ene': —Gwzoža' na' gwyej liž Jodas de'en zo lao lqueyən' de'en nzi' “De'e Licha”, na' ŋabo' to beṇə' le Saul beṇə' Tarso. Bachone' orasyon. 12 Na' babena' par ble'idaogüe'ene' le' gwyo'o yo'o gan' zoe'enə' na' b̄xoə na'onə' jela'ogüe'enə' par niçh yele'ine'.

13 Nach Ananiasən' boži'en gože': —X̄ana', babenda' beṇə' zan chso'e xtižə' bengə ca naquə de'e mal juisyən' babene' Jerosalennə' len beṇə' ca' bagwlejo' par zjənaque' lažə' na'onə'. 14 Na' chəsə'əne' ze'e nga noxe'e yiš che b̄xoz əblao ca' par sene' yoguə'əloḷ neto' chonto' orasyon choḷgüižto' le'.

15 Nach X̄ancho Jesocristən' gože' Ananiasən': —Gwyej, la' bagwleja' Saulən' par niçh šeje' entr beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' do lao rei par əgwzejni'ine' lega'aque' chia' nada'. 16 Na' gwlo'ida'ane' ca' naquə de'e yašə' de'e zi' de'e gaquə che' de'en əgwzenague' chia'.

17 Nach Ananiasən' gwyeje' gan' zo Saulən' na' gwyo'e lo'o yo'onə' na' b̄xoə ne'enə' jelao Saulən' gože'ene': —Saul dao', X̄ancho Jeso'osən' ben' əbloe' laogüe' le' tnez gan' za'onə' babsele'e nada' par zedəlanə'a le' par niçh yele'ido' na' yedəṇabia' Spirit che Diozən' le'.

18 Nach le'e besyə'əyiṇjte de'e ca' ža' jelaogüe' ca' zjənaquən ca no yid bdi'ej na' le'e bele'iteine'. Nach le'e gwzoža'ate' par gwyeje' gan' gwchoe' nisən'.

19 Na' gwdechlə beyaogüe' na' beyaclaže'e. Na'

bega'ane' Damascon' yeto chopə ža len beṇə' ca' chso'onlilažə' Xanchon'.

Saulən' be'e xtižə' Diozən' Damascon'

²⁰ Na' lǵüegwzə gwzolaogwyeje' to to yo'odao' par be'e dižə' che Jeso'osən' de que naque' Xi'in Diozən'. ²¹ Na' yoguə' beṇə' ca' chse'enene' dižə' de'en be'enə' chesyə'əbanene' na' chse'ljuežjga'aque': —¿Ecaguə bengan' chda chonit cholane' beṇə' ca' chso'on orasyonṇə' lao Jeso'osən' Jerosalennə'? na' ¿əcaguə par na'aczən' bide' nga ṇa'a, par əgwcheje' beṇə' ca' na' žjue'e lega'aque' lao bṅoz əblao ca'?

²² Pero na' Saulən' tža tža goquəch be'e dižə' len yelə' chnabia' che Diozən' na' Diozən' goclene'ene' par be'e dižə' che Jeso'osən' clar de que naque' ben' bselə' Diozən' par chaclene' beṇəchən', na' beṇə' Izrael ca' ža' Damascon' bito besə'əželene' bin' yesə'əne' chedə' gwsa'acbe'ine' de que de'en che'e lega'aque' naquən de'e li.

Saulən' bito goque' lao na' beṇə' Izrael contr che' ca'

²³ Na' catə' bagoc sša cho'elen Saulən' beṇə' Damasco ca' xtižə' Jesocristən' nach bosoxia beṇə' Izrael ca' so'ote' Saulən'. ²⁴ Na' gosə'anite'e chsa'ape' to to cho'a puert che ze'enə' de'en nyechj syodan' par yesə'əzene' Saulən' so'ote'ene' batə'ətezə yechoje' pero na' Saulən' goebe'ine' ca' naquən' bazjəchi'inaogüe'ene'. ²⁵ Nach beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' besyə'əletje'ene' le'e ze'enə' še'elə besyə'əgüe'ene' to lo'o žomə cuent goc bechoje' lao' syodan'.

Gwej Saulən' Jerosalennə'

26 Na' catə' bežin Saulən' Jerosalennə' gone'ene' lene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na', pero yoguə'əlole' besə'əžebe' le', bito gwse'ejle'e šə de'e li bachonlilaže'e Jesocristən'. 27 Nach Bernaben' gwche'e Saulən' ja'aque' gan' ža' apostol ca' na' be'elene' lega'aque' dižə' can' goquə che Saulən' lao ngüe'e nezən' zde' Damascon' gože' lega'aque' de que Xancho Jeso'osən' be'elene' Saulən' dižə'. Na' lecza gož Bernaben' lega'aque' de que Saulən' babe'e xtižə' Jeso'osən' Damascon' sin cui chžebe'. 28 Nach apostol ca' gwse'ejle'e can' goc che Saulən', nach gwzolao gwdalen Saulən' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. 29 Na' sin cui bi chaž chžebe' gwzolaogüe' chzejni'ine' beṇə' Izrael ca' dižə' che Xancho Jeso'osən'. Na' be'e dižə' len beṇə' ca' chsa'ac por dižə' griego, bzejni'ine' lega'aque' xtižə' Diozən' clar, pero na' lega'aque' gwse'enczene' so'ote'ene'. 30 Na' gwsa'acbe'i beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə' de que beṇə' ca' bazjəchi'inaogüe' so'ote'ene', nach gosə'əche'ene' ja'aque' syoda Sesarean' na' bosyo'osele'ene' par syoda Tarson'.

31 Na' ca' naquə beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžague' chso'elaogüe'e Jesocristən' doxenlə Jodean', Galilean' na' Samaritan' gosə'anite'e binlo, notoch no no boso'ochi' boso'osaguə' lega'aque', na' gwyejəch gwso'onlilažə'əche' Xancho Jeso'osən' na' boso'ozenague' che' con bin' bzejni'ine' lega'aque'. Na' Spirit che Diozən' btipəchən lažə'əga'aque' na' benən par gwyanga'aque'.

Beyaque ben' le Eneas

³² Ca naquə Bedən' cheje' to to yež gan' ža' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' par chjəlanə'e lega'aque', na' to ža gwyeje' jəlanə'e beṇə' ca' ža' Lida. ³³ Na' yež Lidan' jti'e to beṇə' le' Eneas, beṇə' bachac xon' iz die' camən' chedə' nat to part cuerp che'enə'. ³⁴ Nach gož Bedən' le': —Eneas, Jesocristən' cheyone' le'. Gwyas na' btob xcamo'onə'.

Nach le'e gwyaste be'enə'. ³⁵ Na' yoguə'əlol beṇə' ža' Lidan' na' beṇə' ža' yež de'en nzi' Saron besə'əle'ine' be'enə' babeyaquene', na' gosə'əbejyichje' costombr chęga'aque' de'en zjənaogüe' par gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'.

Dorcasan' bebane' ladjo beṇə' guat ca'

³⁶ Na' ca tyemp na' to syoda de'en nzi' Jope zo to no'olə le Tabita na' leczə le' Dorcas. Na' chonlilaže'e Jesocristən' na' zotezə zoe' chone' de'e güen, chaclene' no beṇə' yašə' beṇə' chyažj chchine.

³⁷ Pero na' gocšene Dorcasən' na' gottechgüe' na' besyə'əguazje'ene' na' beyož na' gosə'əxo'ene' lo'o yo'o de'en naquə chop cuia. ³⁸ Na' galə'əzə chęga'an yež Lidan' len Jopen' na' beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Jopen' gosə'əņezene' de que Bedən' zoe' Lidan'. Nach boso'osele'e chopə beṇə' jse'etə'əyoine' Bedən' gwse'ene': —Benšga goclen yo'o len neto' ŋa'atec ŋa'a.

³⁹ Nach Bedən' le'e gwza'ate' gwyeje' len beṇə' ca', na' catə' besə'əžine' Jopen' gosə'əche'ene' lo'o yo'o gan' xoa beṇə' guatən' na' le'e gosə'əbiguə'ate yoguə' no'olə gozeb ca' laogüe'enə' chəsə'əbeže' choso'olo'ine' le' lachə' de'en ben de'e Dorcasən' lao bguane', no bestid na' no camis. ⁴⁰ Nach Bedən' gwleje' yoguə'əlol beṇə' ca' chyo'olə na' bzo xibe'

bene' orasyon. Na' beyechje' chgüie' cuerp che no'olan' na' gože'ene': —Tabita, gwyas.

Nach le'e bexa'ate jelao de'e Dorcasən' chgüie' Bedən' na' le'e bebe'ete'. ⁴¹ Nach Bedən' bexe'e ne'enə' bosože'ene' nach goxe' no'olə gozeb ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' zjənaque' lažə' na' Diozən' na' blo'ine' lega'aque' de que babeban Dorcasən'. ⁴² Na' yoguə'əlol beṇə' Jopen' gwse'enene' rson can' goquən', na' beṇə' zanch gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. ⁴³ Na' Bedən' bega'ane' Jopen' zan ža, gwzoe' liž to beṇə' le Simon, beṇə' gocol yid.

10

Bedən' na' Cornelion'

¹ Na' Sesarea na' zo to beṇə' le Cornelio, naque' capitan che to gueyoa soldad, na' zjənzi'e “Beṇə' Italia”. ² La'anə'əczə Cornelion' cui naque' beṇə' Izrael, txen len family che' ca' chso'elaogüe'e Diozən' na' Cornelion' zotezə zoe' chape' Diozən' respet na' chaclenteze' beṇə' yašə' beṇə' chyažj chchine, na' chontezə chone' orasyon lao Diozən'. ³ Na' goc che' to ža do cheda šonə ble'idaogüe'ene' to angl che Diozən' gwyo'e gan' zo'enə' na' anglən' gože'ene': —Cornelio.

⁴ Nach Cornelion' chgüiachgüe' lao anglən' na' do chžebe' gože'ene': —¿Bixan' ža Xana'?

Nach gož anglən' le': —Diozən' nezene' can' zotezə zo' chono' orasyon na' chnežjo' de'en chəsə'əyažje beṇə' yašə', na' Diozən' chene'ene' gaquəlene' le'. ⁵ De'e nga gono' na'a, bselə' beṇə' žjəsə'əxi'e to beṇə' zo Jopen' beṇə' le Simon na' leczə le Bed. ⁶ Zoe' liž to beṇə' gocol yid na' be'enə' leczə

lie' Simon, na' liž ben' zon cho'a nisdā'onə'. Na' Simon Bedən' əne' le' bin' cheyalə' gono'.

7 Catə' beza' anglən' Cornelion' goxe' chopə mos che' ca' na' to soldad beṇə' chaclen le', na' soldadən' leczə cho'elaogüe'e Diozən'. 8 Na' Cornelion' bzejni'ine' lega'aque' yoguə'əlołte can' goquən' nach bsele'e lega'aque' Jopen'. Na' gosə'əgüe'e nezən' əzja'aque'.

9 Na' beteyon' galə'əzə bazja'aque' par yesə'əžine' lao' syoda Jopen' catə' Bedən' gwlo'e yichjo'o che yo'o gan' zo'enə' ca do gobiž par jene' orasyon'. 10-11 Na' lao chone' orasyonṇə' gwdonchgüe' xte gone'ene' gaogüe' lgüegwzə. Na' žlac chac de'en gaogüe'enə' ble'idaogüe'ene' le'e yoban' chetj ca to lachə' xen na' nchej dap squinten na' chetjən par lao yon'. 12 Na' lo'inə' zjəža' yoguə' claste bia yixə' ža' yežlyon', bia žia tap ni'a ne'i na' bia zjənxobə le'i lao yon', na' len bia žia xile'e bia chaš le'e yoban'. 13 Nach benene' gož Diozən' le': —Gwyas Bed na' bet bia ca' gwdao.

14 Nach Bedən' gože'ene': —Bito gaoga'aca'ab Xana'. Ni šlinzə cuiṇə' gaogua' bia zban ca' zjənac ca' na' bia cui de lsens len lei cheto'onə' gaoto'.

15 Nach Diozən' gože' le' de'e əgwchope: —Bian' bač gwnia' gaogo' bito əṇao' de que bia əzbanga'aquən'.

16 De'e gwyon lase gož Diozən' le' ca' nach begüe lachə'ən le'e yoban'. 17 Žlac chacžejlažə' Bedən' bi zejen ca naquə de'en ble'idaogüe'ene'enə' besə'əžin beṇə' ca' əbselə' Cornelion' cho'a puert che Simon gocol yidən' bagosə'əṇabe' gan' zo liže'enə'. 18 Nach

zižjo gosə'əṇabe' šə le na' zo to beṇə' leczə le' Simon Bed. ¹⁹ Pero Bedən' nechone' xbab che de'en ble'idaogüe'ene' catə'əczlə gož Spirit che Diozən' le': —Šoṇə beṇə' chəsyə'əyilje' le'. ²⁰ Gwzoža' na' beyetj gwyejlenga'aque' na' bito gaquəžejlažo'o la'anə'əczə cui zjənaque' beṇə' Izrael la' nada' əbselə'əga'aca'ane'enə'.

²¹ Nach Bedən' beyetje' jəšague' beṇə' ca' əbselə' Cornelion' nach gože' lega'aque': —Nga zoa', nadan' Simon Bedən'. ĆBin' cheyilje nada'?

²² Nach gwse' beṇə' ca' le': —To capitan beṇə' le Cornelio əbselə'e neto'. Le' zdacze' chone' de'e güen na' cho'elaogüe'e Diozən', na' yoguə'əloḷ beṇə' Izrael ca' chso'e xtiže'e de que naque' beṇə' güen. To angl che Diozən' gože' le' deṇabe' šejo' liže'enə' nič əgwzenague' chio' šə bin' yo'one'.

²³ Nach gwlo'o Bedən' lega'aque' yo'o na' besyə'əga'anlene' le' tže'. Nach beteyon' Bedən' gwyase' gwyejlene' lega'aque' na' gwche'e to chopə beṇə' Jopen' beṇə' chso'onlilaža' Jesocristən'.

²⁴ Na' ža əgwchop žei besə'əžine' Sesarean'. Na' Cornelion' bač ntobe' bišə' ljuežje' na' beṇə' ca' nžaguəche' migw, baže'e liže'enə' chesə'əbeze'.

²⁵ Na' catə' bžin Bedən' liž Cornelion' le'e bchojte Cornelion' bšague'ene' na' bzo xibe' laogüe'enə' be'elaogüe'ene'. ²⁶ Na' Bedən' bosə'ože'ene' gože'ene': —Bezəža'. Leczə beṇəč nada'.

²⁷ Na' ne'e cho'elene' le' dižə'an ca' gwyo'e lo'o yo'on na' ble'ine' beṇə' zan baža' lo'o yo'onə'.

²⁸ Nach gože' lega'aque': —Le'e nezcele de que lei che neto' beṇə' Izrael nan de que bito cheyalə' šo'oto' liž beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' nan

bito cheyalə' gonto' txen len le'e cui nacle beṇə' Izrael. Pero baḥ bzejni'i Diozən' nada' de que ni tozə beṇə' cui cheyalə' gona' xbab che' de que naque' beṇə' zban par šo'a liže'enə'. ²⁹ De'e na'anə' catə' bselə'əle beṇə' ca' bedəsə'əxi' nada' bito goquəžejlaža'a šə naclə gona' sino babida' do laža'a na' ṇa'a che'enda' ənezda' ĵbin' gwnio' nada'?

³⁰ Nach Cornelion' gože'ene': —Na'a chac tap ža leczə do cheda šoṇə zoa' sin cui bi naogua', na' chona' orasyon liža' nga, catə'əczla ble'ida' to beṇə' byo laogua'anə' nyaze' to lachə' de'e chey che'eni'. ³¹ Nach gože' nada': “Cornelio, ca naquə orasyon chio'onə' chono', baḥ bzenag Diozən' len na' nezene' chnežjo' de'e chyažj chchine beṇə' yašə'. ³² Bselə' to chopə beṇə' žjəsə'əxi'e to beṇə' zo Jopen' beṇə' le Simon Bed. Zoe' liž to beṇə' leczə le Simon, to beṇə' gocol yid. Liž beṇə' gocol yidən' zon galə'əzə cho'a nisdə'onə'. Na' catə' la' Bedən' ližo' nga güe'elene' le' dižə'.” ³³ Nachən' le'e bselə'ətia' beṇə' ca' par bedəsə'əxi'e le', na' choxcwlientio' de'en baḥ bido'. Na' nezczə Diozən' de que yoguə'əto' nitə'əto' əgwzenagtə' yoguə'əlołte de'en baben Diozən' mendad əṇao'.

Bedən' be'e dižə' liž Cornelion'

³⁴ Nach Bedən' gwzolaogüe' be'e dižə'ən gwne': —De'e li baḥ nezda' notono ṇla' beṇə' əṇacho nzo Diozən' le' to šla'azə. ³⁵ Sino que gatə'ətezə beṇə' nasyon con beṇə' chso'elao' Diozən' do yichj do lažə'əga'aque' na' chso'one' de'e güen, Diozən' chebeine' lega'aque'. ³⁶ Diozən' bsele'e Jesocristən' par naque' Xan yoguə'əloł beṇə', na' bsele'ene' entr neto' beṇə' Izrael, na' gwduxjue'ine' neto' de que guaquə soto' binlo len le' šə gonlilažə'əto' Xi'ine'

Jesocristan'. ³⁷ Nezczele can' goquə Galilean' na' doxen Jodean'. De'e Juannə' gwdixjui'e xtižə' Diozən' na' bchoe' beṇə' nis. Na' gwdechlə Jeso'os beṇə' Nasaretən' gwdixjui'e xtižə' Diozən'. ³⁸ Diozən' gwleje' Jeso'osən' par chaclene' chio'o beṇaḥ na' be'ene' Spirit che'enə' na' yelə' chn-abia'. Na' gwda Jeso'osən' bene' de'e güen na' beyone' yoguə'əlol beṇə' ca' chsaquə'əzi' gwxiye'enə', chedə' Diozən' zoe' len le'. ³⁹ Neto' nezeto' na' cho'eto' dižə' ca' naquə' yoguə' de'e güennə' de'e ben Jeso'osən' na' de'en bsed blo'ine' Jodean' na' Jerosalennə', na' leczə' ble'ito' can' gwso'ote'ene' bosode'ene' to le'e yag coroz. ⁴⁰ Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca' beyon ža na' ben Diozən' par niḥ Jeso'osən' blo'e laogüe' neto'. ⁴¹ Caguə' yoguə'əlol beṇə' besə'əle'ine' Jeso'osən' catə'an bebane' ladjo beṇə' guat ca', pero Diozən' gwleje' neto' par cho'eto' xtiže'enə' na' bene' par niḥ ble'ito'one'. Na' neto' güe'ej gwdaolento'one' txen gwde bebane' ladjo beṇə' guat ca'. ⁴² Na' Jeso'osən' bene' mendad chixjue'ito' beṇaḥən' de que Diozən' əbzoe' le' par əchoglaogüe'en che yoguə'əlol beṇə' šə non' napə dolə', beṇə' ca' zjəmban na' beṇə' ca' bagwsa'at, na' neto' cho'eto' dižə' de que can' gone'. ⁴³ Na' libr ca' de'en bosozoj yoguə' profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'ate zjənyojən chesə'ənan de que notə'ətezə beṇə' so'onlilažə' Jesocristan' Diozən' yezi'ixene' xtolə'əga'aque'enə'.

Spirit che Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'azdao' balə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael

44 Ne'e cho'ete Bedən' dižə'an ca' catə' Spirit che Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' yoguə' beṇə' ca' choso'ozenag dižə' de'en choe'enə'. 45 Na' beṇə' Izrael ca' chso'onlilažə' Jesocristən', beṇə' ca' žag Bedən' catə'an besə'əžine' liž Cornelion', besyə'əbanene' de que Spirit che Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. 46 Gwsa'acbe'ine' gwyo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' ža' liž Cornelion' chedə' gwso'elaogüe'e Diozən' na' gwso'e gwde gwdele dižə' de'en cui gwse'ejni'ine'. 47 Nach Bedən' gože' beṇə' Izrael ca' žague': —Bito bi de de'e gwžon yesə'əchoa beṇə' quinga nisən', la' nacia' bazo Spirit che Diozən' len lega'aque' can' zon len chio'o.

48 Nach Bedən' bene' mendad gosə'əchoe' nis par gosə'əneze beṇə' de que chso'onlilaže'e Jesocristən'. Na' gwsa'atə'əyoine' le' par bega'aṇe' yeto chopə ža.

11

Bedən' gože' beṇə' Jerosalen ca' can' goquən'

1 Na' apostol ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' ža' Jodean' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' gwse'ene' de que leczə len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bachso'one chega'aque' xtižə' Diozən'.

2 Nach Bedən' beze'e beyeje' Jerosalenṇə' gan' nitə' beṇə' Izrael ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gwsa'acyože' le'. 3 Gwse'ene': —¿Bixchen' bagwyejo' gan' ža' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' jtaolenga'aco'one'? Malən' babeno'.

4 Nach Bedən' gwzolaogüe' be'elene' lega'aque' dižə'an tcho'a tšao' ca' naquən' goquə che', gože':

5 —Lao zoa' lao' syoda Jopen' chona' orasyon

Diozən' bene' par niçh ble'idaogüe'eda' ca to lachə' xen nchej dapte squinei ca' chetjən le'e yoban' za'an gan' zo'anə'. ⁶ Na' bgüiayana'an na' ble'ida' lo'inə' ža'an bia yixə' ca' chaš yežlyon' bia žia tap ni'a ne'i, na' ble'ida' bia zjənxobə le'i lao yo, na' bia žia xile'e bia chaš le'e yoban' na' balə bia ca' zjənacob bia əznia. ⁷ Na' benda' gwna Diozən' nada': "Gwyas Bed, na' bet bia ca' gwdao." ⁸ Nach božia'an gwnia': "Xana', bito gaoga'aca'ab. Ni šlinzə cuiṇə' gaogua' bia zban ca' zjənac ca' çhedə' cui de lsens len lei çheto'onə'." ⁹ Na' de'e əgwchop lase Diozən' gwne': "Bian' baçh gwnia' gaogo' bito əṇao' de que zjənacob bia zban." ¹⁰ Šon ši'i gože' nada' ca' nach begüe lachə'an le'e yoban'. ¹¹ Ze'e beyož ble'idaogüe'eda' de'enə' catə' bla'ac šonə beṇə' byo gan' zoa'anə' beṇə' za'ac Sesarean'. ¹² Na' Spirit çhe Diozən' bzejni'in nada' de que cheyalə' ša'alenga'aca'ane' sin cui gaquəžejlaža'a, na' gwçhi'a beṇə' bišə'əcho quinga xop gwyejto', na' bžinto' Sesarean' liž ben' le Cornelio. ¹³ Nach Cornelion' be'elene' neto' dižə' can' blo'e lao to angl le' liže'enə' na' anglən' gože'ene': "Bselə' beṇə' əžja'ac syoda Jopen' žjəsə'əxi'e to beṇə' le Simon Bed. ¹⁴ Be'ena' əṇe' le' na' family çhio' nac gonle par niçh yechojle xni'a de'e malən'." ¹⁵ Nach catə' bžina' liž Cornelion' gwzolaogua' bi'a dižə'an len lega'aque', na' Spirit çhe Diozən' bedəson lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' can' babedəson len chio'o. ¹⁶ Nach jsa'alaža'a xtižə' Xancho Jesocristən' can' gwne': "De'e zaque'enə' can' ben Juannə' bçhoe' beṇə' nis, pero de'e zaquə'əche' gac çhele ca de'en yedəso Spirit çhe Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' ṇabia'an

le'e." 17 Na' ca naquən' baben Diozən' par nič zo Spirit che'enə' lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' can' babene' len chio'o, nachbia' zon len notə'ətezcho chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən'. Na' ĵnoxa naca' nada'anə' par gwžona' gon Diozən' de'en chene'ene' gone'?

18 Na' ca beyož bosozə'ənenague' xtižə' Bedən' bitoch bi bi gosə'əne' contr Bedən' de'en gwyeje' liž Cornelion', sino gwso'e yelə' choxcwlen che Diozən', gosə'əne': —Na'a nezecho de que lecza len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael chazlažə' Diozən' yesyə'ədinjəne' xtolə'əga'aque'enə' nič əgwnežjue' yelə' mban zejlicane' chega'aque'.

Beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Antioquian' gan' mbane Siria

19 Na' gwde gwso'ot beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' Estebannə' gosə'əzolaoga'aque' bosozə'əchi' bosozə'əsaquə'əchgüe' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' nach beṇə' ca' chso'onlilažə'ene' gwsa'asə'ase', bale' ja'aque' do Fenisia, do Čipre na' do Antioquia ga mbane Siria. Na' lao chesə'əde'enə' bosozə'osed bosozə'olo'ine' con beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael xtižə' Jesozə'osən', bito bosozə'osed bosozə'olo'ine'en beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. 20 Pero na' to čopə beṇə' Čipre na' beṇə' Sirene beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' catə' lecza besə'əxonje' ja'aque' Antioquian', na' na' gosə'əzolaogüe' gosə'əyixjue'ine' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael dižə' güen dižə' cobə che Xancho Jesocristən'. 21 Na' Xančon' goclene' lega'aque' len yelə' guac che'enə' na' beṇə' zan gosə'əbejyichje' costombr

chega'aque' de'en zjənaogüe' na' gwso'onlilaže'e Xanchon'.

²² Na' catə' gwse'ene beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə' ca' naquən' bachac Antioquian', nach boso'ose'e Bernaben' par gwyje' Antioquian'. ²³ Na' catə' bžin Bernaben' Antioquian' ble'ine' de que de'e li bagoclenchgua Diozən' beṇə' ca', na' lechguale bebeine'. Nach gwṇeyoine' lega'aque' nitə'atezə nite'e yoso'ozenague' che Xanchon' do yichj do lažə'əga'aque'. ²⁴ Bernaben' naque' to beṇə' güen, na' chonlilažə'əchgüe' Jesocristən' na' Spirit che Diozən' chnabia'an yichjla'aždaogüe'enə'. Na' de'e na'anə' zanch beṇə' Antioquian' gwso'onlilaže'e Jesocristən'.

²⁵ Gwde na' Bernaben' gwze'e zde' Tarson' par jəyedilje' Saulən', nach catə' beželene' le', gwche'ene' Antioquian'. ²⁶ Na' gosə'anite'e Antioquian' tgüiz gwso'one' txen len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' na' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' zanch. Na' Antioquia na'atequən' gwzolao boso'osi'e beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' beṇə' cristian chedə' choso'ozenague' che Cristən'.

²⁷ Lao nitə' Bernaben' na' Saulən' Antioquian' besə'əžin balə beṇə' Jerosalen beṇə' chsa'aš choso'ozenene' de'en bagož Diozən' lega'aque'. ²⁸ Na' entr beṇə' ca' besə'əžinnə' to beṇə' le Agabo gwzeche' lao beṇə' ca' zjəndopə zjənžag chso'elao' Jesocristən' be'e dižə' can' babzejni'i Spirit che Diozən' le' de que doxenlə yežlyon' gatə' to bgüin juisy. Na' catə' bžin ža gwnabia' ben' le Claudio doxen gan' mbane Roma, cana'

goc bgüinnə' can' gwna Agabon'. ²⁹ Nach beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' Antioquian' bosoxi'e yesə'ətobe' mech par ničh yosə'əsele'en əsa'aclene' beṇə' ljuežjga'aque' ca' chso'elao' Jesocristən' gan' mbane Jodean'. Na' bosoxi'e de que to toe' yoso'onežjue' segon ja'aque'ətə' de'e gaquə yoso'onežjue'. ³⁰ Na' gwso'one' can' bosoxi'enə' nach bososele'e Saulən' len Bernaben' Jodean' par jəsə'ənežjue' mechən' beṇə' ca' zjənaque' comisyon che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'.

12

Gwso'ote' Jacobən' na' gosə'əyixjue' Bedən' ližyan'

¹ Na' ca tyempən' Rei Erodən' bene' contr beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' bene' mendad gosə'əzene' bale' na' bosoxi' bososaque'e lega'aque'. ² Nach bene' mendad gwso'ote' Jacob beṇə' bišə' Juannə' gosə'əchogue' yene'en len spad. ³ Na' goche'i Rei Erodən' chesyə'əbei beṇə' Izrael ca' de'en bene' mendad gwso'ote' Jacobən', nach bene' mendad gosə'əzene' Bedən' catə' bžin tyemp che lṇi pascon', lṇin' catə'ən chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə. ⁴ Nach Erodən' gwduxjue' Bedən' ližyan' na' bsele'e ši'into soldad beṇə' gwsa'ape' ližyan', tap güeje' do ža do yel. Erodən' bene' xbab cueje'ene' ližyan' te lṇi pascon' par gone' yelə' jostis che' lao lcue' na' so'ote'ene'. ⁵ Soldad ca' gwsa'apə'əchgüe' Bedən' lao die' ližyan', pero na' ca naquə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' gwso'onchgüe' orasyon lao Diozən' par Bedən'.

Diozən' bebeje' Bedən' ližyan'

6 Na' to že' ca gw̄ezə ngüia Erodən' cueje' Bedən' ližyan' par so'ote'ene', Bedən' de' chtase' ladjo chopə soldad na' ncheje' chopə gden, na' leczə nitə'ate soldad beṇə' chsa'ape' cho'a puert che ližyan'. 7 Catə'aczla to de repentzə to angl beṇə' bselə' Xancho Diozən' bžine' lo'o ližyan' gan' de Bedən', na' gwye'eni'ichgua lo'o ližyan'. Anglən' bte' cuit le'e Bedən' bosbane'ene' gože'ene': —Na'atec ṇa'a gwyas.

Na' lao or na' le'e besyə'əyežte gdenṇə' zjənchej na' Bedən'. 8 Nach gož anglən' le': —Bego'o dobye čhio'onə' na' bolej xelo'on.

Nach ben Bedən' ca'. Nach goze' anglən' le': —Bechelə xadoṇ čhio'onə' na' beyo'o len nada'.

9 Nach bechoj Bedən' zenaogüe'ene', pero bito gocbe'ine' šə de'e li angl nan' chon ca' len le', con goquene' šə chle'ida'ogüe'ene'. 10 Beyož besyə'ədie' chop cuente gan' nitə' soldad ca' chsa'ape' ližyan', besyə'əžine' gan' zo puert saguanṇə' de'en naquə de ya gan' chəsə'əchoje' par chja'aque' lao syodan', con to gwłazzə puertən' byaljon par nič besyə'əchoje', na' ca to cuadr babesə'aque' nach anglən' bocua'ane' Bedən' toze'. 11 Cana'ach gocbe'i Bedən' de que de'e li babechoje' ližyan', nach gwne': —Bacheyache'ida' de'e liczə Xana' Diozən' babsle'e angl che'enə' par bosle' nada' lao na' Erodən' na' lao de'e ca' chsa'aque beṇə' Izrael gwłaz čhia' ca' so'one' len nada'.

12 Na' nechonte Bedən' xbabən' ca' gwze'e gwyeje' liž Maria xna' Juan ben' leczə le Marcos. Na' liž Maria na' zjəndopə zjənžag beṇə' zan chso'one' orasyon. 13 Nach bsiže' cho'a puert saguanṇə' na'

le'e bchojte to bi'i no'olə le Rode par jəgüiabo' no de'enə'. ¹⁴ Na' catə' bžimbo' par əsaljwbo' puertən' beyombia'abo' ši'i Bedən' na' de'e tant bebeibo' bito bsaljwbo' puertən' sino beyejdobo' gan' ža' beṇə' ca' jəyeyežbo' lega'aque' de que Bed nan' zecha cho'a puertən'. ¹⁵ Nach beṇə' ca' gwse'e: —¿Ecaguə chac tonto'onə'?

Pero lebo' gwzoczbo' segor de que le'enə'. Nach lega'aque' gwse'ebo' de que to angl beṇə' chapə chye' Bed na'anə'.

¹⁶ Pero Bedən' ne'e chsižcze' cho'a puertən'. Nach ja'aque' par bososaljue'. Catə'əczla besə'əle'ine' de que le'enə' besyə'əbanene' xte juisy. ¹⁷ Nach Bedən' bene' seņy len ne'enə' par ničh gwnite'e žizə bosozenague' be'e dižə' can' goquə bebej Xancho Diozən' le' ližyan'. Nach leczə gože' lega'aque' de que cheyalə' yesə'əzenene' Jacobən' na' yeziquə'əchlə beṇə' ljuežjga'aque' ca' can' bagoquən'. Nach beze'e zjəyede' ga yoblə.

¹⁸ Nach catə' gwye'eni'inə' yelə' goban juisy gwnitə' soldad ca' na' gwso'echgüe' dižə' gosə'əne' bixaczxa goquə len Bed na'anə'. ¹⁹ Na' ca naquə Rei Erodən', bene' mendad jəsyə'ədilje' Bedən' na' gwṇabene' soldad gop ca' nac goquən' bele'. Pero soldad ca' bitobi rson bosonežjue'. Nach bene' mendad gwso'ote' soldad ca'. Nach gwza' Erodən' Jodean' par jzoe' Sesarean'.

Got Rei Erodən'

²⁰ Erodən' ža, chža'achgüe' beṇə' Tiro na' beṇə' Sidon ca'. Beṇə' ca' besə'əyažjene' yesə'əzi'e de'en əse'ej əsa'ogüe' gan' chnabia' Erodən'. De'e na'anə' bosocodə ljuežj beṇə' Tiron' na' beṇə' Sidon ca'

par jəsə'ənežjue' Blaston' to regal, ben' naquə lao ne'i liž Erodən' nach Blaston' gwñe' fabor lega'aque' lao rein'. Gwso'one' ca' par niç bzenag rein' çhega'aque' catə' ja'aque' laogüe'enə' jəsə'əñabe' yesyə'anite'e binlo len le'. ²¹ Nach Rei Erodən' bžie' bia' to ža əgwtoɓe' lega'aque' par əgwzoe' lban laoga'aque'enə'. Na' catə' bžin žan' rein' gwyaze' xalane'e de'en naquə xoche de'en chaze' catə' chone' yelə' jostisən' nach gwchi'e xišne'e gan' chnabi'e na' bzoe' lban lao beñə' ca' že'e ža'anə'. ²² Nach beñə' ca' gwso'osye'e gosə'əne': —Diozən' cho'e dižə' caguə beñəçhən'.

²³ Na' lao or na' bselə' Xancho Diozən' to angl par niç bene' ca gocšene rein' gwžia beļ bia lo'o le'enə' na' gote'. Goc che' ca' çhedə' be'e latjə gwso'elao' beñə' le' lgua'a əso'elaogüe'e Diozən'.

²⁴ Pero ca naquə xtižə' Xancho Jesocristən' gosə' gwłaljəçhən na' beñə' zanch gwse'ejle'e çhein'.

²⁵ Na' Bernaben' len Saulən' beyož gwso'one' yoguə' de'en naquə so'one' Jerosalennə' nach besa'aque' jəya'aque' Antioquian'. Na' gosə'əçhe'e to beñə' le Juan na' lete' Marcos.

13

Bernaben' na' Saulən' ja'aque' jəsə'ədixjui'e xtižə' Jesocristən' yež zitə'

¹ Na' entr beñə' ca' çəsə'ədopə çəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' Antioquian' zjəlen beñə' çəsə'əzenene' beñə' yoblə bi de'e che'e Diozən' lega'aque', na' zjəlen beñə' choso'osed choso'olo'ine' xtižə' Diozən'. Na' lega'aque' Bernaben', na' Simon ben' zjənsi'e Negr, na' Losio

beṇə' Sirene, na' Saul, na' Manaen. Na' Manaennə' bgolə gwcha'ogüe' txen len Rei Erodən' ben' gwnabia' Galilean'. ² Na' to ža cui bi zjəne'ej zjənao beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', zjəndopə zjənžague' chso'one' orasyonṇə'. Catə'əczla gož Spirit che Diozən' lega'aque': —Lecuej Bernaben' len Saulən' par so'one' xšina'anə' con gatə'atezə selə'əga'aca'ane'. ³ Nach beṇə' ca' gwso'onche' orasyonṇə' sin cui zjəne'ej zjənaogüe', nach bosə'oḫoa na'aga'aque'enə' yichj Saulən' len yichj Bernaben'. Gwso'one' ca' par gosə'əgüe'e xšin Diozən' lao na' Bernaben' len Saulən'. Gwde na' bosə'ozeine' lega'aque' dižə'.

Apostol ca' gwso'e xtižə' Jesocristən' Čipre

⁴ Nach Spirit che Diozən' bselə'ən Bernaben' len Saulən' yež gan' nzi' Seleusia. Na' na' gwso'e lo'o barcon' par besə'əžine' Čipre. Na' Čipren' naquən to isla de'en chi' lo'o nisda'onə'. ⁵ Besə'əžine' yežən' nzi' Salamina gan' mbane Čipren' na' gosə'əzolaogüe' gosə'əyixjui'e xtižə' Diozən' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca'. Na' zjənche'e Juan ben' leczə le Marcos par chaclene' lega'aque'. ⁶ Na' ca' gwsa'aše' gosə'ədie' doxen Čipren' par besə'əžine' gan' ne' Pafos. Na' Pafos na' jəsə'ədie' to beṇə' goža' le' Barjesos. Naque' beṇə' Izrael na' chxoayague' ne' de que chzenene' bi de'en che' Diozən' le'. ⁷ Barjesosən' naque' migw che gubernador ben' le Sergio Paulo. Sergio Paulən' naque' to beṇə' chejni'ichgüei. Na' le' goxe' Bernaben' na' Saulən' chedə' gone'ene' yoso'ozenene' le' xtižə' Diozən'. ⁸ Na' Barjesosən' leczə nzi' yeto le Elimas, zejen dižə' beṇə' goža'. Le'

gone'ene' cui šejle' Sergio Paulən' xtižə' Bernaben' na' Saulən'. Nach bžone' par cui yoso'osed yoso'olo'i beṇə' ca' xtižə' Diozən'. ⁹ Na' ca naquə Spirit che Diozən' chnabia'achguan yičhĵla'aždao' Saulən', ben' leczə le Pab, nach bcos laogüen' bgüiachgüe' Elimasən'. ¹⁰ Nach gože'ene': —Naco' xi'in gwxiye'enə' yelə' goxoayag chio'onə' na' yelə' beṇə' mal chio'onə'. Bito chazlažo'o bitə'ətezə de'e güennə' na' bito chbezo' can' chžono' yesə'ənao beṇə' dižə' li che Xanto' Diozən'. ¹¹ De'e na'anə' Xanto' Diozən' goṇe' castigw chio' na' əcholo' to tyemp, cui gaquə le'ido' be'eni'inə'.

Nach le'e əgwcholte', gwde ca to bejw lo'o jelaogüe'enə', nach gwzolaogüe' chgan chtobe' cheylje' no goxə' ne'enə' par yegüe'ene' nez. ¹² Gobernadorən' ble'ine' can' goquən' na' gwyejle'e xtižə' Xancho Jesocristən', na' bebanchgüeine' can' nanṇə'.

Pabən' na' Bernaben' ja'aque' Antioquia gan' mbane Pisidia

¹³ Nach Pabən' len beṇə' ca' nžague'enə' besa'aque' Pafosən' gwso'e lo'o barcon' par besə'əžine' gan' nzi' Perge distrit che Panfilia. Na' Juan ben' leczə chse'e Marcos gwlejyichje' lega'aque' beyeje' Jerosalennə'. ¹⁴ Na' Pabən' len Bernaben' gwsa'aque' Pergen' na' besə'əžine' Antioquian' distrit che Pisidia. Na' catə' bžin ža dezcanzən' ja'aque' yo'oda'onə' na' jesə'əchi'enə'. ¹⁵ Na' ca beyož bguab libr gan' nyoj lei che Diozən' na' de'en bosozoj de'e profet beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', beṇə' ca' zjənaquə gwnabia' che yo'oda'onə' bososele'e to beṇə' gan' chi' Pabən' len Bernaben' na' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' šə de bi dižə'

chene'ele güe'ele əneyoile beṇə' quinga, gwaquə əṇalen ṇa'a.

¹⁶ Nach gwzoža' Pabən' na' bene' señy len ne'enə' par niç ṇite'e žizə yoso'ozenague', nach gwzolaogüe' gwne': —Le'e beṇə' Izrael na' notə'ətezəchle chaple Diozən' respet, le'e gwzenag.

¹⁷ Ca naquə Diozən' ben' cho'elao' chio'o beṇə' Izrael gwleje' de'e xaxta'ocho ca' par bene' lega'aque' to ṇasyon xen catə'ən ne'e nite'e zjanaque' beṇə' zitə' Egipton', pero bžin ža bebej Diozən' lega'aque' Egipton' len yelə' guac che'enə'.

¹⁸ Na' ca čhoa iz bguo'o bčhejlaže'e len lega'aque' žlac gwsa'aše' latjə dašən'.

¹⁹ Diozən' bonitlaogüe' gažə ṇasyon gan' ne' Canaan par niç bnežjue' de'e xaxta'ocho ca' yežlyon'.

²⁰ Diozən' bene' ca gosə'əde tgüeja' tgüeja' beṇə' gwnabia' ca' gwso'on yelə' jostis čhega'aque'enə' lao tap gueyoa šiyon iz, xte bžinte tyemp čhe de'e profet Samuelən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

²¹ Nach gosə'əṇabe' so to rei par ṇabi'e lega'aque' na' Diozən' bnežjue' lega'aque' Rei Saulən' par gwnabi'e čhoa iz. Saulən' goque' xi'in' ben' gwle Sis, beṇə' goljə lao dia čhe Benjamin.

²² Gwde na' Diozən' bocui'iže'e Saulən' nach bzoe' Rei Dabin' xi'in' Jese par gwnabi'e. Na' Diozən' gwne' čhe Rei Dabin': “Baçh ble'ida' Dabi xi'in' Jesen', yičhja'aždaogüe'enə' naquən tozə len yičhja'aždaogua'anə'.

Le' gone' yoguə'əlo' can' che'enda'anə'.” ²³ Nach lao dia čhe Rei Dabin' gwlej Diozən' Jeso'osən' na' bene' par niç chac yebeje' chio'o beṇə' Izrael xni'a de'e malən' can' bene' lyebe. ²⁴ Antslə ze'e solao əgwšed əgwlo'i Jeso'osən', de'e Juannə' gwdixjui'e lao yoguə' beṇə' Izrael ca' de que cheyalə' yesyə'ədiṇjene'

xtolə'əga'aque'enə' na' yesə'əchoe' nis. ²⁵ Na' catə' bžin ža beyož ben de'e Juannə' yoguə'əlol de'en yo'o lao ne'e gone', gože' beṇə' ca': "Nada' bito naca' ben' chonle xbab naca'. Caguə nada'anə' ben' chbezle par gaquəlene' ṇasyon chechon'. Ze'e za' be'enə' na' de'e tant zaquə'əche' ca nada' xte bito zaca'a par lechja' xele'enə'."

²⁶ Beṇə' bišə', chio'o naccho xi'in dia che de'e Abraannə' na' entr chio'o nitə' yebałə beṇə' chsa'apə Diozən' respet la'anə'əczə cui zjanaque' beṇə' Izrael. Par chio'onə' bselə' Diozən' dižə' can' gonlilažə'əcho Jeso'osən' par yebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ²⁷ Beṇə' Jerosalen ca' na' beṇə' gwnabia' chega'aque' ca' bito gwsa'acbe'ine' de que Diozən' bselə'e Jeso'osən'. Bito gwse'ejni'ine' de que che Jeso'os nan' bosə'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' le'e libr ca' choso'olabe' lo'o yo'odao' ca' yoguə' ža dezcanz. Na' de'en gosə'əchoglaogüe'en gwso'ote' Jeso'osən' goc complir can' nyojən. ²⁸ Sin cui bi xtolə' Jeso'osən' gotə', gosə'əṇabene' Pilatən' gone' mendad so'ote'ene'. ²⁹ Beyož gwso'one' complir yoguə'əlolte segon can' nyoj Xtižə' Diozən' gaquə che', besə'əžin beṇə' bosyo'oletje'ene' le'e yag corozən' na' bosə'əcuəše'ene'. ³⁰ Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. ³¹ Na' nitə' beṇə' ca' əja'aclen Jeso'osən' Galilean' par Jerosalennə' na' beyož bebane' ladjo beṇə' guat ca' gwdalene' lega'aque' zan ža. Na' lega'aque'enə' chso'elene' beṇə' dižə' de que de'e li mbancze'enə'.

³² De'e na'anə' leczə neto' chyixjue'ito' le'e dižə' güen dižə' cobə che Jeso'osən' par ničh ənezele de que bačh goc complir lyebe de'en ben Diozən' len

de'e xaxta'ocho ca'. ³³ Na' chio'o naccho xi'in dia chęga'aque'enə' nezecho baben Diozən' complir lyebe de'en bene' len lega'aque' ca de'en bolis bosbane' Jeso'osən'. Goc can' nyojən' le'e Salmo əgwchopen' nan: "Le' naco' xi'ina'. Neža babena' par nich solao nabi'o len nada'." ³⁴ Na' nyojəchczə Xtižə' Diozən' ga yoblə nan: "Gona' güen len le'e can' bena' lyebe len de'e Rei Dabin'." Na' de'en nan ca' zejen de que Diozən' gwne' yolis yosbane' Jeso'osən' ladjo beņə' guat ca' na' bitoch güe'e latjə gat Jeso'osən' de'e yoblə. ³⁵ Le'egatezə ca' yeto part yoblə che Salmosən' nan: "Nezda' bito go'o latjə gožə' cuerp chia'anə', nada' naca' xi'ino' na' naquə la'aždaogua'anə' xi'ilažə' juisy." ³⁶ Žlac bguan de'e Rei Dabin' ža, goclene' de'e xaxta'ocho ca' con can' gone'e Diozən', na' catə' gote' boso'ocuaše'ene' ga bazjəngəšə' de'e xaxta'ocho ca' bagwsa'at, na' gožə' cuerp che'enə'. De'e na'anə' nezecho de que caguə nyoj Salmosən' che cuine'en. ³⁷ Jeso'osən' ben' bolis bosban Diozən', le'enə' cui gožə' cuerp che'enə'. ³⁸ Na' cheyalə' ənezele beņə' bišə', Jeso'osən' ben' cho'a dižə' chei chezi'ixene' xtolə' beņə' ca' chso'onlilažə' le'. ³⁹ Bito chac nitlao xtolə' chio'o beņəch por ni che choncho bi de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezən', pero notə'ətezcho šə chonlilažə'əcho Jesocristən', Diozən' chnitlaogüe' xtolə'əcho ca'. ⁴⁰ Le'e gapə cuidad par cui gac chele can' boso'ozoj de'e profet ca' beņə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' gan' nan:

⁴¹ Le'e gon xbab, le'e chonle borl,
gwžin ža cuiayi'ile por ni che de'e cui chejle'ele.
Le'e yebane, chedə' nada' Dioz ze'e gona' de'e
zaquə' yebanele tyemp nga zole na'a,

na' bito šejle'ele la'anə'əczə šə no əna le'e can' gaquən'.

Can' gwna Pabən' bzejni'ine' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə'.

⁴² Beyož bzejni'i Pabən' beṇə' Izrael ca' nach besyə'əchoje' lo'o yo'oda'onə'. Beṇə' ca' cui gwsa'alje' beṇə' Izrael sino gwso'on cuinga'aque' beṇə' Izrael gwsa'atə'əyoine' Pabən' len Bernaben' par əžja'aque' de'e yoblə yežag xman ža dezcanzən' žjəsə'əzejni'ine' lega'aque' de'e yoblə. ⁴³ Beṇə' zan beṇə' Izrael ca' na' beṇə' zan beṇə' bagwso'on cuinga'aque' beṇə' Izrael gwse'ejle'e de'en choso'osed choso'olo'i Pabən' len Bernaben' catə'an besyə'əžaše'. Na' Pabən' len Bernaben' gosə'əneyo'ine' lega'aque' par nich nitə'ətezə nite'e so'onlilaže'e Jesocristən' ben' bselə' Diozən' par chaclene' chio'o.

⁴⁴ Na' catə' bežag xman ža dezcanzən', casi yoguə'əloḷ beṇə' lao' syodan' besə'əžag par bosozə'ənenague' xtižə' Diozən'. ⁴⁵ Pero beṇə' Izrael ca' cui chso'onlilažə' Jesocristən' besə'əle'ine' catec beṇə' zannə' nžag na' gwsa'acxi'ine', nach gosə'ənelaogüe' contr Pabən' na' gwso'onle'ega'aque' che dižə'an chzejni'i Pabən'. ⁴⁶ Nach Pabən' len Bernaben' sin cui chəsə'əžebe' gwse'e beṇə' ca': —Babento' complir can' gone'e Diozən' babzejni'ito' zgua'atec le'e nacle beṇə' Izrael xtiže'enə'. Pero na' de'en cui chene'ele əgwzenagle ža, zeje dižə' de que bito chene'ele gatə' yelə' mban zejlicane chelen' na' de'e na'anə' əgwzejni'ito'on beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ⁴⁷ Xanto' Diozən' bach bene' mendad gonto' can' nyojən nan:

Bach nzoa' le'e par co'ole be'eni' chia'anə' lo'o
 yichjla'aždao' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə'
 Izrael
 par niḥ beṇə' ca' ža' doxenlə yežlyon' əsa'acbe'ine'
 naclən so'one'
 niḥ yesyə'əchoje' xni'a de'e malən'.

⁴⁸ Na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael beyož
 gwse'ene'ene' gwne' ca' besyə'əbeine' nach
 gosə'əne' güenchguaczən' naquə xtižə' Diozən'. Nach
 yoguə' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par gatə' yelə'
 mban zejlicane čhega'aque'enə' gwso'onlilaže'e
 Jesocristən'. ⁴⁹ Ca' goquə gosə' gwłaljə xtižə'
 Xancho Jesocristən' doxen distritən'. ⁵⁰ Pero
 na' beṇə' Izrael ca' cui gwso'onlilažə' Jesocristən'
 boso'ota boso'one' beṇə' blao čhe syodan' na'
 no'olə əblao ca' zjənaochgua costombr čhe beṇə'
 Izrael ca' par niḥ bosyo'olague' Pabən' len
 Bernaben' na' besyə'əbeje' lega'aque' fuer syodan'
 na' distritən'. ⁵¹ Nach Pabən' len Bernaben'
 boso'osi'ins ni'aga'aquen' par bežib bište yon'
 de'en žiannə'. Gwso'one' ca' par boso'olo'e de
 que bito zjənape' dolə' de'en cui chse'ene beṇə'
 ca' yoso'ozenague' čhe Diozən', nach besa'aque'
 jəya'aque' gan' ne' Iconio. ⁵² Pero beṇə' ca'
 chso'onlilažə' Jesocristən' gwnitə'əchguacze'
 mbalaz, na' Spirit čhe Diozən' gwnabia'an
 yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

14

Pabən' na' Bernaben' besə'əžine' Iconion'

¹ Na' goquən' besə'əžin Pabən' len Bernaben' Ico-
 nion' na' ja'aque' yo'odao' čhe beṇə' Izrael ca' par
 gwso'e xtižə' Jesocristən' len beṇə' ca'. Na' Spirit

1 che Diozən' goclenən lega'aque' par gwso'e dižə'an, na' beṇə' zan beṇə' Izrael ca' gwso'onlilaž'e Je-socristən' na' lecza zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwso'onlilaž'e'ene'. ² Pero beṇə' Izrael ca' cui gwso'onlilažə' gosə'əgo'oyele'e beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael par nič gwso'one' xbab mal contr Pabən' len Bernaben'. ³ Na' ca naquə beṇə' zan bagwso'onlilažə' Jesocristən' Iconion', Pabən' len Bernaben' besyə'əga'aṇe' sša syoda Ico-nion' par gwso'ecze' xtižə' Xancho Jesocristən' sin cui besə'əžebe'. Na' Xancho Jesocristən' goclene' lega'aque' len yelə' guac che'enə' par nič gwso'one' miłagr na' bichlə de'e besyə'əbane beṇə' nič ca' gwsa'acbeine' de que dižə' lin' chsoe' Pabən' len Bernaben' na' de que lechgualə nži'ilažə' Xancho Je-socristən' beṇə'chən'. ⁴ Na' beṇə' ca' ža' lao' syodan' gwsa'aque' choplə. Bale' gosə'əde'e beṇə' Izrael ca' na' bale' gosə'əde'e apostol Pabən' len Bernaben'. ⁵ Nach yoguə' beṇə' ca' cui gwsa'azlažə' can' choso'osed choso'olo'i apostol ca', beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, gosə'anite'e yelə' goxia' len jostis ca' par so'one' contr Pabən' len Bernaben' na' yoso'ošiže'e lega'aque' yej. ⁶ Pero ca naquə Pabən' len Bernaben' gwsa'acbeine' can' bazjəngüia beṇə' ca' so'one' len lega'aque', nach besyə'əsa'aque' jəya'aque' gan' ne' Listra na' Derbe, na' yeziquə'əchlə yež ca' gan' mbane Li-caonia. ⁷ Na' boso'ozentezene' dižə' cobə che Je-socristən' gatə'ətezə ja'aque'.

Boso'ošiže'e Pabən' yej lao zoe' Listran'

⁸ Na' Listra na' jəsyə'ədie' to beṇə' nxinje' dezd goljte', con cui bi bi fuers balor əgwsa'ate'e ni'e ca'

par se'e. ⁹ Na' chi'iteze' chzenague' choe' Pabən' dižə'anə'. Nach Pabən' bgüie'ene' na' gočbe'ine' chejle' be'enə' de que Diozən' nape' yelə' guac par gone' ca gaquə se'e. ¹⁰ Nach Pabən' bolgüiže'ene' clar gože'ene': —Gwzoža'.

Nach le'e gwzoža'ate be'enə' na' gwzolao chde'. ¹¹ Beṇə' zan ca' ža'anə' choso'ogüie' can' ben Pabən' na' gosə'əne' dižə' Licaonia: —Bač gwse'etj Xancho ca' chejṇi'alažə'əcho gan' zocho nga na' lega'aque'en zjənaque' ca beṇač.

¹² Na' gosə'əne' de que Bernaben' naque' xanga'aque' Jopiter ben' chse'ejṇi'alaže'e, na' de que Pabən' naque' xanga'aque' ben' nzi' Mercorio chedə' len' choe' dižə'. ¹³ Na' yo'odao' gan' zo xanga'aque' Jopiter ben' chse'ejṇi'alaže'e zon catezə chso'e lao' syodan'. Nach bχoz che Jopiterən' gwze'e nche'e go'on ca' na' bazjənone'eb xoche len yej. Nach bχozən' len beṇə' ca' ža'anə' besə'əžine' gan' nitə' apostol ca' gwse'enene' so'ote' go'on ca' par se'ejṇi'alaže'e lega'aque'.

¹⁴⁻¹⁵ Pero apostol Bernaben' len Pabən' catə' gwsa'ache'ine' can' so'on beṇə' ca', gosə'əcheze' xaga'aque'enə' chedə' bito gwse'enene' so'on beṇə' lao' syodan' ca'. Gwse'ebe' ladjo beṇə' ca' gwse'e lega'aque' zižjo: —Beṇə' bito gonle ca'. Leczə beṇač neto'. Za'ato' par chyixjue'ito' le'e de que cheyalə' gwša' yichjla'ažda'olen' na' cuejyichjle costombr quinga de'en naole la' lega'aquən bito bi zjəzaquə'ən. Cuejyichjga'aclen nič güe'ela'ole Diozən' ben' zo zejlicane, ben' ben yoban', yežlyon', nisda'onə', beṇač, bia ca' chsa'aš, na' bitə'ətezə de'en chle'icho le'e yoban', lao yežlyon' na' lo'o nis.

¹⁶ Ca naquə tyemp ca' de'en bagosə'əde, Diozən'

gwdape' yelə' chxenlažə' ca de'en gosə'ada beṇə' gwža' to to ṇasyon gwso'one' con can' gwse'enene'.

17 Pero Diozən' syempr zocze' chone' güen len yoguə'əlöl beṇəchən' par niçh yesə'əṇezene' de que zocze' naque' Dioz. Le'enə' chone' par niçh chac yejon' niçh ca' chac de'en chazcho, na' chatə' de'en che'ej chaocho par niçh socho mbalaz.

18 Na' la'aṇə'əczə gwse' Pabən' len Bernaben' beṇə' Listra ca' de'enə', canə gosə'əzoine' par niçh cui gwso'ot beṇə' ca' go'oṇ ca' par se'ejni'alaže'e lega'aque'.

19 Ca' chac xonj beṇə' Izrael beṇə' nitə' Iconio na' Antioquian' gan' mbane Pisidia, besə'əžine' Listran', nach gosə'əgo'oyele'e beṇə' Listra ca' par gwsa'aque' txen bosə'ošiče'e Pabən' yej. Na' gwsa'acquene' šə baçh gwso'ote'ene' nach gosə'əxobe'ene' fuerlə syodan'. 20 Pero beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' jəsə'ədobe' gan' de'enə' nach beyase' na' beyeje' lao syodan' de'e yoblə. Nach beteyo beza' Pabən' len Bernaben' par jəya'aque' Derben'.

21 Na' leczə gosə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' lao' syoda Derben' na' beṇə' zan gwso'onlilaže'e Jesocristən'. Gwde na' besyə'asa'aque' jəsyə'aque' Listran', Iconion' na' Antioquian' de'e yoblə. 22 Na' to to syoda ca' gan' jəya'aque'enə' bosə'otipe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gosə'əṇeyoine' lega'aque' par niçh nitə'ətezə nite'e so'onlilaže'e Jesocristən'. Na' leczə bzejni'ine' lega'aque' de que notə'ətezcho šə chene'echo ṇabia' Diozən' chio'o, de'e zan de'e gaquə de'e çhi' saquə'əcho. 23 Na' to to yež can' besyə'ədie'enə' gosə'əbeje' beṇə'

golə beṇə' blao par boso'ogüia boso'oye' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən'. Na' Pabən' len Bernaben' ze'e yesa'aque' to to yež gwso'one' orasyonṇə' txen len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžaguən' sin cui gwsa'ogüe', gosə'əṇabe' lao Xancho Jesocristən' gaquəlene' yoguə' beṇə' ca' bach chso'onlilaže'ene'.

Pabən' na' Bernaben' jəya'aque' Antioquian' gan' mbane Siria

²⁴ Gwde na' besa'ac Pabən' len Bernaben' na' besyə'ədie' distrit che Pisidia par besə'əžine' distrit che Panfilia. ²⁵ Na' gosə'əyixjui'e dižə' che Jesocristən' yež de'en nzi' Perge gan' mbane Panfilian'. Beyož na' gwsa'aque' ja'aque' gan' ne' Atalia. ²⁶ Na' Atalian' besa'aque' besyə'əyo'e lo'o barcw par besyə'əžine' Antioquian' gan' mbane Sirian' gan' gwsa'aque'. Na' ca naquə beṇə' Antioquia ca' lega'aque' gosə'əṇabene' Diozən' gaquəlene' Pabən' len Bernaben' par žjse'ene' xšin Diozən' catə' cuiṇə' əsa'aque' žja'aque' yež ca' par žjse'ene' xšin Diozən' de'en babeyož gwso'one' ṇa'a. ²⁷ Na' catə' besyə'əžin Pabən' len Bernaben' Antioquian', bosyo'otobe' beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' nach gwso'e dižə' yoguə'əlo' can' goquəlen Diozən' lega'aque' žlac jəsə'ədise' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' na' can' ben Diozən' par niç beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwso'onlilaže'e Jesocristən'. ²⁸ Sša besyə'əga'aṇe' gosə'ənite'e len beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Antioquian'.

15

*Apostol ca' boso'oxi'e len beṇə' Jerosalen
ca' naclə cheyalə' so'on beṇə' catə' so'onlilaž'e
Jesocristən'*

¹ Ca tyempən' to chopə beṇə' gwsa'ac Jodean' besə'əžine' Antioquian' na' gosə'əzolaogüe' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' de que cheyalə' yesə'əzoe' seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən' par nič cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'.

² Pero Pabən' len Bernaben' gwsa'acyože' beṇə' Jodea ca' de'en choso'osed choso'olo'ine' ca'. Nach beṇə' Antioquia ca' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gosə'əchoglaogüe'en de que Pabən' len Bernaben' na' len yeto chopə beṇə' ljuežjga'aque' ca' əžja'aque' Jerosalennə' par žjəsyə'anite'e yelə' goxi'a len apostol ca' na' beṇə' golə blao che beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə' naclə cheyalə' so'one' che de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' ca'.

³ Nach beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' boso'osele'e lega'aque' əžja'aque' Jerosalennə'. Na' gosə'ədie' Fenisia na' Samaria na' gwso'elene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' dižə' de que ca naquə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael baboso'oša' yichjla'ažda'oga'aque'enə' par choso'ozenague' che Diozən'. Nach beṇə' Fenisia ca' na' beṇə' Samaria ca' besyə'əbeichgüeine'.

⁴ Na' catə' besə'əžin Pabən' len Bernaben' Jerosalennə' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' nach beṇə' golə beṇə' blao chega'aque' ca' na' apostol ca'

besə'əšaglaoga'aque'ene' choso'oguape' lega'aque' diox. Nach Pabən' len Bernaben' gwse'e lega'aque' yoguə'əlol can' bagoclen Diozən' lega'aque'. ⁵ Na' balə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' zjənaque' beṇə' fariseo nach gosə'əzožə'e gosə'əne': —Ca naquə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', cheyalə' nītə'əga'aque' seṅy de'en ne' sirconsisionṇə' na' cheyalə' so'one' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən' la'aṇə'əczə cui zjənaque' beṇə' Izrael.

⁶ Nach besə'ədobə apostol ca' na' beṇə' golə blao ca' par boso'oxi'e naclə gaquəczən'. ⁷ Sša bagoc chso'e dižə' catə'əczla gwzoža' Bedən' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə', le'e nezczele de que cana'ate gwlej Diozən' nada' par jətixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael nich gwso'onlilaže'ene'. ⁸ Na' ca naquə Diozən' ža, nombi'e yichjla'aždao' yoguə'əlolte beṇə'. Na' de'en bsele'e Spirit che'ena' zon lo'o yichjla'aždao' balə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' zon lo'o yichjla'aždao' chio'o, blo'ine' chio'o de que chazlaže'e can' chso'onlilaže'e Jesocristən'. ⁹ Na' bito nacho de que nža' bene' len chio'o na' nža' chone' len lega'aque', sino beya'a beyibcze' la'aždaoga'aque'ena' catə'an gosə'əzolaogüe' chso'onlilaže'e Jesocristən'. ¹⁰ Na' ža, žbixchen' cui chejle'ele che de'en bagož Diozən' nada'? žBixchen' chonlene' prueb šə leine' can' ne'ena'? Chene'ele gonle byen yesə'ənao beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael costombr checho ca'. Tant zdebə zjənaquən xte ni chio'o na' ni xaxta'ocho ca' cui goquə so'one' yoguə'əlol can' nanṇə'. ¹¹ De'e na'anə' bito naquən güen

ye'ega'acchone' yesə'ənaogüe' costombr ca',
 chedə' cuin Xancho Jeso'osən' babene' par niĉ
 cui žjəya'aque' lao yi' gabilən' laogüe de'en
 nži'ilaže'e lega'aque' ca'aczən' babene' len chio'o,
 na' bito nacho de que zaquə'əcho par bene' ca' len
 yoguə'əloĉo.

¹² Nach yoguə' beṇə' ca' ndopə nžaguən' gwnite'e
 žizə par boso'ozenague' gwsoe' Bernaben' len
 Pabən' dižə' ca' naquə ben Diozən' par niĉ
 gwso'one' miłagr na' yeziquə'əchlə de'e zaquə'
 yebanecho entr beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə'
 Izrael. ¹³ Na' catə' beyož gwsoe' Bernaben' len
 Pabən' dižə'ənə', lao ne'e nitə' beṇə' ca' žizə gwzoža'
 Jacobən' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' le'e gwzenag
 dižə' nga gua'a. ¹⁴ Simon Bedən' baĉh be'e dižə'
 can' babloe' Diozən' yelə' guac che'enə' len beṇə'
 ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' can' bagwleje'
 bale' par chso'elaogüe'ene'. ¹⁵ Na' de'en chon
 Diozən' ca' chotilən de'e ca' boso'ozoj profet ca'
 beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' can' na de'e
 nga:

¹⁶ Te na' yida' de'e yoblə na' gona' par niĉ nabia'
 xi'in dia che de'e Rei Dabin',

la'anə'əczə n'a'a cui no xi'in dia che'enə'
 chesə'ənabia' na' gona' par niĉ socze'
 nabi'e.

¹⁷ Na' zan beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael
 so'onlilaže'e nada' Xanga'aque'.

Beṇə' ca' ža' yoguə' nasyonnə' so'ombi'e nada', con
 noga'aque'enə' gwleja' par so'ombi'e nada'.

¹⁸ Can' gwna Xancho Diozən', ben' chzejni'i chio'o
 can' gaquə dezd ža gwlasda'ote.

19 Na' laogüe de'en nyoj Xtiže'enə' nan ca', nada' əchnia' le'e de que cabi cheyalə' gonecho beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bichlə zed, beṇə' ca' bagosə'əbejyichj costombr čhega'aque'enə' de'en gosə'ənaogüe' par chso'onlilaže'e Diozən'.
 20 Con gwzøjga'acchone' ye'ega'acchone' de que bito sa'ogüe' no yelə' guao de'en chəsə'əne' naquən čhe lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə' beṇə', na' bito sa'ogüe' bia ca' chso'ote' choso'ošoque' do lba'abən', na' bito sa'ogüe' chen čhega'acobən'. Na' bito yesə'əzolene' no'olə cui naquə no'ol čhega'aque' na' nic no'ol ca' yesə'əzolene' beṇə' cui naquə be'en čhega'aque'.
 21 Dezd gwłalte nitə' beṇə' to to syodan' choso'ozejni'ine' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən', na' choso'olabe'en lo'o yo'odao' əblao čhechon' yoguə' ža dezcanz. De'e na'anə' cheyalə' goncho mendad so'on beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael ca cui əsa'aque beṇə' ca' chəsə'ənao de'en na lein' de que malən' chso'on beṇə' ca'.

22 Na' apostol ca' len beṇə' golə blao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwsa'azlaže'e can' gwna Jacobən', na' boso'oxi'e əchoj čhopə beṇə' entr lega'aque' par əžja'aclene' Pabən' len Bernabən' Antioquian'. Nach gosə'əbeje' Jodas Barsabasən' na' Silasən' beṇə' zjənaquə beṇə' blao entr beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'.
 23 Na' boso'ozoje' to cart de'e gwso'oxə' beṇə' ca' na' le'e cartən' gwse'e lega'aque':

“Neto' apostol, na' beṇə' golə blao, na' nochlə neto' chonlilažə'əto' Jesocristən' chguapto' le'e diox, le'e nacle beṇə' ljuežjto' chonlilažə'əchone', le'e nitə'əle Antioquian' na' do gan' mbane Siria

na' Silisia. ²⁴ Bagw_{ne}zeto' de que to chopə be_{nə}' besə'a_{choj} entr_{neto'} babla'aque' gan' nitə'alen' chso'one' šejlažə'əle len dižə'ən baboso'o_{chixə} boso'onize' yichjla'ažda'olen' chəsə'əne' de que cheya_{lə}' sole seņy de'en ne' sirconsision_{ņə}' na' gon_{le} yoguə'ə_{lol} can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Bito nezeto'onə' gwsa'aque' na' caguə mendad cheto'onə' bedəsə'əyeže' le'e ca'. ²⁵ Topə txen naquəto' gwyazlažə'əto' gwlejšto' chopə be_{nə}' quinga chselə'əga'act_{o'one'} gan' nitə'alen' len apostol ca' chacchgüeito' chei Bernaben' na' Pabən'. ²⁶ La' lega'aque' baboso'osan_{lažə}' yelə' mban chega'aque'enə' par chso'one' xšin Xancho Jesocristən'. ²⁷ Chselə'əto' Jodasən' na' Silasən' na' lega'aque' yoso'ozej_{ni'ine'} le'e dižə' cho'a che yoguə' de'en nato' le'e cart nga. ²⁸ Chazlažə'əto' de'en babzej_{ni'i} Spirit che Diozən' neto' de'en ə_{ņato'} cui gon_{le}, na' de'e ca' chonən byen cui gon_{le} zjənaquə tapzən. ²⁹ Bito cheya_{lə}' gaole yelə' guao de'en chəsə'əne' che lgua'a lsaquə'ən chse'ej_{ni'alažə}' be_{nə}'. Na' bito gaole bia ca' chso'ote' choso'o_{šo}que' do lba'abən'. Na' bito gaole chen chega'acobən'. Na' bito solen_{le} no'olə cui naquə no'ol chele na' nic no'olən' solene' be_{nə}' cui naquə be'en che'. Šə bito chon_{le} de'e quinga chonto' mendad cui gon_{le}, güennə' gon_{le} šə ca'. De'e na'azən' chzojto' le'e cart nga.”

³⁰ Nach boso'ozei be_{nə}' ca' chso'on_{lilažə}' Jesocristən' apostol ca' nā' be_{nə}' ca' ye_{chopə} dižə' nach gwsa'aque' əzja'aque' Antioquian'. Na' catə' besə'əžine' Antioquian' bosyo'otobe' yoguə' be_{nə}' ca' chso'on_{lilažə}' Jesocristən' na' boso'onežjue' lega'aque' cartən' zjəno_{xə}'enə' par

boso'olabe'en. ³¹ Na' beyož boso'olabe' cartən' besyə'abeine' ca naquə consejw de'en nyoj le'inə'. ³² Na' ca naquə Jodasən' na' Silasən' leczə choso'ozene' beṇə' bi de'en bagož Diozən' lega'aque'. Nach gwso'elene' beṇə' Antioquia ca' dižə' na' boso'otipe' lažə'əga'aque' par nič ṇitə'ətezə ṇite'e so'onlilaže'e Jesocristən'. ³³ Zan ža gwnite'e Antioquian' na' catə' bžin ža par yesa'aque' žjəya'aque' gan' nitə' beṇə' ca' boso'oselə' lega'aque', beṇə' Antioquia ca' boso'ozeine' lega'aque' dižə' gwse'e de que to šao' to güen yesyə'əžine'. ³⁴ Pero na' ca naquə Silasən' gwčhoglaže'e yega'ane' na'azə. ³⁵ Nach leczə Pabən' len Bernaben' gwnitə'əcze' Antioquia na'azə, na' txen len zan beṇə' Antioquia ca' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' xtižə' Diozən' na' boso'ozejni'ine' lega'aque' bi zejen.

Pabən' gwyeye' de'e yoblə gan' bajətxjui'e xtižə' Diozən'

³⁶ Na' catə' bagwde to tyemp Pabən' gože' Bernaben': —Šejcho yoguə'ələl syoda ca' gan' bač jtixjue'echo xtižə' Xancho Jesocristən' par zjəyecho nac chsa'ac beṇə' ca' chso'onlilažə'ənə'.

³⁷ Nach Bernaben' goclaze'e yesə'əche'e Juan ben' leczə le' Marcos. ³⁸ Pero Pabən' bene' xbab bito naquən güen yesə'əche'ene', chedə' Juan Marcosən' gwlejjyichje' lega'aque' Panfilian', bito bega'anlene' lega'aque' par so'one' xšin Diozən'. ³⁹ Na' gotə' to bžaš gual entr Pabən' na' Bernaben' xte gosə'əbejjyichj ljuežjga'aque'. Bernaben' gwze'e gwče'e Marcosən' gwso'e to lo'o barcw par ja'aque' Čipren'. ⁴⁰ Nach Pabən' gwze'e gwče'e Silasən',

na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Antioquian' gosə'aṇabe' lao Xancho Diozən' gaquəlene' Pabən' na' Silasən' gatə'ətezə žja'aque'. ⁴¹ Nach Pabən' len Silasən' gosə'ədie' Sirian' na' Silisian' par bosotipe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' to to yež.

16

Temtion' gwzolaogüe' chonlene' Pabən' len Silasən' xšin Diozən'

¹ Na' catə' Pabən' na' Silasən' besə'əžine' Derben' na' gosə'ədie' par besə'əžine' Listran'. Na' Listra na' zo to beṇə' chonlilažə' Jesocristən' na' le' Temtio. Xna' Temtion' naque' beṇə' Izrael na' chonlilaže'e Jesocristən', na' xe'enə' naque' beṇə' griego. ² Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Listran' na' Iconion' gwso'e xtižə' Temtion' de que zocze' chone' güen. ³ Nach Pabən' gwṇabe' šejlen Temtion' lega'aque', nach gwchi'ene' gan' bosozo'ene' seṇy de'en ne' sirconsision par nič gwsa'azlažə' beṇə' Izrael ca' ža'anə' əche'ene' gone' xšin Diozən'. Bzo'ene' seṇyan' čhedə' la' yogue'e zjənezene' de que xe'enə' bito naque' beṇə' Izrael. ⁴ Nach gwsa'aque' zja'aque' to to syoda na' chəsə'əyixjue'ine' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' noquə'ənnə' cui cheyalə' so'one' can' gosə'əchoglaο apostol ca' na' beṇə' golə' blao che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. ⁵ Nach beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwnitə'ətezə gwnite'e gwso'onlilažə'əche' Jesocristən' na' gwyanche' tža tža.

Pabən' ble'idaogüe'ene' to beṇə' Masedonia chatə'əyoine' le' šeje' laže'enə'

6 Ca naquə Spirit che Diozən' bito be'en latjə šej Pabən' na' Silasən' na' Temtion' Asian' žjəsə'ədixjui'e xtižə' Diozən', de'e na'anə' ja'aque' Frigia na' Galasia. 7 Na' besə'əžine' galə'əzə gan' mbane Misia. Na' gwsa'aclačže'e əžja'aque' gan' nzi' Bitinia, pero leczə bito be'e Spiritən' latjə əžja'aque'enə'. 8 Nach gosə'ədie' Misian' xte besə'əžinte' gan' nzi' Troas. 9 Na' že' na' Pabən' ble'idaogüe'ene' zecha to beṇə' byo beṇə' Masedonia laogüe'enə' na' be'enə' gotə'əyoine' le' gože'ene': “Yo'o Masedonian' par gaquəleno' neto.” 10 Nach bsi'ini'a cheto' par gwza'ato' gwyejto' Masedonian' la' gwyejni'ito' de que Diozən' chene'ene' žjezeneto' beṇə' ca' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən', na' nada' Locas gwya'alena' Pabən' len Silasən' na' Temtion'.

Pabən' na' Silasən' ja'aque' Filiposən'

11 Troas na' gwza'ato' gwyo'oto' lo'o barcon' zdato' licha par galən' ne' Samotrasia, nach beteyo bžinto' gan' nzi' Neapolis. 12 Nach Neapolis na' gwza'ato' par bžinto' gan' ne' Filipos gan' mbane Masedonian'. Filiposən' naquən to syoda blao gan' ža' beṇə' Roma. Na' gwzoto' na' to chopə ža. 13 Na' catə' bžin ža dezcanzən' bchojto' fuerlə syodan' par gwyejto' cho'a yaon' gan' chja'aque' chjse'ene' orasyonṇə', nach gwche'eto' par be'elento' no'ol ca' bazjənžaguən' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'. 14 Na' entr no'ol ca' choso'ozenaguən' len to beṇə' le Lidia. Naque' beṇə' syoda Tiatira na' chote'e lachə' fin de color morad. Lidian'

cho'elaogüe'e Diozən' na' Xancho Diozən' bene' par niĉ gone'ene' bzenague' tcho'a tšao' ca naquə dižə' de'en be' Pabən'. ¹⁵ Na' le'e gwchoate' nis len family che' ca'. Nach gwdenə' gotə'əyoine' neto' gwne': —Šə de'e liczə chejle'ele de que chonlilaža'a Xancho Jesocristən', le'e šo'o yega'anle liža'anə'.

Nach gwyejto' jəyega'anto' liže'enə' čhedə' bencze' byen.

¹⁶ Na' goquən to žlas lao zdato' gan' chac orasy-onnə' bežagto' to no'ol güego' no'olə yo'o yaz de'e xio' lo'o yichjla'ažda'obo'onə' na' chonən par niĉ chac chneya'abo', na' gan xen chombo' par xambo' ca' de'en chneya'abo'. ¹⁷ Nach bedənaobo' neto' nžagto' Pabən' chosya'abo' nabo': —Beṇə' quinga zjənaque' beṇə' güen xšin Diozən' ben' chnabia' doxenlə. Na' lega'aque' choso'olo'ine' naquən' cheyalə' goncho par niĉ cui yeyejcho lao yi' gabilən'.

¹⁸ Zan ža gwnaobo' neto' nabo' ca' xte bžin ža goque Pabən' zed nach gwyeĉhje' gože' de'e xio'onə': —Por yelə' guac che Jesocristən' chona' mendad yechojo' lo'o yichjla'aždao' bi'i nga.

Nach le'e bechojten.

¹⁹ Catə' gwsa'acbe'i xambo'onə' cuich bi gan so'one' len lebo' nach gosə'əzene' Pabən' len Silasən' na' jso'e lega'aque' gan' ža' beṇə' gwnabia' ca' galə'əzə gan' chac ya'a. ²⁰ Nach catə' besə'əžinlene' lega'aque' lao beṇə' gwnabia' ca' nach gwse'e: —Beṇə' Izrael quinga chsa'aše' chəsə'əbeque' de'e zed lao' syoda nga. ²¹ Na' choso'olo'ine' costombr de'e cabi cheyalə' nao neto' naquəto' beṇə' Roma.

22 Na' beṇə' ca' ža' lao ya'anə' leczə gwsa'ase' contr Pabən' len Silasən', nach beṇə' gwnabia' ca' gwso'one' mendad gosə'əlechje' xaga'aque'enə' par gosə'əyine' lega'aque' xis. 23 Beyož gosə'əyinchgüe' lega'aque', nach bosə'ože'ene' ližyan' nach gwse'e ben' chapə ližyan' de que gapəchgüe' cuidad len lega'aque'. 24 Catə' gwse'e ben' chapə ližyan' ca' nach be'enə' bže'e lega'aque' lo'o quart ližyan' de'en zo le'ezelaogüe' gan' naquə bižə'əte na' bchide'e ni'aga'aque'enə' len yag sep.

25 Na' do chelyanə' Pabən' len Silasən' nite'e chso'one' orasyon na' chso'ole' no imno chso'elaogüe'e Diozən' na' pres ca' yeziquə'achlə choso'ozenague'. 26 Na' to de repentzə gwxo'ochgua, na' bse'esə'əchguan lan yo'o ližyan' xte bsaljən yoguə' puert ca'. Nach yoguə' pres ca' ža'anə' beṇə' ca' zjənchej gdenṇə' besyə'əyež gdenṇə' na'aga'aque'enə' nach yag sepən' bosanən ni'aga'aque'enə'. 27 Nach ben' chapə ližyan' bebanene' na' ble'ine' zjənyaljo puert ca' nach le'e goljte' spad che'enə' goclaže'e yeyot cuine', goquene' bač besyə'əxonj pres ca'anə'. 28 Nach bisya'a Pabən' gože'ene': —Bito bi gone cuino'. Nga zoczə yoguə'əto'.

29 Nach ben' chapə ližyan' gwṇabe' to yi' nach gwyo'odoe' zjəgüe' gan' de Pabən' len Silasən' na' do chalə' chxize' bzo xiben' laoga'aque'enə'. 30 Na' le'e bebejte' lega'aque' ližyan' nach gože' lega'aque': —¿Bi cheyalə' gona' par nič cui yeya'a lao yi' gabilən'?

31 Nach gwse'ene': —Benlilažə' Xanto' Jeso'osən' le' na' family chio' na' gone' ca cui yeyejle lao yi'

gabilān'.

³² Nach le'e gwzolaote Pabān' len Silasān' gwso'elene' be'enā' na' family che' ca' xtižā' Xānchon'. ³³ Nach lao or na'atezā be'enā' gwdibe' lao güe' che Pabān' na' che Silasān'. Nach bosā'ācho'e be'enā' nis len family che' ca'. ³⁴ Nach gwche'e Pabān' len Silasān' liže'enā' par bye'ej bguaogüe' lega'aque'. Na' do family be'enā' besyā'ābeichgüeine' de'en bachso'onlilaže'e Jesocristān'.

³⁵ Catā' gwyē'eni'inā' beṇā' gwnabia' ca' bosō'osele'e polsia par jse'eže' ben' chapā ližyan' de que yosane' beṇā' ca' žjāya'aque'. ³⁶ Nach gož be'enā' chapā ližyan' Pabān': —Ca naquā beṇā' gwnabia' ca' bačh bosō'osele'e rson yosana' le'e. Na' baguaquā žjāya'acle to šao' to güen.

³⁷ Nach Pabān' gože' polsia ca': —Bagosā'āyine' neto' lao lcue' sin cui gwso'one' yelā' jostis šā bi nonto'onā', len naquāto' beṇā' nasyon Roma. ¿Enā' nā'a chse'enene' yosyo'osane' neto' žižizānā'? Da'ac cuinga'aque' desye'eleje' neto'.

³⁸ Nach polsia ca' jesyā'āyeže' beṇā' gwnabia' ca' can' gož Pabān' lega'aque'. Na' beṇā' ca' besā'āžebchgüe' catā' gosā'ānezene' de que Pabān' na' Silasān' zjēnaque' beṇā' nasyon Roma. ³⁹ Nach ja'ac beṇā' gwnabia' ca' gan' zjāde Pabān' na' Silasān' jasyā'āye'exene' lega'aque' na' besyā'ābeje' lega'aque' dižā' šao' nach gwsa'atā'āyoine' lega'aque' yesa'aque' syodan'. ⁴⁰ Catā' bechoj Pabān' len Silasān' ližyan' nach ja'aque' liž Lidian' de'e yoblā par jesyē'etipe' lažā' beṇā' ca' chso'onlilažā' Jesocristān', nach besa'aque'.

17

Beṇə' mal ca' boso'ota boso'one' beṇə' Tesalonica ca' so'one' contr apostol ca'

¹ Catə' besyə'əsa'ac Pabən' len Silasən' besyə'ədie' gan' ne' Anfipolis na' Apolonia. Na' le'e besyə'əžinte' to syoda de'en nzi' Tesalonica ga zo to yo'oda' ga chja'ac beṇə' Izrael ca'. ² Na' Pabən' ca costombr čecze' gwyeje' lo'o yo'oda'onə' na' lao šonə ža dezcanz ca' bzejni'ine' lega'aque' xtižə' Diozən'. ³ Bzejni'ine' lega'aque' de que Xtižə' Diozən' de'en boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwsə'e xtižə' Diozən' cana' cho'en dižə' čhe Cristən' nan de que yoso'oči' yoso'osaque' beṇə' le' na' so'ote'ene' na' techlə yeyas yebane' ladjo beṇə' guat ca'. Nach leczə gože' lega'aque': —Jeso'osən' ben' cho'a dižə' čhei, le'enə' Cristən' ben' bselə' Diozən' par chaclene' chio'o.

⁴ Beyož be'e dižə'ənə' zan beṇə' Izrael ca' gwse'ejle'e čhe' na' gwsa'aque' txen len Pabən' na' Silasən', na' zan beṇə' griego beṇə' gwso'elao' Diozən' na' zan no'olə blao leczə gwse'ejle'e čhe'.

⁵ Pero na' beṇə' Izrael ca' cui gwse'ejle'e xtižə' Diozən' gwsa'acxi'ine' Pabən' len Silasən' nach boso'otobe' xonj beṇə' mal chsa'aš lao lqueyən' na' txen zjənaque' boso'ota boso'one' beṇə' ca' ža' lao' syodan'. Nach ja'acyalcze' liž ben' le Jason chəsyə'əyilje' Pabən' len Silasən' par yesə'əche'e lega'aque' na' so'one' lega'aque' lao na' beṇə' syodan'. ⁶ Pero catə' besə'əžine'enə' notono Pabən' len Silasən' nitə'ənə'. Nach gosə'əxobe' Jasonnə' lene' yeto chopə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' jso'e lega'aque' lao beṇə' ca' chəsə'ənabia' syodan'. Na' catə' besə'əžine' lao beṇə' gwnabia' ca' gwse'e

lega'aque' zižjo: —Ca naquə beṇə' quinga chsa'aše' chəsə'əbeque' de'e zed doxenlə na' na'a babla'aque' gan' nga zocho nga. ⁷ Na' Jason ni babgüialaogüe' lega'aque' liže'enə', na' yogue'e chso'one' contr lei che Rei Sesar de'en naocho na' chəsə'əne' de que zo yeto rei beṇə' le Jeso'os.

⁸ Besə'əža'achgua beṇə' lao' syodan' na' beṇə' gwnabia' chega'aque' ca' catə' gwse'enene' can' chəsə'əna beṇə' ca'. ⁹ Nach Jasonnə' len beṇə' ljuežje' ca' bosə'ožie' mech par nič bosyo'osan beṇə' gwnabia' ca' lega'aque'.

Pabən' na' Silasən' ja'aque' Berean'

¹⁰ Nach beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' lgüegwzə lao že' na' bosyo'ose'e Pabən' len Silasən' par jəya'aque' gan' ne' Berea. Na' catə' besyə'əžine'enə' ja'aque' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca'. ¹¹ Beṇə' Berea ca' zjənaquəche' beṇə' šao' cle ca beṇə' Tesalonica ca' na' besyə'əbeine' bosə'ozenague' xtižə' Jesocristən' de'en bosə'ozejni'i Pabən' len Silasən' lega'aque', na' tža tža besyə'əyilje' gan' nyoj de'e ca' bosə'ozejni'ine' par nič gosə'ənezene' šə le can' nan. ¹² Na' zanga'aque' gwso'onlilaže'e Jesocristən', na' leczə zan beṇə' griego ca' na' zan no'olə blao. ¹³ Nach beṇə' Izrael ca' ža' Tesalonican' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Jesocristən', gwse'enene' rson de que Pabən' len Silasən' banite'e Berean' choso'ozenene' xtižə' Diozən'. Nach gwsa'aque' ja'aque' Berean' par jəsə'əta jəsə'əne' beṇə' lao' syodan'. ¹⁴ Pero beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Berean' le'e bosə'osa'ate' Pabən' gwyeje' cho'a nisda'onə' pero na' besyə'əga'an Silasən' len Temtion'. ¹⁵ Na' beṇə'

ca' gosə'əgo'o lao ne'e jso'e Pabən' syoda Atenas de'en chi' gan' nzi' Gresia. Na' catə' besa'aque'enə' Pabən' bene' mendad əžja'ac Silasən' len Temtion' lğüegwzə gan' zoe'enə'.

Pabən' bsed blo'ine' beṇə' Atenas ca'

¹⁶ Na' lao zoe' Atenasən' chbeze' beṇə' ca', cuili biczən' chaque yichjla'aždaogüe'enə' chgüie' catequən' ž'e ža' lgua'a lsaquən' chse'ejni'alažə' beṇə' Atenas ca'. ¹⁷ De'e na'anə' bzejni'ine' beṇə' Izrael ca' lo'o yo'odao' čhaga'aque'enə' len yez-iquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən'. Na' leczə' yoguə' ža gwyeje' gan' chac ya'a par je'e xtižə' Diozən' len beṇə' ca' ža'anə'. ¹⁸ Na' beṇə' ca' bazjənao de'en choso'osed choso'olo'i epicoreo ca' na' estoico ca' gosə'əzolaogüe' gwso'elene' Pabən' dižə'. Nach bałe' gosə'əne': —¿Bi nga əṇa de'e güe' dižə' nga chio'o?

Nach yebałe' gosə'əne': —Zedəzenljeine' chio'o čhe yeto čhopə beṇə' cobən' šejni'alažə'əcho.

Gosə'əne' ca' čhedə' Pabən' bzejni'ine' lega'aque' dižə' čhe Jeso'osən' na' bzejni'ine' lega'aque' can' beban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁹ Nach gosə'əche'e Pabən' to latjə gan' ne' Areopago gan' chesə'ədobe' par chso'e consejw na' catə' besə'əžine'enə' nach gwse'ene': —Chene'eto' əgwzejni'ido' neto' bi de'e cobən' chsed chlo'ido'. ²⁰ La' dižə' de'e cuiczə' ne'e yeneton' cho'o, na' chene'eto' ənezeto' bi zejennə'.

²¹ Na' ca costombr čhe beṇə' Atenas ca' na' čhe beṇə' zitə' ca' ža' Atenasən' con chaše' no güe' dižə' o gozenag dižə' šə bi de'e cobə de'e de.

²² Nach Pabən' gwzeche' gwcholga'aque'enə' gan' ne' Areopagon' na' gože' lega'aque': —Le'e beṇə' Atenas, chacbe'ida' de que chejṇi'alažə'əchguale lgua'a lsaquə' ca'. ²³ Catə' gwdia' tnezən' ble'ida' latjə gan' nitə' de'e ca' chejṇi'alažə'əlen'. Na' entr latj ca' gan' nitə' de'e ca' chejṇi'alažə'əlen' ble'ida' to latjə gan' nyojən nan: “Par Xancho be'enə' cui no nombia”. Ca naquə be'enə' chejṇi'alažə'əle sin cui nombi'alene' che be'ena'anə' əchyixjue'ida' le'e.

²⁴ Dioz ben' ben yežlyon' na' yoguə'əte de'e de laogüen', len' chnabi'e yoban' na' yežlyon'. Bito zoe' do lo'o yo'o de'e ben beṇəchən' par se'ejṇi'alaže'e le'. ²⁵ Bito de de'e əṇacho gon beṇəchən' par gaquəlene' Diozən' žalə' na'aclə bi chyažjene'. Dioz na'anə' cho'e yelə' mban che yoguə'əlo' beṇə', chgüe'e lega'aque' biš na' cho'e lega'aque' yoguə'əte de'e zjənapē'.

²⁶ Na' tozə chen bene' beṇəchən' beṇə' ža' doxen lao yežlyon'. Na' bsi'e xneze bat nitə' to to beṇə' na' gan' nite'e. ²⁷ Diozən' bnite'e yoguə' beṇəchən' lao yežlyon' par niç ca' yesyə'əyilje' naclə so'one' par niç ca' so'ombi'ene' na' so'onlilaže'e tozə le'. De'e li Diozən' bito zoe' zitə' len to to chio'o. ²⁸ Le'enə' chone' par niç zocho na' par mbancho na' par chdacho, can' gwnaczə to beṇə' poeta chele ben' be' dižə' xoche gwne': “De'e li naccho dia che Diozən'.” ²⁹ Na' əchnia' le'e de'en nacho xi'in dia che Diozən' bito cheyalə' gonlizcho xbab de que le' naque' ca no lgua'a lsaquə' de or, de p'lat o de yej, de'e ca' chsa'aljlažə' beṇəchən' chso'one'. ³⁰ Antslə Diozən' be'e latjə gwso'on beṇəchən' con can' gwna xbab chega'aque'enə' yelə' cui chejṇi'i chega'aque'. Pero ṇa'a Diozən'

chone' mendad de que yoguə'əlol beṇə' ža' doxenlə yežlyon' yesyə'adinjene' xtolə'əga'aque'enə'. ³¹ La' Diozən' bambeje' Jesocristən' par əchoglaogüe'en che chio'o beṇač šə nocho napcho dolə'. Na' Diozən' banžie' bia' batən' choglaogüe'en che chio'o beṇač. Na' de'en bosban Diozən' Jesocristən' ladjo beṇə' guat ca' nezecho de que de'e li choglaogüe'en che chio'o beṇač na' zdacze' liča ca de'en gone' ca'.

³² Catə' beyož gwse'enene' gwna Pabən' de que yesyə'əban beṇačən' ladjo beṇə' guat ca' bale' gwso'onene' borl na' yebale' gwse'ene': —Na' gwzenagyetši'ito' can' cho'o dižə'ənə' yetolə ža.

³³ Ca' goquə beza' Pabən' Areopagon' gan' ža' beṇə' ca'. ³⁴ Pero na' balə beṇə' Atenas ca' gwsa'aque' Pabən' txen na' gwso'onlilaže'e Jesocristən'. Na' entr beṇə' ca' gwsa'ac Pabən' txen, len to beṇə' byo le Dionisio na' yeto no'olə le Damaris. Na' Dionisio' naque' to beṇə' gwnabia' ca' chso'e consejon' Areopagon'.

18

Can' goquə žlac gwzo Pabən' Corinton'

¹ Gwde goc de'e ca' Pabən' beze'e Atenasən' par gwyeje' gan' ne' Corinto gan' leczə mbane Gresian'.

² Catə' bžine' Corinton' bežague' to beṇə' Izrael le Aquila beṇə' yež Ponto, na' no'ol che'enə' le' Prisila. Ze'e besyə'əžingale' Corinton' zeya'aque' Italia, chedə' Rei Claudion' ben' chnabia' Italian' bene' mendad besyə'əžaš yoguə'əlol beṇə' Izrael ca' ža' Roman'. ³ Nach gwyej Pabən' ližga'aque'enə' na' gwzoe' len lega'aque'. Na' txen gwso'one' yo'o de lachə' chedə' leczə chac gon Pabən' len na' lenṇə'

naquə žin che Aquilan' na' Prisilan'. ⁴ Na' yoguə' ža dezcanz Pabən' gwyeje' yo'odao' che beṇə' Izrael ca' na' jəzejni'ine' lega'aque' che Jesocristən' par nič so'onlilaže'ene' na' lenczə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael chja'ac yo'oda'onə'.

⁵ Na' catə' gwsa'ac Silasən' len Temtion' Masedonian' par besə'əžine' gan' zo Pabən' besə'əle'ine' can' chon Pabən' cho'eczə laže'e chyixjui'e xtižə' Jeso'osən' na' chzejni'ine' beṇə' Izrael ca' de que Jeso'osən' naque' Cristən' ben' chəsə'əbeze' əselə' Diozən' par gaquəlene' lega'aque'. ⁶ Pero beṇə' Izrael ca' besə'əže'e apostol Pabən' na' bosə'ožia bosə'onite'ene'. Nach Pabən' bse'esə xe'enə' par blo'e de que bito bi dolə' nape' che de'e malən' chso'one', na' gože' lega'aque': —Bito bi dolə' napa' nada' de'en cuiayi'ile zejlicane. Le'e nape dolə'anə'. Na' dezd na'a žjəsed žjəlo'ida' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

⁷ Nach bechoje' lo'o yo'oda'onə' na' beze'e bežine' liž to beṇə' le Josto. Josto na'anə' zotezə zoe' cho'elaogüe'e Diozən' na' liže'enə' zon cuit yo'oda'onə'. ⁸ Na' zo to beṇə' le Crispo beṇə' naquə beṇə' gwnabia' che yo'oda'onə'. Na' Crispon' len yoguə'əlol family che'enə' gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. Le'egatezə ca' beṇə' zan beṇə' Corinto ca' bosə'ozenag che de'en əbsed blo'i Pabən' gwso'onlilaže'e Jesocristən' na' gosə'əchoe' nis. ⁹ Na' goquən' to že' ble'idaogüe'e Pabən' Xancho Jesocristən', na' Xancho' gože' Pabən': —Bito žebo'. Gwzotezə gwzo be' xtiža'anə' na' bito so' žizə. ¹⁰ Nada' zocza' len le' na' bito gua'a latjə no bi gone le', chedə' beṇə' zan ža' lao' syoda nga beṇə'

so'onlilažə' nada'.

¹¹ Ca' goquən' bega'an Pabən' tgüiz yo'o gašjə Corinton' par bsed blo'ine' lega'aque' xtižə' Diozən'.

¹² Na' ca tyempən' be'enə' le Galion naque' gubernador na' chnabi'e gan' nzi' Acaya. Nach be'nə' Izrael ca' ža' Corinton' be'nə' ca' cui chso'onlilažə' gwsa'aque' tozə par gwso'one' contr Pabən'. Nach gosə'əche'ene' jso'ene' gan' chon gubernadorən' yelə' jostisən'. ¹³ Na' catə' besə'əžine'enə' gwse'e gubernadorən': —Ca naquə bengə ža, chde' chgo'oyele'e to to be'nə' par ničh so'one' bi de'e cobə par se'ejni'alaže'e Diozən' na' nža'alən' na lein' šejni'alažə'əchone'.

¹⁴ Bach zotequən' əne Pabən' catə'əczla gož Galionnə' be'nə' Izrael ca': —Ca naquə de'e nga chaole xya nga, žalə' naquən to no falt o to no de'e malchgua, gona'an yelə' jostis. ¹⁵ Pero naquən che dižə'əzə na' che la be'nə' na' che lei chelen'. Le'e gwye' naclə gonle. Nada' bito co'o lao na'a gona' yelə' jostis che de'en nac ca'.

¹⁶ Nach bošaše' lega'aque' gan' chone' yelə' jostisən'. ¹⁷ Nach be'nə' ca' cui zjənaquə be'nə' Izrael boso'onize' Sostenesən' be'enə' naquə be'nə' gwnabia' che yo'oda'onə'. Na' gwso'ot gosə'əyine' le' lao Galionnə' pero bito bi cas ben Galionnə' lega'aque'.

Pabən' beyeje' Antioquian' par jətxjui'e xtižə' Diozən' de'e gwyone

¹⁸ Gwde goc ca' yezan ža gwzoch Pabən' Corinton' nach catə' beze'enə' bzeine' be'nə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' dižə' nach beze'e beyo'e to lo'o barcw. Na' beyeje' Sirian' na' gwčhe'e Prisilan' na' be'en che' Aquilan'. Na' catə'

besə'əžine' Sencrean' besyə'əchoje' lo'o barcon' par ja'aque' lao yežən'. Na' antslə ze'e yesa'aque' Sencrean' bšib yichj Pabən' par blo'e de que bač bene' complir to de'en bene' lyebe lao Diozən'.
 19 Nach besyə'əyo'e lo'o barcon' par besyə'əžine' Efeson' gan' besyə'əga'an Aquilan' na' Prisilan'. Na' Pabən' gozeje' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca' par be'elene' lega'aque' xtižə' Diozən'.
 20 Na' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə' gwsa'atə'əyoine' le' yega'anəche' len lega'aque', pero bito gone'ene'.
 21 Nach bzeine' lega'aque' dižə' gože': —Chonən byen soa' lni de'en šo'o Jerosalennə', pero güidəhcza' delaṇa'a le'e yetši'i šə Diozən' güe'e latjə.

Nach beze'e Efeson'.
 22 Catə' bžine' Sesarean' nach gwdie' gweje' Jerosalennə' na' bguape' diox beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' na', nach beze'e beyeje' Antioquian' gan' mbane Sirian'.
 23 Gwde to tyemp gwzoe' Antioquian', nach gweje' gan' mbane Galasian' na' Frigian' jətipe' lažə' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' to to yež.

Apolosən' gwduxjui'e xtižə' Diozən' Efeson'

24 Na' tyemp na' bžin to beṇə' Izrael Efeson' na' le' Apolos. Apolosən' naque' beṇə' Alejandria, na' chac cho'e dižə' lao' lcue' na' bansede' binlo can' na xtižə' Diozən' de'en nyojən'.
 25 Apolosən' gwnezene' che de'e güen ca' ben Xancho Jeso'osən' na' de'e ca' bsed blo'ine'. Na' do yichj do laže'e be'e dižə' bzejni'ine' tcho'a tšao' de'en nezene' che Jeso'osən' la'anə'əczə con de'en əbsed əblo'i de'e Juannə' na' can' bchoe' beṇə' nis na'azən' nezene'.
 26 Nach

Apolosən' sin cui chaž chžebe' gwzolaŋ be'e dižə' che Xančon' lo'o yo'odaŋ' che beŋə' Izrael ca'. Na' gwse'ene' Prisilan' na' be'en che' Aquilan' can' chzejni'i Apolosən' nach gosə'ačhe'e le' partlə na' bosŋ'ozejni'ichene' le' cuaselŋl can' na' Diozən' che Jeso'osən'. ²⁷ Na' ca naquə Apolosən' gone'ene' šje' gan' ne' Acaya, na' beŋə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Efeson' besyə'əbeine' de'en gone'ene' šje' na' bosŋ'ozoje' to cart de'e bexe'e par beŋə' ca' chso'onlilaže'e Jesocristən' Acayan' par nič yoso'ozenag beŋə' ca' che' na' so'one' güen len le'. Na' catə' bžin Apolosən' Acayan' goclenchgüe' beŋə' ca' bagoclen Diozən' par chso'onlilaže'e Jesocristən'. ²⁸ Na' lao lcue' bsed blo'ine' beŋə' Izrael ca' de que clelən' chso'one' xbab che Jeso'osən', na' bzejni'ine' lega'aque' can' nyoj Xtizə' Diozən' de que Jeso'osən' naque' Cristən' ben' chəsə'əbeze' yidə par gaquəlene' lega'aque'. Na' Diozən' goclene' Apolosən' par nič cui bi gosə'əna beŋə' Izrael ca' ca dižə' de'en be'enə'.

19

Can' goquə žlac gwzo Pabən' Efeson'

¹ Na' žlac zo Apolosən' Corinton', Pabən' beze'e na' bedie' yež ca' zjəchi' do ya'ada'onə' na' bežinte' Efeson'. Efeso na' bežague' bałə beŋə' ca' bachso'onlilažə' Jeso'osən'. ² Nach gože' lega'aque': —žEzedəso Spirit che Diozən' lo'o yičhjl'ažda'olen' catə'an gwzolaŋ chonlilažə'əle Jesocristən'?

Nach beŋə' ca' gwse'ene': —Bitŋ ne'e yeneto' šə zo Spirit che Diozən'.

³ Nach goze'e lega'aque': —žNacxan' gwchoale nisən' ža?

Nach gwse'ene': —Gwchoato' nisən' can' bzejni'i de'e Juannə'.

⁴ Nach gož Pabən' lega'aque': —De'e Juannə' bchoe' beṇə' ca' besyə'ədinje xtolə'əga'aque'enə' nis pero na' leczə gože' lega'aque' de que cheyalə' so'onlilaže'e be'enə' ze'e selə' Diozən' par gaquəlene' nasyon Izraelən', na' be'enə' ne' ca' le'enə' Jeso'osən'.

⁵ Beyož bosə'ozenague' can' gwna Pabən' nach gosə'əchoe' nisən' de'e yoblə par besə'əlo'e de que chso'onlilaže'e Xancho Jeso'osən'. ⁶ Nach Pabən' gwxoə ne'enə' yichjga'aque'enə' na' Spirit che Diozən' bedəson lo'o yichjla'aždao' to toga'aque' na' benən par niç gosə'əne' gwde gwdeleḏ dižə' na' leczə gosə'əyixjui'e bi de'en gož Diozən' lega'aque'. ⁷ Na' entr yoguə'əga'aque' zjənaquə ca do šižine'.

⁸ Na' ca do šon bio' bsed blo'i Pabən', na' sin cui chaž chžebe' be'e xtižə' Diozən' len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag lo'o yo'oda'onə' chzejni'ine' lega'aque' par niç gwse'ejle' zane' de que Diozən' chnabi'e con notə'ətezə beṇə' chso'e latjə. ⁹ Pero besə'əchoj balə beṇə' zjənaquə yichjla'aždao' žod beṇə' cui gwse'ejle'eczə na' delant beṇə' ca' ža'anə' bosə'ožia bosə'onite'e de'en əbsed əblo'i Pabən' che Jesocristən'. Pabən' bechoje' gan' že'enə' na' leczə bebeje' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən', na' gwche'e lega'aque' gan' zo to yo'o scuel che to beṇə' le Tiranno na' lo'o yo'o scuelən' bsed əblo'ichene' lega'aque' yoguə' ža. ¹⁰ Na' lao chop iz ben Pabən' ca', yoguə'əloḷ beṇə' ža' Asian' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael na' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwse'enene' xtižə' Xancho Jeso'osən'. ¹¹ Na' Diozən' bene' par niç Pabən' bene' milagr de'e

besyə'əbanchgüeine'. ¹² No bey na'azə na' no lachə' na'azə šə babchelən cuerp che Pabən' nach chjəsyə'əsane'en gan' zjəde beṇə' güe' ca' na' le'e chəsyə'əyacteine' che yižgüe'en chse'ine', na' beṇə' ca' yo'o yaz no de'e xio' yičhja'ažda'oga'aque'enə' leczə chesyə'əchojən.

¹³ Nach balə beṇə' Izrael ca' beṇə' ca' chsa'aš chso'one' rməch lən yelə' gožə' chēga'aque'enə' na' leczə chəsyə'əbeje' de'e xio', gwsa'aclaže'e yesə'əchine' la Xancho Jeso'osən' par yesyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz beṇə' ca' na' gosə'əne': “Chonto' mendad yechojle por yelə' chnabia' che Jeso'osən' ben' choe' Pabən' xtiže'enə'.”

¹⁴ Zo to beṇə' Izrael na' le Eseba na' naque' beṇə' gwnabia' che bχoz ca'. Na' nitə' gažə xi'ine' na' xi'ine' ca' gažən' choso'ozetje' la Jeso'osən' gwse'enene' yesyə'əbeje' de'e xio' ca'. ¹⁵ Na' to šlas catə' gwse'e to de'e xio'on ca' na' boži'in xtižə'əga'aque'enə' gožən' lega'aque': —Nezda' non' Jeso'osən' na' nombi'a Pabən', pero le'e bito nacle txen len lega'aque'.

¹⁶ Nach de'e xio'onə' benən par niçh be'enə' bxite'e bnize' beṇə' ca' na' benene' lega'aque' con can' chene'ennə', xte gosə'əbi'e güe' na' xte gwsa'aquene' zi', nach bosyo'oxonje' liž be'enə' ga'alyidga'aque'. ¹⁷ Na' yoguə'əloḷ beṇə' ca' nitə' Efeson' beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gosə'ənezene' can' goquən'. Nach yogue'e besə'əžebe' na' gwso'eche' yelə' bala'an che Xancho Jeso'osən'.

¹⁸ Na' zan beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gosə'əχoadole'e lao beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwse'e lega'aque'

ca malən' bagwso'one' antslə. ¹⁹ Nach zan beṇə' bagwsa'ac beṇə' goža' na' beṇə' goṇe ya'a bos'o'tobe' libr chega'aque'enə' na' gws'o'oxe'en bos'o'zeye'en delant beṇə' ljuežjga'aque' ca' bachso'elao' Jesocristən', na' besyə'əbeje' cuent ca do ja'acquə'ətə' zjənyeyjue' libr ca' na' bžinən šiyon mil mech p̄lat. ²⁰ Na' ca naquə xtižə' Xancho Jesocristən' gosə' gwłaljəchən' na' gwyanch beṇə' bos'o'zenague' chei.

²¹ Gwde goc de'e ca' Pabən' bene' xbab yeyeje' Jerosalennə' catə' yeyož šeje' gan' mbane Masedonian' na' Acayan'. Na' leczə gwne' de que catə' yezine' Jerosalennə' cheyalə' šeje' Roman'. ²² Nach bsele'e chopə beṇə' ca' chsa'aclen le' Masedonian', Temtion' len Eraston', žlac bega'anəch le' Asian' yeto chopə ža.

Beṇə' ca' gws'o'on contr Pabən' gws'o'onchgüe' scandl Efeson'

²³ Na' zan beṇə' Efeso ca' besə'əže'e Pabən' de'en bsed əblo'ine' che Jeso'osən', nach gwsa'aš gws'o'olje' lao' syodan' gws'o'onchgüe' scandl. ²⁴ Quingan' goquə. Zo to beṇə' le Demetrio na' chone' yo'odao' dao' de p̄lat de'en naquə ca yo'odao' gan' zo xnax Diana ben' chse'ejni'alaže'e, na' chda'ochguan na' gan xen chone' na' leczə ca' beṇə' ca' chso'on žin txen len le'. ²⁵ Nach btobe' beṇə' ca' chso'on žin txen len le' na' yeziquə'əchlə beṇə' leczə zjənlan chso'on žinnə' nac ca' nach gože' lega'aque': —Nezele de que ca naquə žin nga nlancho choncho, chonlenchguachon gan. ²⁶ Na' babenczele na' bable'iczele can' chonlizə to de'e le Pab chsed chlo'ine' beṇə' lao' syoda Efeso nga na' casi yoguə'

beṇə' ža' doxente Asian' che'e lega'aque' de que yoguə'əlołte lgua'a lsaquə' de'e chso'on beṇəchən' bito zjəzaquə'ən par šejni'alažə'əchon. Na' beṇə' zan bachoso'ozenag che'. ²⁷ Le'e gonšc xbab naclə goncho la' nxož bin' yesə'əne' checho por ni che žin de'e nga choncho, na' caguə lezən, sino leczə nxož so'one' par ničh yo'odao' che xnax Diana chechon' yega'anən ca to de'e cui bi bi zaque'e na' leczə ca' yelə' xoche che'enə' na' yelə' zaquə' che'enə'. Xož gac che' ca' la'anə'əczə beṇə' ža' doxenlə Asia nga na' doxen yežlyon' chse'ejni'alaže'e le'.

²⁸ Beyož gwse'enene' gwna Demetrion' ca' besə'əlocchgüe' che de'en chsed chlo'i Pabən', nach gwso'osye'e gosə'əne': —Beṇə' zaquə'əchgüei xnax Diana chechon', la' le'enə' xnax che chio'o beṇə' Efeso.

²⁹ Nach to scandl juisy bachac lao' syodan' de'en gwsa'aque' tozə bosə'əņize' beṇə' ca' zjəle Gayo na' Aristarco, na' gosə'əxobe' lega'aque' xte besə'əžinte' gan' chəsə'ədobə yoguə' beṇə' lao' syodan'. Gayon' na' Aristarcon' zjənaque' beṇə' Masedonia na' chsa'aše' txen len Pabən'. ³⁰ Pabən' goclaže'e šo'e gan' zjəndobə beṇə' ca' par güe'elene' lega'aque' dižə' pero beṇə' Efeso ca' chso'onlilažə' Jesocristən' bito gwso'e latjə šeje'. ³¹ Na' yebałə beṇə' migw che Pabən', beṇə' zjənaquə beṇə' gwnabia' Asian', bosə'osele'e rson gwse'e Pabən' de que bito šeje' gan' zjəndobə beṇə' ca'. ³² Na' beṇə' ca' zjəndopə zjənžaguən' chso'one' to scandl juisy. Gwde gwde chso'osya'a to toga'aque', nique nejni'a bin' chəsə'əne'. Na' caguə yoguə'əga'aque' zjəņezene' bi parən' zjəndobe'. ³³ Na' beṇə' ca' besə'əža'a Pabən' leczə besə'əže'e notə'ətezəchlə

beṇə' Izrael. Nach beṇə' Izrael ca' zjənzaguən' bosə'ožigue'e to beṇə' le Ljandr par gwzeche' lao beṇə' ca' ža'anə' par güe'e dižə' cuent cuich yesə'əže'e lega'aque'. Na' Ljandrən' gwlis ne'enə' par bene' seṇy nite'e žizə yoso'ozenague' rsonnə' de'en gwzoe' laoga'aque'enə'. ³⁴ Pero catə' besə'əle'ine' le' gwsa'ache'ine' de que naque' to beṇə' Izrael, nach tš'i'izə besyə'əzolaogüe' gwso'osye'e gosə'əne': —Beṇə' zaquə' juisy xnax Diana che chio'o beṇə' Efeso.

Ca do chop or gwso'osye'e gosə'əne' ca'.

³⁵ Nach be'enə' naquə sriban catə'əchgua goc bebec žie' lega'aque' nach gože' lega'aque': —Le'e beṇə' syoda Efeso, yoguə' beṇə' ža' doxenlə yežlyon' zjənezene' de que naquən lao na'acho əgğüia əgwyecho yo'odao' che xnax Diana chechon'. Le'enə' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e la' lgua'a lsaquə' che'enə' bxopən yoba na'ate par lao yežlyon'. ³⁶ De'e na'anə' ža bito gaquə no əṇa de'e yoblə. Na' le'e so žizə, bito bi gonle sin cui gongaxjle xbab naquən' gonle. ³⁷ Ca naquə beṇə' quinga nche'ele nga, bito əṇacho bi bagosə'əbane' lo'o yo'odao' checho ca' na' nique əṇacho choso'ožia choso'onite'e xnax Diana chechon'. ³⁸ Na' Demetrion' nga len beṇə' ljuežje' ca' yelə', šə chac bi de'e chac chega'aque' len beṇə' yoblə, nitə'əczə beṇə' gwnabia' so'one' yelə' jostis chega'aque'enə' šə žja'aque' par nič əžjse'e lega'aque' part. ³⁹ Na' šə bichlə de'e chṇable gaquə, partlə gaquə jont chei par choglaon. ⁴⁰ Ca naquə scandl de'e nga chac ṇa'a nxožchgua əbague'echo de que choncho contr gobiern ca de'en nga že'e ža'acho nga, na' nic bi bi de ye'ega'acchone' šə yesə'əṇabene' chio'o che

scandl juisyən' choncho.

⁴¹ Beyož gože' lega'aque' ca' bene' mendad besyə'əžaše'.

20

Pabən' gwyejəche' Masedonian' na' Gresian'

¹ Nach catə' beyož gwche' ži de'e zedən', Pabən' goxe' beṇə' Efeso ca' chso'onlilažə' Jesocristən' gan' zo'enə' na' lao banite'enə' btipe' lažə'əga'aque', nach bzeine' lega'aque' dižə'. Gwde na' beze'e gwyejəche' Masedonian'. ² Na' gwdie' to to yež ca' zjəchi' Masedonian' btipchgüe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', nach gwyejəche' Gresian'. ³ Na' gwzoe' Gresian' šon bio', na' catə' bžin ža yeze'e par yeyo'e lo'o barcon' yeyeje' Sirian', gwṇezene' de que zjəchi'inao beṇə' Izrael ca' le', nach mejor bezdie' doxen gan' mbane Masedonia na'alə, bela'atie' Filiposən' gan' zoa' ca orən'. ⁴ Na' Sopater len Aristarco len Segundo len Gayo len Tiquico len Trofimo na' leczə len Temtion' ja'aclene' le' Asian'. Sopaterən' naque' beṇə' Berea, Aristarcon' na' Segundo zjənaque' beṇə' Tesalonica, na' Gayon' naque' beṇə' Derbe. Na' Tiquicon' len Trofimon' zjənaque' beṇə' Asia. ⁵ Nach gosə'əbialao beṇə' ca' na' jəsə'əleze' neto' Troasən'. ⁶ Gwdech lnin' catə'an chsa'ogüe' yetx-til de'en cui bi xne'i nchixə, nada' len Pabən' gwza'ato' Filiposən' gan' zo'anə' na' gwyo'oto' lo'o barcon' na' goc gueyə' ža catə' bžinto' Troasən' gan' banitə' beṇə' ca' jəsə'əlezə neto' nach gwzoto' na' gažə ža.

Can' goquə lao zo Pabən' Troasən'

7 Na' catə' bžin ža dmigw besə'ədobə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Troasən' gwse'ej gwsa'ogüe' par chjəsyə'əzalažə'e bi zejen par chio'o de'en bsanlažə' cuin Xancho Jesocristən' gwso'ot beṇə' le'. Na' de'en bazon yeza' Pabən' ca gwxezə be'e xtižə' Diozən' len lega'aque' xte bžinte do chel. 8 Na' lo'o yo'o gan' ndopə nžagto' naquən de šon' cuia na' quartən' de'en zo le'ezelaogüe' la'alə, zechguan yi' na' lo'i nan' že'eto'. 9 Na' to bi'i güego' lebo' Eutico žiabo' cho'a bentannə'. Na' Pabən' zdonzə zda dižə' de'en cho'enə' na' ca' žia bi'in cho'a bentannə' gwtasbo' na' lao chtasbo'on bexopəczlabo' lao yo che'elə. Na' bi'i guatzə besyə'alise'. 10 Nach betj Pabən' bžine' gan' jəsyə'ədixjue'ebo'onə' le'e bchequə'ate' laobo'onə' gwdele'ebo'. Nach gože' beṇə' ca': —Bito bi gaquele, mbanczbo'.

11 Na' begüie' de'e yoblə nach gwsa'ogüe' na' bezolaogüe' cho'e dižə'anə' len lega'aque', na' ne'e cho'ete'en ca' catə' gwye'eni'. Nach beze'e. 12 Nach catə' besyə'əsa'ac beṇə' ca' besyə'əbeichgüeine' besyə'əche'e bi'i güego'on mbambo'.

Gwsa'aque' Troasən' na' ja'aque' gan' nzi' Mileto

13 Nach bxi'ato' len Pabən' de que yebialaoto' yeyejto' lo'o barcon' xte gan' nzi' Ason, na' le' gwyazlažə'əche' yeyede' yo bižlə yela'ate' Asonnə'. Ca' goquən' beyo'oto' lo'o barcon' par bežinto' Asonnə'. 14 Na' Ason na' bežagto'one' nach txen beyo'olento'one' lo'o barcon' par bežinto' gan' nzi' Mitilene. 15 Nach na' bessa'ato' besyo'oto' lo'o barcon' na' beteyo bežinto' galə'əzə ganə' nzi' Quio. Nach zjəzdato' na' gwde yeto ža bežinto' ganə' nzi' Samos. Na' bechojto' lo'o barcon' na' gwyejto' gan'

nzi' Trogilio na' na' bega'antō' tže' bento' dezcanz. Nach beteyo besyo'oto' lo'o barcon' de'e yoblə par bežinto' Mileton'. ¹⁶ Ca' bento' par nič cui gwdeto' Efeson' la' Pabən' bito gone'ene' šeichene' yež ca' zjəchi' Asian', čhedə' bachacbyenchgüeine' šə galə' soe' Jerosalennə' par ža lni Pentecostesən'.

Pabən' be'e dižə' len beṇə' golə blao che beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Efeson'

¹⁷ Mileto na' zoto' bselə' Pabən' rson par bda'ac beṇə' golə beṇə' blao ca' entr beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag so'elaogüe'e Jesocristən' Efeson'. ¹⁸ Na' catə' besə'əla'aque'enə' Pabən' gože' lega'aque': —Nezczele ca güennə' babena' entr le'e dezd catə'an bida' Asian' de'e neche. ¹⁹ Gwzoa' bena' xšin Diozən' do yichj do laža'a. Bito ben cuina' xen, na' zan las gwchežəchgua' čhele, na' de'e zan de'e boso'oči' boso'osaquə' beṇə' Izrael ca' nada'. ²⁰ Bzejni'ida' le'e yoguə' de'en byažjele šejni'ile sin cui bžeba'. Bzejni'ida'an le'e catə'an chdopə chžagle na' leczə liž to tole. ²¹ Bzejni'itezada' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael na' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' chene'e Diozən' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' can' cheyalə' so'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. ²² Na' ṇa'a yeya'a Jerosalennə' čhedə' babzejni'i Spirit che Diozən' nada' de que chonən byen yeya'a, na' bito nezdə' bin' gaquə čhia' na'. ²³ Con de'en nezdə' de'en babzejni'i Spirit che Diozən' nada' de que to to syoda gan' yedia' ədolə'a gaca' pres na' leczə gaquə bichlə de'e čhi' saca'a. ²⁴ Bito chi' yichja' che yoguə' de'e ca' čhi' saca'a. La'anə'əczə šə so'ote' nada', chzanczədə' yelə' mban čhia'anə'. Chi' yichja'

ša'alao gona' yoguə'əlöl de'en naquə lao na'a gona' na' mbalaz zoa' lo'o yichjla'aždaogua'anə' žlac chona'an. Xancho Jesocristən' gwleje' nada' par yo'o lao na'a chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə catequən' nži'ilažə' Diozən' benəchən' na' chixjui'an žlac ne'e yo'a biš xne.

²⁵ Nadan' bzejni'ida' le'e ca naquən' chnabia' Diozən' con notə'ətezə beṇə' chso'e latjə pero ṇa'a zoa' segor de que ni tole bitoch le'ile nada' lao yežlyo nga. ²⁶ De'e na'anə' əchnia' le'e de que bito bi dolə' napa' nada' šə' nole cuiayi'. ²⁷ La' bač bzejni'ida' le'e yoguə'əlöl de'en chene'e Diozən' ənezele sin cui bi bcuaša'a. ²⁸ De'e nan' ža cuec yichjle che yoguə'əlöl de'en babzejni'ida' le'e na' legwsed legwlo'i yežiquə'əchlə beṇə' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Xancho Jesocristən' de que cheyalə' yoso'ozenague' chei. Legon ca chedə' Xancho Jesocristən' bnežjw cuine' gwduxjue' xtolə'əchon' catə'ən gwso'ot beṇə' le', na' Spirit che Diozən' bagwleje' le'e par əggüia əgwyele yežiquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən'. ²⁹ Nezda' catə' cuich zoa' len le'e la'ac beṇə' se'enene' yesə'əxoayague' le'e par nič cuejyichjle cuich gwzenagle che Jesocristən'. ³⁰ Na' entr le'e yesə'əchoj beṇə' yoso'osed yoso'olo'ine' le'e por dižə' güenlažə' lgua'a dižə' li, se'enene' ṇaole de'en yoso'osed yoso'olo'ine'. ³¹ De'e na'anə' legapə cuidad nič cui no yesə'əxoayag le'e. Na' ležjza'alažə' de que šon iz bagwzoa' bsed blo'ida' le'e na' gwṇeyoida' le'e teža na' še'elə' na' xte bcuežən nada' por le'e.

³² Na'a ža beṇə' bišə', Diozən' gwcuasə' gwcue'eje' le'e len de'e malən' na' xtiže'enə' əgwzejni'ichən

le'e can' nži'ilaž'e le'e. Xtiž'e'enə' gaquəlenən le'e sotezə sole gonlilažə'əle Jesocristən' na' leczə gaquəlenən le'e par nič žjəyezole len Diozən' txen len yeziquə'əchlə beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ³³ Bitonə' selaža'a bi de'en de che beṇə', nic xmechga'aque'enə' na' ni xala'anga'aque'. ³⁴ Nezczele ni'a na'a bgona' žin par nič bžel bi de'en byažj de'en bchinda' txen len beṇə' ca' gosə'anitə' len nada'. ³⁵ Na' bena' žinnə' ca' par nič leczə blo'ida' le'e can' gonle gaquəlenle beṇə' ca' chac falt bi de'en chəsə'əyažj'ene'. Na' žjsa'alažə'əle xtižə' Xancho Jesocristən' de'en gwne': "Mbalazəch zocho catə' chnežjwcho bi de'en chnežjwcho beṇə' cle ca catə'an chso'oṇe' chio'o bi de'en chso'oṇe'."

³⁶ Na' beyož be'e Pabən' dižə'an bzo xiben' txen len yoguə' beṇə' ca' gwso'one' orasyonṇə'. ³⁷ Na' yoguə'əga'aque' gosə'əbežchgüe' che Pabən' na' gosə'əyele'ene' na' gwsa'ogüe'ene' bxid. ³⁸ Nach ja'aclene' le' gan' beyo'e lo'o barcon'. De'e juisy de'e gwsa'aque' de'en gože' lega'aque' de que ni yešlaszə cuich yesə'əle'ine' le'.

21

Pabən' beyeje' par Jerosalennə'

¹ Beyož bzeišazə ljuežjto' dižə' len beṇə' ca', na' beyo'oto' lo'o barcon' zjədato' liča bežinto' gan' ne' Cos. Na' beteyo bezžinto' gan' ne' Rodas. Na' Rodas na' bezsa'ato' na' bezžinto' Patara. Na' bechojto' lo'o barcon'. ² Na' to jəyetilzəto' chza' yeto barcw yoblə chza'an šejən Fenisia na'

beyo'oto' lo'inə'. ³ Na' lao zjəyedato' lo'o barcon' ble'ito' isla de'en ne' Čhipre, čhi'in na'acho yeglə. Na' bedeto' zjəyedato' gan' mbane Siria. Nach catə' bežinto' Tiron' gan' bosyo'oletje' yoa' de'en zonsa'anə' na' beyetjto'. ⁴ Na' jəyediljto' gan' nitə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', na' catə' beželetto' gan' nite'enə' bega'anlenga'acto'one' to xman. Nach gwsa'atə'əyoine' Pabən' cui šeje' Jerosalennə' čhedə' Spirit čhe Diozən' babzejni'in lega'aque' de que gaquə de'en gac čhe' Jerosalennə'. ⁵ Na' catə' beza'ato'onə' do xi'in do xo'oləga'aque' gwsa'aque' len neto' cho'a syodan', nach bzo xibto' bento' orasyonṇə' len lega'aque' cho'a nisdə'onə'. ⁶ Beyož na' bzei ljuežjto' dižə' nach beyo'oto' lo'o barcon'. Na' besa'aque' zjəya'aque' ližga'aque'.

⁷ Na' de'en beza'ato' Tiron' bežinto' gan' ne' Tolemaida na' Tolemaida na'azə bezyetjto' lo'o barcon'. Na' jəlanə'ato' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Tolemaidan' na' gwzoto' len lega'aque' tža. ⁸ Na' beteyo beza'alento' Pabən' na' bežinto' Sesarean' na' jəyega'antə' liž Lipən' ben' naquə txen len beṇə' ca' yəxop zjənaque' comisyon čhe beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. Na' Lipən' zotezə zoe' cho'e dižə' čhe Jesocristən'. ⁹ Lipən' nitə' tap xi'ine' no'ol güego' na' choso'ozenebo' beṇə' bi de'en bagož Diozən' lega'acbo'. ¹⁰ Zan ža gwzoto' liž Lipən' na' lao zoto'onə' bla' to beṇə' Jodean' beṇə' le Agabo. Čzenene' beṇə' bi de'en bagož Diozən' le'. ¹¹ Na' catə' ble'enə' gwṇabe' doxpey Pabən' na' bčhejən ni'a ne'e ca' na' gože'ene': —Spirit čhe Diozən' babzejni'in nada' de que beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' yoso'očheje' ni'a na'o ca' can' babčhej

ni'a na'anə' len doxpeyo' nga, nach so'one' le' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

¹² Catə' beyož beneto' can' gwna Agabən', neto' len beṇə' Sesarea ca' gotə'əyoito' Pabən' par cui šejəche' Jerosalennə'. ¹³ Nach Pabən' gwne': — Bito cuežle chia' o gonle ca soa' trist. Nada' zocza' par əcheja' na' gata' Jerosalennə' laogüe de'en chyixju'i'a xtižə' Xancho Jeso'osən'.

¹⁴ Na' goche'ito' bito bi gaquə gonto' par cui šejə' Jerosalennə', na' bitoch bi gožto'one', con gožto'one': —Gaquə con de'en əṇa Xanchon'.

¹⁵ Nach beyo'eni'ato' beza'ato' zjədato' par Jerosalennə'. ¹⁶ Na' gwsa'ac to chopə beṇə' Sesarea ca' chso'onlilažə' Jesocristən' len neto' na' entr lega'aque' len to beṇə' Chipren' ben' le Mnason. Bagoc zan iz chonlilaže'e Jesocristən', na' bazo liže' Jerosalennə'. Nach bxia'ato' žjəsoto' liže'enə'.

Pabən' bežine' Jerosalennə' na' jəlane'e Jacobən'

¹⁷ Na' catə' bežinto' Jerosalennə' beṇə' bišə'əcho ca' ža'anə' besyə'əbeichgüeine' na' bosu'oguape' neto' diox. ¹⁸ Na' beteyo gwyejlento' Pabən' jəyeto' Jacobən' na' bžinto'onə' bazjəndopə zjənžag yoguə' beṇə' golə beṇə' blao che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na'. ¹⁹ Nach bguap Pabən' lega'aque' diox na' beyožən' be'elene' lega'aque' dižə' tcho'a tšao' ca naquən' baben Diozən' par nič zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael bachso'onlilaže'e Jesocristən' gan' be'elene' lega'aque' xtižə' Diozən'. ²⁰ Na' catə' beyož bosu'ozenague' de'en gož Pabən' lega'aque' nach gwso'elaogüe'e Diozən'. Na' gwse'e Pabən': —Beṇə' bišə' nezdə' de que zan mil beṇə' Izrael ca' bagwso'onlilaže'e Jesocristən'

na' yoguə'əlole' chsa'aquene' chonən byen nāocho costombr de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezən'.
 21 Na' bazjənenene' rson de que le' chdao' chsed chlo'ido' yoguə' beṇə' Izrael ca' ž'e zitə' de que cuich cheyalə' yesə'ənaogüe' costombr de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Le'egatezə ca' bazjənenene' rson de que chsed chlo'ido' cuich cheyalə' yoso'ozoe' xi'inga'aque'enə' seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' can' naquə costombr chechon'. 22 ¿Nacxa gaquən' ža? la' zane' yesə'əžag nga catə' yesə'ənezene' de que bačh zo' nga de'e yoblə. 23 Quinga goncho. Nitə' tap beṇə' nga beṇə' zjənon to lyebe lao Diozən' na' nā'a chse'enene' so'one' complir ca de'en zjənone' lyebe. 24 Gwche'ega'aque' yo'odao' əblaonə' na' gono' txen len lega'aque' chixjo' bia ca' əgwnežjwle bχozən' gote'. Gono' ca' par ničh yexi' yeyachle can' na lein' de'en bzoj de'e Moisezən' na' techlə guaquə əgwžib yichjga'aque'enə' ca costombr checho de'en de yeyož goncho complir lyeben'. Gono' ca' len lega'aque' par ničh yoguə'əlole beṇə' əsa'acbe'ine' de que chono' can' na leinə' na' de que bito chzo'on ca'alə can' chəsə'əne'. 25 Babzojto' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' ga yoblə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' gožga'acto'one' de'en chaqueto' cui cheyalə' so'one'. Gožga'acto'one' cui sa'ogüe' yelə' guao de'en chəsə'əne' naquən che lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə' beṇə', na' cui sa'ogüe' chen, na' cui sa'ogüe' bia chat chbe' ši'ib. Na' leczə gožga'acto'one' cui yesə'əgo'o xtoga'aque'.

Gosə'əzene' Pabən'yo'odao' əblaonə'

26 Beteyo gwza' Pabən' gwçhe'e beṇə' ca' tap par yesyə'əxi' yesyə'əyache' yo'odao' əblaonə' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Nach Pabən' gwyo'e gan' zo bχozən' gwdixjue'ine' le' bi žan' əza'a əsa'aque' xi'ilažə' niçh yoso'onežjue' bχozən' bia ca' gote'enə'.

27 Na' baçh zon gaquə gažə ža chso'one' de'en chso'one' par chesyə'əxi' chesyə'əyache', nach gozej Pabən' lo'o yo'odao' əblaonə'. Na' besə'əle'i bałə beṇə' Izrael ca' za'ac Asian' le', nach bosə'ota bosə'one' beṇə' ca' nitə'ənə'. Nach gosə'əzene' Pabən'. 28 Gwso'osya'adie' gosə'əne': —Le'e beṇə' Izrael, ledogaquəch tozə. Benga chde' doxenlə chsed chlo'ine' beṇə' de que bito naccho beṇə' güen na' de que bito bi zaquə' lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' nic yo'odao' əblao çhecho nga. Na' na'a yeto de'e mal juisy banone' len yo'odao' əblao nga de'en naquə che Dioz çhechon', babže'e beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael lo'inə'.

29 Gwso'one' xbabən' ca' çhedə' antslə besə'əle'ine' Pabən' lao' syodan' chdalene' to beṇə' Efeso le Trofimo na' gwsa'aque'ne' gwçhe'ene' lo'o yo'odao' əblaonə'.

30 Na' gwso'onchgüe' zda zne. Nach le'e besə'ədobte beṇə' zan cho'a yo'odao' əblaonə' nach gwso'e gwso'oxe'e Pabən' na' besyə'əxobe'ene' fuerlə yo'odao' əblaonə', na' le'e besyə'əseyjwte puert ca'. 31 Na' baçhcza chso'ote'ene' catə' bžin rsonnə' lao beṇə' gwnabia' che soldad ca' de que doxen lao' syoda Jerosalennə' bachac scandlən'. 32 Nach le'e gwza'ate beṇə' gwnabia'anə' gwçhe'e soldad ca' na' capitan ca', əzja'acsese' gan' ža' beṇə' zan ca'. Na' catə' beṇə' ca' chso'ot Pabən'

besə'əle'ine' bachəsə'əžin beṇə' gwnabia'anə' len soldad che' ca' gan' nite'enə', nach le'e gosə'əbezte' bitoch gosə'əyine' Pabən'. ³³ Nach catə' bžin beṇə' gwnabia'anə' gan' ža' beṇə' ca', bene' mendad gwso'oxə' soldad che' ca' Pabən' na' bos'ocheje'ene' čhopə gden. Nach gwṇabene' beṇə' ca' ža'anə' bi le be'enə' na' bin' none'. ³⁴ Na' gwso'osya'adia beṇə' ca' ža'anə', na' gwde gwde gosə'əna to toe', na' gwdeczə cui gwyejni'i beṇə' gwnabia'anə' bixaczxan' chac tant scandl chso'one'. Nach bene' mendad gosə'əche' soldad che' ca' Pabən' cuartelən'. ³⁵⁻³⁶ Nach yoguə' beṇə' zan ca' jəsə'ənaogüe' lega'aque' chso'osye'e chso'one' to scandl juisy. Na' catə' besə'əžine' cho'a scaler che cuartelən' gosə'əlen soldad ca' Pabən' čhedə' ŋe'e gwse'enche beṇə' ca' yoso'onize'ene' na' yogue'e gwso'osye'e gosə'əne': —Le'e gote'.

Pabən' be'e dižə' lao beṇə' ca' zjənžaguən'

³⁷ Na' bach chso'e len Pabən' lo'o cuartelən' catə'əczla gože' beṇə' gwnabia'anə': —¿Eguaquə güe'elena' le'e to čhopə dižə'?

Nach beṇə' gwnabia'anə' gože'ene': —¿Echaco' dižə' griego? ³⁸ ¿Ecaguə len' beṇə' Egipto ben' gwda btob tap mil beṇə' güet beṇə' bat ngazə na' gwche'e lega'aque' latjə dašən' gan' chso'one' contr gobiernən'?

³⁹ Nach Pabən' gože'ene': —Caguə le' nada'. Nada' naca' beṇə' Izrael na' laža'anə' naquən to syoda blao gan' mbane Silisia de'en nzi' Tarso. Benšga goclen be' latjə güe'elena' beṇə' quinga dižə'.

⁴⁰ Nach beṇə' gwnabia'anə' gože'ene' ya'o. Nach Pabən' gwzeche' lao scalerən' na' bene' seņy len

ne'enə' par n̄itə' beṇə' ca' žizə yoso'ozenague' xtiže'enə', na' legosə'anitə'ətie' žizə. Nach gwzolaogüe' be'e dižə'an len lega'aque' dižə' ebreo.

22

¹ Gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' legwzenag ca naquə rson chia' nga gwzoa' laolen'.

² Catə' gwse'ene'ene' dižə' ebreon' choe' Pabən', gosə'anitə'ache' žizə. Nach Pabən' gože' lega'aque':

³ —Nada' naca' beṇə' Izrael. Golja' syoda Tarso gan' mbane Silisian' pero bida' syoda nga na' ni gwcha'ogua'. Na' bseda' len to maestr əblaon' be'enə' le Gamaliel. Le' bzejni'ine' nada' cuaselol can' na lei che de'e xaxta'ocho ca'. Na' gocda' lechguale chona' yoguə'əlol can' chene'e Diozən' cayanə'əczən' le'e chaquele chonle na'a.

⁴ Na' blagzejə blagzida' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'. Go'onda' gotga'aca'ane' na' gwxena' beṇə' byo ca' na' no'ol ca' chso'onlilažə' le' gwche'ega'aca'ane' gwže'e ližyan'. ⁵ Beṇə' gwnabia' che bxoz ca' na' yoguə'əlol beṇə' golə beṇə' blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izraelən' zjənezene' can' bena'. Lega'aque' gwso'one' yiš de'e bexa'a əzya'a Damascon' par niçh gaquə sena' baltezə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' par che'ega'aca'ane' Jerosalen ni gonga'acto'one' castigw.

Pabən' be'e dižə' can' goquə bembie Jesocristən'

⁶ Na' goquən' lao əzya'a Damascon' na' mer do gobiž bazon əžina'anə' catə'əczla to be'eni' juisy de'en za' yoban' gwyeçhjən nada'. ⁷ Xte bgüixa' lao yon' na' benda' to beṇə' gože' nada': “Saul, ¿bixchen' nga nlagzejə nlagzido' nada' quinga?”

8 Nach božia'an goža'ane': "¿No le' Señor?" Nach gwne': "Nada' Jeso'os beṇə' Nasaret. Nadan' nlagzejə nlagzido'." 9 Beṇə' ca' əzya'alena'anə' besə'əžebchgüe' besə'əle'ine' be'eni'inə' pero bito gwse'enene' de'en gwna Jeso'osən' nada'. 10 Nach goža'ane': "¿Bin' cheyalə' gona' ža Xana'?" Nach Xana' Jeso'osən' gwne': "Beyas na' gwyejtezə Damascon', na' to beṇə' zo na' əṇe' le' bin' cheyalə' gono'." 11 Nach be'eni'inə' xte benən ca gwçholə', nach beṇə' ca' nžaga'anə' gwso'oḅe'ene' na'anə' par bžinto' Damascon'.

12 Na' Damasco na' zo to beṇə' le Ananias beṇə' cho'elaogüe'e Diozən' do yichj do laže'e can' na lei chechon', na' yoguə'əlol beṇə' gwlaž checho ca' ža'anə' chso'e xtižə' Ananiasən' de que naque' beṇə' chon de'e güen. 13 Ananiasən' bide' bedəṇie' nda' na' catə' ble'enə' gože' nada': "Saul biša'a, bele'i." Catə' gwne' ca' le'e bele'iteida', nach goc ble'ida' le'. 14 Nach gože' nada': "Diozən' ben' cho'ela'ocho, ben' leczə gwso'elao' de'e xaxta'ocho ca', bagwleje' le' par niç bable'ido' Xi'ine'enə' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' güen. Bagwleje' le' par niç babendo' be'elene' le' dižə', na' par niç šejni'ido' doxen can' chene'ene' gono'. 15 Go'o xtiže'enə' len beṇə' zan beṇə' že' lao yežlyo nga na' əgwzejni'iga'acdo'one' de'e ca' babendo' na' bable'ido'. 16 Na' na'a ža, bito cuzəcho'. Yo'o par niç ço'o nis. Na' gono' orasyon lao Xancho Jesocristən' əṇabdo'one' yeya'a yeyibe' yichjla'ažda'ogo'onə'."

Pabən' be'e dižə' can' goquə'jəsedjəlo'ine' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael

17-18 Nach gwde na' beyeda' Jerosalen nga na' gwya'a lo'o yo'odao' əblaonə' jena' orasyon na' lao chona'annə' ble'idaogüe'eda' Jesocristən'. Na' gože' nada': "Na'atec na'a bechoj Jerosalen nga la' bito yoso'ozenag beṇə' quinga chio' ca naquə dižə' de'en go'o chia'." 19 Nach goža'ane': "Xana', zjəṇezczəga'aquene' de que nada'anə' gwya'a to to yo'odao' ca' na' jetə jtina' beṇə' ca' chso'onlilažə' le' na' bseyjwga'aca'ane' ližya. 20 Le'egatezə ca' lencza' naquəto' txen na' gwyaazlažə'əchgua' catə'an gwso'ote' de'e Esteban' ben' be'e xtižo'onə', na' nada' gwdapa' xadon che beṇə' ca' gwso'ot le'." 21 Pero Jesocristən' gože' nada': "Bchoj la' əselə'a le' zitə' par go'o xtiža'anə' len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael."

Pabən' be'elene' beṇə' gwnabia' che soldad ca' dižə'

22 To ca'atə'əzə boso'ozenague' che Pabən', nach gwso'osye'e gosə'əne': —Le'e got be'enə'. Bitə cheyalə' soche' yežlyon'.

23 Gwso'osya'adie' xte juisy. Na' de'e tant chəsə'əloque' xte boso'ozalə' xaga'aque'enə' lao be' na' leczə gwsa'aše'e bište yon' na' boso'ozalə'en. 24 Catə' ble'i beṇə' gwnabia' che soldad ca' can' chso'one'enə' nach bene' mendad yesə'əyine'ene' yid sot niç güe'e dižə' bi de'e malən' babene' de'en chso'osya'a beṇə' ca' contr le'. 25 Na' bazjəncheje' Pabən' par yesə'əyine'ene' catə' gože' capitannə' ben' zecha galə'əzə: —Segon can' na' lein', bitə de lsens chinle nada' yid sotən' chedə' la' naca' beṇə' ṇasyon Roma na' niquenə' gatə'əbia' šə bin' nona'.

²⁶ Beyož gože' capitannə' ca' le'e gwyejte' capitannə' lao beṇə' gwnabia' che soldad ca', ježe'ene': —Gargo' cuidad bin' gonecho ben' bandolə' la' naque' beṇə' ṇasyon Roma.

²⁷ Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' gwyeje' lao Pabən', gože'ene': —Gwna nda' ĵəle beṇə' ṇasyon Roma le'?

Nach Pabən' gože'ene': —Beṇə' ṇasyon Roma nada'.

²⁸ Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' gože' Pabən': —Mech xen gwxaquə'əda' nada' par niĉ naca' cuent len beṇə' ṇasyon Roman'.

Nach Pabən' gože'ene': —Nada' golja' naca' beṇə' ṇasyon Roman'.

²⁹ Nach beṇə' ca' banitə' probnid par yesə'əyine' Pabən' le'e besyə'əbižə'əte' cuite'enə', na' leczə ca' beṇə' gwnabia' che soldad ca' bžebe' chedə' gosə'ənezene' bito de lsens len lein' par yoso'ocheje' notə'ətezə beṇə' naquə beṇə' ṇasyon Roman' šə cuiṇə' choglaon bi de'e mal none'.

Pabən' zeche' lao beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' Izraelən'

³⁰ Nach beteyo beṇə' gwnabia' che soldad ca' boseže' Pabən'. Na' bene' mendad besə'ədobə bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' ṇasyon Izraelən' par niĉ ənezene' bi porən' choso'ocuiše' Pabən'. Na' catə' babesə'ədobə beṇə' gwnabia' ca', gwleje' Pabən' nach bzeche' le' delant lega'aque'.

23

¹ Nach Pabən' bgüie' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' ṇasyon Izraelən', na' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə', xte ža neža zoa' lao Diozən' chona'

complir de'en ngüe'e lao na'a gona' na' lo'o la'aždaogua'anə' nezda' de que chazlaže'e can' chona'anə'.

² Nach Ananias ben' naquəch bχoz əblaonə' bene' mendad len beṇə' ca' zjəzecha cuit Pabən' yesə'abaže'e cho'enə'. ³ Nach Pabən' gože'ene': —Diozən' gone' le' castigw, goxoayag. Le' chi'o nga par gono' yelə' jostis chia'anə' can' na' lein', na' chono' contr lein' de'en benlizo' mendad yesə'abaže'e cho'anə'.

⁴ Nach beṇə' ca' zjənitə' cuite'enə' gwse'ene': — Bito yoži'o xtiže'enə' ca', la' le'enə' bχoz əblaoch.

⁵ Nach Pabən' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' bito nezda' šə be'enə' naquəch bχoz əblaoch. Ža'alə nezda' bito goža'ane' ca', chedə' nyoj Xtižə' Diozən' nan: “Bito yoži'o dižə' pesad len beṇə' gwnabia' chelen'.”

⁶ Na' Pabən' goche'ine' de que beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izraelən' zjənaque' choplə. Baļe' zjənzi'e sadoseo na' yebaļe' zjənzi'e fariseo por ni che can' chse'ejle'e na' can' choso'osed choso'olo'ine'. Nach gwne', gože': —Beṇə' bišə' nada' naca' beṇə' fariseo, la' xi'in beṇə' fariseo nada'. Na' zoa' nga chonle yelə' jostis chia' por ni che de'en chejli'a de que yesyə'əban beṇə' guat ca'.

⁷ Ca beyož gwne' ca' gwzolao to bžaš entr beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' na' gwsa'aque' choplə. ⁸ Goc ca' chedə' beṇə' sadoseo ca' chəsə'ane' de que bito yesyə'əban beṇə' guat ca', na' bito chse'ejle'e de que nitə' angl ca' na' spirit ca', pero na' beṇə' fariseo ca' chəsə'ane' nitə' angl na' spirit na' leczə chəsə'ane' yesyə'əban beṇə' guat ca'. ⁹ Xte bachso'osya'a beṇə' fariseo ca' len beṇə' sadoseo

ca' chəsə'əšaše'. Nach gosə'əzoža' to chopə beṇə' ca' zjənsed lein' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' fariseo, gosə'əne': —Ni to de'e mal cui non benga. Na' bito naquən güen goncho contr le'. ¿Chexa šə babsed blo'i no spiritən' o no anglən' le'? Caguə de'e si'inṇə' goncho contr Diozən'.

¹⁰ Can' chəsə'ədilə chəsə'əšaše' enə' xte bačh chžeb beṇə' gwnabia' che soldad ca' šə yoso'ozoxj yoso'onitlaocze' Pabən'. Nach beṇə' mendad besə'əžin soldad ca' par besyə'əbejxaxje' Pabən' ladjo beṇə' ca' na' besyə'əche'ene' cuartelən' de'e yoblə.

¹¹ Na' že' beteyon' bžin Xancho Jesocristən' gan' de Pabən' na' gože'ene': —Bito žebo' Pab. Can' babi'o xtiža'anə' Jerosalen nga, ca'aczən' go'on Roman'.

Boso'oxi'e so'ote' Pabən'

¹² Na' beteyon' balə beṇə' Izrael ca' besə'ədobe' par boso'oxi'e so'ote' Pabən'. Na' boso'ozo'e jorament gosə'əne': —Diozən' gone' chio'o castigw šə ye'ej šə gaocho antslə cuiṇə' gotcho Pabən'.

¹³ Mazlə choa beṇə' ca' boso'oxia' so'ot Pabən'.

¹⁴ Nach ja'aque' gan' ža' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' Izraelən', gwse'e lega'aque': —Neto' bačh bzoto' jorament gon Diozən' neto' castigw šə ye'ej šə gaoto' mientrzə cui gotto' Pabən'. ¹⁵ Na' na'a ža, le'e yedopə legon jont par ničh le'e len beṇə' lyežyle ca' ənabele beṇə' gwnabia' che soldad ca' cueje'ene' gwxe par yide' laolen' na' con gwde'itezele de que par əšaš əche'enəchle šə bi de'e xinjan' none'enə'. Na' neto' cue'enaoto'one' tnezən' par gotto'one' antslə ze'e le'e gan' ža'alən'.

16 Pero na' zo to bi'i byo che beṇə' zan Pabən', na' benebo' ca naquən' bazjəngüie' so'one'. Nach gwyeybo' cuartelən' par jəzenebo' Pabən'. 17 Nach Pabən' goxe' to capitannə' na' gože'ene': —Gwche' bi'i nga lao beṇə' gwnabia' che soldadən'. De to de'e ye'ebo' le'.

18 Nach capitannə' gwche'e bi'inə' lao beṇə' gwnabia' che soldadən' na' catə' besə'əžine'enə' gože' beṇə' gwnabia'anə': —Ca naquə Pabən' ben' de pres goxe' nada' na' gwnabe' goclen laogua'anə' par niç zedəgua'a bi'i nga laogo' nga. De to chopə dižə' güe'elembo' le'.

19 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' bexe'e na' bi'in na' gwche'ebo' ga cui nonə' bene, nach gože'ebo': —¿Bin' de ənao' nada'?

20 Nach bi'inə' gožbo' le': —Ca naquə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' baçh boso'oxi'e yedəsə'əṇabene' le' cuejo' Pabən' gwxe par əselo'one' gan' çəsə'ədopə beṇə' gwnabia' ca', na' con yoso'ode'ine' yesə'əne' de que yoso'ošaš yoso'oche'ene' šə bitequən' none'. 21 Pero bito šejli'o chega'aque' çhedə' mazlə çhoa beṇə' ca' banaquən' yesə'əbe'enaο le' tnezən' par so'ote'ene' con šə babnežjw cho'a xtižo'o əselo'one', na' beṇə' ca' baboso'ozoe' jorament gon Diozən' lega'aque' castigw šə se'ej šə sa'ogüe' mientrzə cuiṇə' so'ote'ene'.

22 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' bose'e bi'inə' na' gože'ebo': —Cuidad no güe'eleno' dižə' ca naquə rsonṇə' de'en babedəgo'o laogua' nga.

Boso'osele'e Pabən' lao goberṇadorən' ben' le Fels

²³ Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' goxe' chopə capitan che' ca' na' gože' lega'aque' de que cheda ga še'elə yesə'ənite'e probnid len chopə gueyoa soldad beṇə' əsa'ac nia'aze' na' gyon ši beṇə' yesə'əbia' cabey nach yechopə gueyoaga'aque' əso'oxe'e lanz par əžja'aque' Sesarean'. ²⁴ Na' leczə gože' lega'aque' yesə'əyilje' cabey bia cuia Pabən', nich ca' cui bi gaquə che' lao zjso'ene' lao gobernadorən' ben' le Fels. ²⁵ Nach bzoje' to cart de'e əbgoxe'e lega'aque' par gobernadorən' na' nan:

²⁶ “Señor Gobernador:

Nada' Claudio Lisias chzoja' le' gobernador Felix, əchguapa' le' diox. ²⁷ Ca naquə beṇə' Izrael ca' gosə'əzene' bengə na' bazjəngüie' so'ote'ene' ža'aque' gwyə'a na' gwchi'a soldad chia' ca' par jəyesla'ane' chedə' gwnezdə' de que naque' beṇə' nasyon Roma. ²⁸ Na' de'en go'onda' ənezdə' bi porən' choso'ocuiše'ene' joa'ane' lao beṇə' gwnabia' chega'aque' ca' gan' chəsə'ədobe'. ²⁹ Nach gwnezdə' de que choso'ocuiše' le' por ni che bizə falt che' len lei chega'aque'enə', pero bito ənacho bi de'e mal none' par so'ote'ene' o gate'e ližyan'. ³⁰ Nach na'a babla' rson laogua'anə' de que beṇə' Izrael ca' baboso'oxi'e yesə'əbe'enaogüe'ene' par so'ote'ene' na' de'e na'anə' əchselə'ane' laogo'onə' lgüegwzə. Na' babena' mendad len beṇə' ca' choso'ocuiš le' da'aque' laogo'onə' par yesə'əne' le' šə bin' chsa'ac chega'aque' len le'. Si'ixenšgo' che yoguə'əlol de'en chneyoišgüida' le'.

Claudio Lisias.”

³¹ Nach soldad ca' besyə'əbeje' Pabən' can' ben beṇə' gwnabian' mendad. Na' bedo yel gosə'əgüe'e nezən' len le' besə'əžinte' gan' nzi' Antipatris.

³² Nach gwye'eni'inə' besyə'əbi'i soldad ca' ja'ac con ni'ei jəya'aque' cuartelən', na' porzə beṇə' güiab ca' ja'aclene' Pabən'. ³³ Catə' besə'əžine' Sesarean' bosonežjue' gobernadorən' cartən' zjənoxe'enə' nach gwso'one' Pabən' lao ne'e. ³⁴ Na' beyož blab gobernadorən' cartən' gwṇabene' Pabən' ga be'enə'. Gotə'əbia' de que Pabən' naque' beṇə' Tarso gan' mbane Silisia. ³⁵ Nach gože'ene': —Na' əṇezda' šə bi'in ənao' catə' la'ac beṇə' ca' choso'ocuiš le'.

Nach bene' mendad bososeyjue' Pabən' lo'o yo'o gan' chbe' Rei Erodən' catə'ən chone' yelə' jostisən'.

24

Pabən' be'e dižə' lao gobernadorən' ben' le Fels

¹ Na' catə' bač goc gueyə' ža zo Pabən' Sesarean', nach bžin be'en naquəch bχoz əblao ben' le Ananias na' nche'e to chopə beṇə' golə beṇə' blao na' len to beṇə' le Tertolo beṇə' chac cho'e dižə' lao' lcue'. Nach gwsa'ogüe' xya contr Pabən' lao gobernadorən'. ² Nach gobernadorən' bene' mendad gwyej Pabən' laogüe'enə' na' Tertolon' gwzolaogüe' hcuiše'ene', che'e gobernadorən': —Si'ixenšgo' Señor Gobernador ca naquə za'ato' laogo' nga ža, la' de'en zocho binlo juisy naquən por le' na' de'e zan de'e güen de'e bachac por ni che can' chnabi'o neto'. ³ Na' gatə'ətezə zoto' syempr nato' choxcwleno'onə' Señor Gobernador, tant chebeito' can' chnabi'o neto'. ⁴ Na' par nič cui gonšgueito' le' zedte, chatə'əyoišgueida' le' əgwzenago' šlož dao' ca naquə nga əṇato'. ⁵ Ca naquə benga zo laogo' nga par gono' yelə' jostis che'enə', bač ṇezetot' de que naque' to beṇə' güec de'e zed juisy.

Na' chde' entr neto' beṇə' Izrael ža'ato' doxenlə yežlyon' chta chṇe' neto' par nič gaquəto' čhoplā, la' naque' beṇə' blao che beṇə' ca' zjənzi' beṇə' Nasaret por ni che de'en chəsə'anaogüe' de'en əbsed əblo'i de'e beṇə' Nasaretən' gwle Jeso'os. ⁶ Na' de'e mal juisy ngüie' gone' len yo'odao' əblao čheto'onə' de'en gone'ene' gwže'e beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael lo'inə'. De'e na'anə' gwx-ento'one', na' gone'eto' gonto' yelə' jostis che' segon can' na lei čheto'onə'. ⁷ Pero na' gwyaz Lisias ben' naquə beṇə' gwnabia' che soldad ca', na' la fuers beque'ene' lao na'ato'onə'. ⁸ Na' bene' mendad de que notə'atezəto' chene'eto' əgwcuišto'one' cheyalə' əgwcuišto'one' laogo' nga. Guac əṇabdo' Pabən' bin' goquə par nič əṇezdo' che de'e ca' chcuišto'one'.

⁹ Nach beṇə' Izrael ca' nžague'ənə' gwsa'aque' tozə gosə'əne' de que le can' naquən. ¹⁰ Nach gubernadorən' bene' seņy len Pabən' par nič əṇe'. Nach gwzolaogüe' gwne': —Ca naquə ṇezda' de que bačh goc zan iz chono' yelə' jostis che ṇasyon nga, de'e na'anə' ža chebeida' gwzo rson čhia'anə' laogo'onə'. ¹¹ Na'a chac šižin žazə gwya'a Jerosalennə' par əje'elaogua'a Diozən'. Na' guaquə əṇabga'acdo'one' šə le can'. ¹² Na' bito əṇacho chacyoža' no beṇə' lo'o yo'odao' əblaonə' na' bitonə' yesə'əle'ine' nada' ša'a do lo'o yo'odao' ca' yelə' par žjəta žjəṇia' beṇə', na' nic lao' syodan'. ¹³ Na' bito bi de so'on beṇə' quinga par yesə'əlo'e de que napa' dolə' can' choso'ocuiše' nada'. ¹⁴ Con nia' le' clar de que cho'elaogua'a Dioz ben' gwso'elao' de'e xaxta'oto' ca', na' naogua' costombr cobə par cho'elaogua'ane' de'en chəsə'əna zan beṇə'

gwlaž chia' ca' zjənaquə costombr mal. Pero bito zjənaquən costombr mal, la' chejli'a che yoguə' libr ca' gan' zjənyoj Xtižə' Diozən' de'en bzoj de'e Moizezən' na' yeziquə'əchlə beṇə' gwso'e xtiže'enə' cana'. ¹⁵ Na' zoa' lez de que Diozən' yolis yosbane' beṇə' guat ca'. Yolīs yosbane' beṇə' güen na' beṇə' mal, ca'aczən' beṇə' gwlaž chia' ca' nite'e lez gone'. ¹⁶ Na' zotezə zoa' chi' yičhja' chona' can' chene'e Diozən' par ničh nezda' lo'o yičhja' aždaogua'anə' de que bito napa' dolə' lao Diozən' na' nic lao beṇəchən'.

¹⁷ Bagoc zan iz zoa' zitə', pero ṇa'a ža babeyeda' Jerosalennə' par bnežjua' mech de'en btoba' par beṇə' yašə' ca' chəsə'əyažj chəsə'əchine' na' jua'a de'e jua'a lo'o yo'odao' əblaonə'. ¹⁸ Na' goquən' zoa' lo'o yo'odao' əblaonə' babexi' beyacha' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən', na' chnežjua' de'e ca' chnežjua' par Diozən'. Ca' chona' catə' to chopə beṇə' Izrael za'ac Asian' bla'aque' gan' zoa'anə'. Bito əṇacho nochlə ntopa' na' bitobi scandl chona'. ¹⁹ Na' lega'aquen' žalə' bda'aque' laogo' nga par yoso'ocuiše' nada' šə bin' chsa'ac čhega'aque' len nada'. ²⁰ O beṇə' quinga nitə' nga guac yesə'əne' šə bi de'e malən' nona' catə'ənə' boso'odie' nda' lao beṇə' gwnabia' čhega'aque' ca'. ²¹ Tozə de'en gwnia' laoga'aque'en, catə'ən gožəga'aca'ane': "Ca naquə nga chonle yelə' jostis chia'anə', chonlen čhedə' chejli'a de que gwžin ža yesyə'əban beṇə' guat ca'."

²² Catə' bene gobernador Felsən' gwna Pabən' ca', bitoch gone'ene' gone' yelə' jostis che Pabən' ca orən', čhedə' la' baṇezczene' che de'en chejle'e chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'. De'e na'anə'

par gwcho'one' čhega'aquen' sša gože' lega'aque':
—Catə' yidə Lisiasən' ben' naquə beṇə' gwnabia'
če soldad ca', cana' yeyož gwzenaga' ca naquə
de'e nga chaole xya nga.

23 Nach Felsən' bene' mendad len to capitan
če' par beče'e Pabən' gaquəche' pres na' gatə'
lsens par gone' bitə'ətezə chene'ene' na' guaquə
žjəsə'əlanə' beṇə' migw če' ca' le' par əso'ene' šə bi
de'e chyažjene'.

24 Goc to čhopə ža beza' gubernador Felsən'
Sesarean' catə' bezžine' len no'ol če'enə'.
Naque' no'olə Izrael na' le' Drosila. Na' gox
Felsən' Pabən' na' bzenague' be' Pabən' dižə'
can' cheyalə' gonlilažə'əcho Jesocristən'. 25 Nach
Pabən' be'elene' le' dižə' can' cheyalə' goncho
par gaccho beṇə' güen lao Diozən' na' can' bito
cheyalə' güe'echo latjə nabia' la'ažda'omalchon'
chio'o, na' can' əžin ža catə' Diozən' čhoglaogüe'en
če to to chio'o beṇəč šə nocho napcho dolə'. Na'
gubernador Felsən' bžebe' xte juisy ca naquə dižə'
de'en choe' Pabən'. Nach gože'ene': —To ca'atə'ətə'
gwzenaga' na'a. Guaxcza' le' catə' gatə' to latjə
čhia'.

26 Gubernadorən' goquene' cueze' par nič
Pabən' əgwnežjue'ene' mech par yosane' le', na'
de'e na'anə' goxe'ene' telizə be'elene' le' dižə'.
27 Ca' chac gwde čhop iz, na' le'e bžine tyemp gwde
ben' le Porsio Festo goque' gubernador. Na' de'en
gone'e Felsən' yega'ane' binlo len beṇə' Izrael ca'
catə' cuich naque' gubernadorən', de'e na'anə' ze'e
yechoje' bene' mendad ze'e deczə Pabən' pres.

25

Pabən' chzo rson che' lao gobernadorən' ben' le' Festo

¹ Na' catə' bžin Feston' Sesarean' gan' nabi'e, gwzoe' šonə ža na' gwze'e gwyeje' Jerosalennə'. ² Nach bχoz əblao ca' na' nochlə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' ja'aque' jesə'əye'ene' par boso'ocuiše' Pabən'. ³ Na' gwsa'atə'əyoine' Feston' gone' goclen gaquə can' chəsə'əṇabe', gonšgue' mendad əžjso'e Pabən' Jerosalennə'. Gwsa'atə'əyoine' le' gone' ca' par nič lega'aque' yesə'əbe'enaogüe' Pabən' par so'ote'ene' tnezən'. ⁴⁻⁵ Nach Feston' gože' lega'aque' de que Pabən' naque' segor Sesarean' na' lecə gože' lega'aque': —Nada' bito yega'aṇa' Jerosalennə' sino le'e cheza'atia'. Beṇə' ca' zjənaquə blao entr le'e guaquə əsa'aque' len nada', na' šə bi de'e xiṇjən' non be'enə', guaquə yoso'ocuiše' le' Sesarean' gan' chona' yelə' jostisən'.

⁶ Na' gwzoe' len lega'aque' ca do xon' o ši ža na' beyeje' Sesarean'. Nach beteyo gwchi'e gan' chone' yelə' jostisən' na' bene' mendad gwyej Pabən' laogüe'enə'. ⁷ Nach catə' bžin Pabən' laogüe'enə' banitə' beṇə' Izrael ca' za'ac Jerosalennə' na' le'e gwse'ečhjte' le' na' gosə'əzolaogüe' chosə'əcuiše'ene' chəsə'əne' de que de'e zan de'e mal juisy de'e chone', pero na' bito bla'alaon šə chso'e dižə' lin'. ⁸ Nach Pabən' bzo rson che'enə' gwne': —Ni tozə falt cuiṇə' gapa' len lei che neto' beṇə' Izrael, na' ni len yo'odao' əblao cheto'onə' na' nic len Rei Sesar ben' chnabia' doxen nasyon Roman'.

⁹ Nach Feston' ca naquə gone'ene' soe' binlo len beṇə' Izrael ca' gože' Pabən': —ǃEgüe'endo' sa'o

nich gona' yelə' jostis chio'onə' Jerosalennə' ca naquə yoguə' de'e quinga choso'ocuiš beṇə' quinga le'?

¹⁰ Nach Pabən' gwne': —Laogo' len' zecha', banzo Rei Sesarən' le' par gono' yelə' jostis, na' nga cheyalə' gaquə yelə' jostis chia'anə'. Ca naquə beṇə' Izrael quinga, le' nezcədo' de que bito bi bi ne'e gona' contr lega'aque'. ¹¹ Žalə' bi falt bagwdapa' o bichlə de'e babena' de'e cheyalə' gata', bito nia' cui gata'. Pero de'en cui bi bi nona' ca naquə de'en choso'ocuiš beṇə' quingan' nada', notono no zaquə' əgwde nada' laoga'aque'enə'. Na' na' chṇaba' tia' lao Rei Sesarən' nich cuine' gone' yelə' jostis chia'anə'.

¹² Nach Feston' len beṇə' gwnabia' che' ca' yelə' boso'oxi'e naquən' so'one', nach gože' Pabən': —Lao Rei Sesar na'anə' bagwṇabo' tio', na' laogüe' na'anə' šejo'.

Feston' bdie' Pabən' lao Rei Agripan'

¹³ Na' ca' chac gwde to chopə ža catə' Rei Agripa na' no'ol che' Berenise bla'aque' Sesarean' par bedəsə'əguape' Feston' diox. ¹⁴ Na' gwnite'e zan ža, na' be'elen Feston' Rei Agripan' dižə' ca naquən' chac len Pabən', gože'ene': —Zo to beṇə' nyixjw Felsən' pres nga. ¹⁵ Na' catə' gwyə'a Jerosalennə' bṅoz əblao ca' na' len nochlə beṇə' golə beṇə' blao che nasyon Izraelən' gosə'əṇabe' choglaogua'an che' de que nape' dolə'. ¹⁶ Pero na' gožəga'aca'ane' ca naquə costombr che chio'o beṇə' nasyon Roma bito gaquə gwdecho beṇə' sa'aque' castigw sin cui yesyə'ədillaogüe' beṇə' ca' choso'ocuiš lega'aque' na' gatə' latjə yoso'ozo rson chega'aque' ca naquə

de'en choso'ocuiše'ene'. ¹⁷ Na' catə' bla'aque' nga beteyo le'e gwche'etia' gan' chona' yelə' jostisən', nach bena' mendad gosə'əbeje' Pabən'. ¹⁸ Na' be-yož boso'ocuiš beṇə' ca' le', ni tozə de'en chacda' choso'osbague'ene' le' cui bi gosə'əne'. ¹⁹ De'en chaczə chęga'aque' len le', cui chejṇi'alažə' Pabən' can' chse'ejṇi'alažə' lega'aque' na' chso'e dižə' che to de'e beṇə' guat beṇə' gwle Jeso'os, na' Pabən' ne' de que mbancze'. ²⁰ Na' nada' ža, cui bežellaža'a bi gona' ca de'en chac chęga'aque', nach goža' Pabən' šə chene'ene' yeza'alene' nada' Jerosalennə' par nič gaquə yelə' jostis che'enə' ca naquə de'e ca' choso'osbague'ene' le'. ²¹ Per na' gwṇab Pabən' šęje' gaquə yelə' jostis che'enə' lao Rei Sesarən'. Nach bena' mendad beyejue' mientr gwdi'ane' lao Rei Sesarən'.

²² Nach Rei Agripan' gože' Feston': —Leczə che'enda' gwzenaga' can' choe' ben' dižə'ənə'.

Nach che' Feston' le': —Gwxe əgwzenago'.

²³ Nach beteyon' de'e juisy chacchgua besə'əžin Rei Agripan' na' len Berenise, nach gwso'e gan' chi' gubernadorən', na' leczə zjəlen beṇə' gwnabia' che soldad ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' blao che syo-dan'. Nach ben Feston' mendad jesə'əxi'e Pabən'.

²⁴ Nach Feston' gwne': —Rei Agripa na' yoguə'əloł le'e ža'ale nga len neto', ca naquə bengā chgüiale nga, beṇə' zan beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' na' beṇə' ca' ža' nga bagosə'əṇe' nada' de que beṇə' mal bengā, chəsə'əṇabe' de que cabich cheyalə' əban bengā yežlyon'. ²⁵ Pero na' chgüia' nada' de que bito bi bi none' par choglaogua'an gate', na' bagwṇabe' tie' lao Rei Sesarən' na' bač goža'ane' šęje'enə'. ²⁶ Pero na' cui de bixa de'e gwzoja'

rein' par yapa'ane' bin' none'. De'e na'anə' bach gwleja'ane' laole nga, na' catec naco' le' Rei Agripa, par nich na' yeyož əgwzenagcho che' na' gatə' de'e gwzoja'. ²⁷ La' chacda' bito bi rson napa' con əgwselə'a to pres sin cui gwzoja' šə de bi de'en none'.

26

Pabən' bzoə' rson che' lao Rei Agripan'

¹ Nach Rei Agripan' gože' Pabən': —Guaquə nio' par əgwzo' rson chio'onə'.

Nach Pabən' bze ne'en lao beṇə' ca' gwzolaogüe' bzo rson che'enə' gwne': ² —De'e mba juisy nga bagoc chia', Rei Agripa, ca naquə nga de to latjə ṇa'a gwzo rson chia'anə' laogo' nga ca naquə de'en choso'ocuiš beṇə' Izrael gwlaž checho ca' nada'. ³ Le' nezdə' ca naquə costombr che chio'o beṇə' Izrael, na' ca naquə beṇə' gwlaž checho ca' chsa'acyože' entr lega'acze'. De'e na'anə' ža chatə'əyoišgueda' le' par gapəšgo' yelə' chxenlažə' əgwzenago' chia'.

Pabən' be'e dižə' can' bene' catə' cuiṇə' gonlilaže'e Jesocristən'

⁴ Yoguə'əloḷ beṇə' Izrael gwlaž checho ca' zjənezczene' nac gwzoa' dezd gwzolao bgüego'otia', gwzoa' Jerosalennə' entr lega'aque'. ⁵ Na' zjənezczene' de que nada' dezd bgüego'otia' naca' beṇə' fariseo, na' neto' beṇə' fariseo naochto' yoguə'əloḷ costombr de'en de ca naquən' chejṇi'alažə'əcho Diozən' mazəchlə ca notə'ətezəchlə beṇə' Izrael. ⁶ Na' beṇə' gwlaž checho ca' bachəsə'əṇabe' gono' yelə' jostis chia'

laogüe de'en chejli'a de que gwžin ža catā' Diozān' yosbane' beṇə' guat ca' can' bene' lyebe len de'e xaxta'ocho ca'. ⁷ Beṇə' zan lao šizīn family che chio'o beṇə' Izrael nite'e chso'elaogüe'e Diozān' do yičhj do lažə'əga'aque' na' do ža do yel nite'e lez gaquə complir ca naquə lyeben'. Na' ni che de'en zoa' lez yosban Diozān' beṇə' guat ca', de'e na'anə' choso'ocuiš beṇə' Izrael ca' nada' Rei Agripa. ⁸ ¿Bixčhexan' chaque le'e caguə de'e no šejle'enə' de que Diozān' cholis chosbane' beṇə' guat ca'?

Antslə Pabən' blagzejə' blagzide' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

⁹ Antslə nada' godca' de'e cheyalə' gona'an benteca' contr beṇə' ca' chso'onlilažə' Jeso'os ben' naquə beṇə' Nasaret. ¹⁰ Beṇə' zan beṇə' Jerosalen ca' bagwlej Diozān' par zjənaque' lažə' ne'enə' bseyjuə' ližya segon can' na yiš de'en beṇə'a de'en gwso'on bχoz checho ca' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' blao. Na' catā' bχoz əblao ca' gosə'əchoglaogüe'en so'ote' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' lena' bda' cho'a xtižə'a. ¹¹ Na' de'e zan las gwyə'a to to yo'odao' jəsaquə'əzi'iga'aca'ane' par ničh yoso'ožia yoso'onite'e Jesocristən'. Na' de'e tanttec bgue'iga'acda'ane' gwyə'a blagzejə' blagzidəga'aca'ane' syoda che nasyon ca' yelə'.

Pabən' be'e dižə' can' goquə bembie Jesocristən'

¹² Na' leczə güen de'e na' əzya'a Damascon'. Noṇə'a yiš de'en gwso'on bχoz checho ca' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' blao de'en chon mendad gona' ca'. ¹³ Pero na' lao əzya'a ngua'a nezən' ca do gobiž catə'əczla ble'ida' to be'eni' juisy de'e za' le'e yoban' xte bnitlaon be'eni' che bgüižən' na'

to gwyečh̄jzən nada' len beṇə' ca' žaga'anə'. ¹⁴ Na' xte bgüixə yoguə'əto' lao yon'. Ca' deto' lao yon' catə' benda' to beṇə' chṇe' dižə' ebreo gwne': "Saul, ħ̄bixchen' n̄lagzejə n̄lagzido' nada'?" De'en chono' contr nada' chone zi' cuino' can' chac che to go'oṇ bian' chlibə lao ya la de'en zo lao garrošən'." ¹⁵ Nach bolgüiža'ane' chapa'ane': "ĤNo le' Señor?" Nach gwna Xancho Jeso'osən': "Nada' Jeso'osən' n̄lagzejə n̄lagzido'. ¹⁶ Pero ṇa'a beyas la' bač bloe' laogua' le' par nič gono' xšina'anə' na' go'o dižə' che yoguə'əloḷ de'e quinga bač ble'ido', na' yeziquə'əchlə de'e ze'e le'ichdo' catə' yozloe' laogua' le'. ¹⁷ Na' ṇa'a əseḷa'a le' gan' ža' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' bito gua'a latjə no got le', ni beṇə' Izrael na' nic beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ¹⁸ Eseḷa'a le' par nič əgwzejni'ido' lega'aque' nac so'one' par nič šo'o be'eni' chia'anə' lo'o yičjla'ažda'oga'aque'enə' na' yesə'əbejyichje' de'e malən'. Na' yesyə'əchoje' xni'a gwxiye'enə' na' yoso'ozenague' che Diozən' na' ṇitlao xtolə'əga'aque'enə', na' əsa'aque' txen len yoguə'əloḷ beṇə' ca' yeḷa' bagwleḷ Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' por ni che de'en chso'onlilaž'e nada'."

Pabən' bzenague' can' gož Jesocristən' le'

¹⁹ Na'a ža Señor Rei, bzenaga' ca naquə de'en bzejni'i Jeso'osən' nada' len de'en ble'idaogüe'eda'. ²⁰ Zgua'atec Damasco na' gwzolaogua' bzejni'ida' beṇə' ca' ža'anə' che Jesocristən', na' leczə ca' Jerosalennə' na' doxen gan' mbane Jodean'. Na' lente beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwdixjue'iga'acda'ane' de

que cheyalə' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' yoso'ozenague' che Diozən', na' so'one' ca gacbia' de que babesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'. ²¹ Na' por ni che de'en chzejni'ida' beṇə', de'e na'anə' beṇə' Izrael gwlaž checho ca' gosə'əzene' nada' lo'o yo'oda' əblao chechon' na' gwsa'aclaže'e so'ote' nada'. ²² Pero na' Diozən' zocze' chaclene' nada' par niç zocza' cho'a xtiže'enə' xte ža ṇeža len yoguə'əloḷ beṇə', la'anə' bi'i xcuidə' na' la'anə' beṇə' golə. Bito ṇacho bilə bagwnia' sino ca de'en gosə'anaczə de'e profet ca' beṇə' ca' gwsə'e xtižə' Diozən' cana', na' can' gwna de'e Moizezən' che de'en za' gaquə ca tyemp chega'aque'enə'. ²³ Gwsə'e dižə' de que Cristən' ben' selə' Diozən' par gaquəlene' ṇasyon chechon' cheyalə' saquə'əzi'e na' le' gaque' beṇə' nech yebane' ladjo beṇə' guat ca' na' cuich gate'. Na' leczə gwsə'e dižə' de que Cristən' gwzenene' chio'o naccho beṇə' Izrael na' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael naquən' goncho par niç šo'o be'eni' che Diozən' lo'o yiçhḷa'ažda'ochon'.

Pabən' gone'ene' gone' par niç Rei Agripan' gonḷilaže'e Jesocristən'

²⁴ Na' ca' cho'e dižə'anə' par chzo rson che'enə' catə'əczla gwṇe Feston' zižjo gože'ene': —Chac ton-ton' Pab. De'e tanttec chsedo' na'anə' baçh chac tonto'.

²⁵ Nach Pabən' gože' Feston': —Bito chac tonta' Señor Gobernador. Dižə' ḷin' cho'a na' de'e yejni'anə'.

²⁶ Ca naquə Rei Agripa nga, ṇezene' che de'e quinga cho'a dižə' chei na' de'e na'anə' cho'a dižə'an clar laogüe' nga. Zoa' segor cabi ṇacho cui ṇezene' che' de'e ca', la' caguə goquə de'e ca' do gazə zo bižə' de'e

ngašə'ənə'. ²⁷ Le' Rei Agripa, ĵəchejli'o ca naquən' bosozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'? Nada' nezda' de que chejli'o.

²⁸ Nach Rei Agripan' gože' Pabən': —ĵEchacdo' len to ĉopə bi'in bagwna'onə' gonlilažə'ətia' Jesocristən'?

²⁹ Nach Pabən' gože'ene': —Chona' orasyon lao Diozən' de que šə to ĉopə dižə' o šə zan dižə' de'e bagwnia' le', le' na' yoguə'əloḷ beṇə' ca' choso'ozenag can' əṇia' nga so'onlilaže'e Jesocristən' can' chonlilaža'ane', pero sin cui gacle pres ca nada' nga ncheja' naca' pres.

³⁰ Na' beyož gwna Pabən' ca' bezoža' Rei Agripan' len no'ol ĉe' Berenisen' na' len gobernador Feston' na' beṇə' ca' gosə'əbe' len lega'aque'. ³¹ Nach bežaše' jəsyə'ədobe' ga yoblə nach gwse'e ljuežje': —Bito əṇacho bi chon benga de'e zaquə' gate' o gate'e ližya.

³² Nach Rei Agripan' gože' Feston': —Guaquə yezan benga žalə' cuiṇə' ṇabe' tie' lao Rei Sesarən' par gone' yelə' jostis ĉe'enə'.

27

Boso'osele'e Pabən' Roman'

¹ Nach bosoxi'e yoso'osele'e neto' Italian' tlaonis. Na' Pabən' len yeto ĉopə pres ca' gwsa'aque' lao na' to capitan beṇə' le Jolio. Naque' capitan ĉe zan soldad ĉe rein' beṇə' zjənzi'e “Batallon Augusto”. Na' nada' Locas zoa' len Pabən'. ² Nach gwyo'oto' to lo'o barcw de'e za' Adramitio par əžinən Asia. Na' za'alēn Aristarcon' neto'. Naque' beṇə' syoda Tesalonica de'en chi' gan' mbane Masedonian'. ³ Beteyo bžinto' Sidonṇə' na' Jolion'

bencze' güen len Pabən' be'e latjə par gwyeje' gan' ža' beṇə' migw che' ca' par boso'onežjue'ene' bi de'en byažjene'. ⁴ Na' gozsa'ato'onə' na' zdato' to lcue'ej latə' yežlyo de'e nga'an lo'o nisdə'onə' de'en nzi' Čhipre, čhedə' be'enə' chečhjən clelə, na' yežlyo na'anə' bcue'ejən neto' len be'enə'. ⁵ Na' beyož gwdeto' lao nisdəo' de'en de cho'i gan' zjəmbane distrit ca' de'en zjənzi' Silisia na' Panfilia nach bžinto' syoda gan' nzi' Mira de'en chi' gan' mbane distrit che Lisia.

⁶ Na' na' bžele capitannə' to barcw de'en za' syoda Alejandria na' chza'an šejən Italian', na' bene' mendad gwyo'oto' lo'inə' na' lenczə le'. ⁷ Nach gwza'ato' zdato' lao nisən' de'e yoblə. Zan ža' zdato' šo'olažə' na' do canə gwdeto' galə'əzə gan' ne' Gnido. Na' por ni che can' gwyečhj be'enə' de'e na'anə' cui be'en latjə šejto' licha na' de'e na'anə' gwcua'ato' zdato' to lcue'ej yelatə' yežlyo de'e nga'an lo'o nisdə'onə' de'en nzi' Creta, part de'en zo galə'əzə syodan' de'en nzi' Salmon, la' na' cuitec gwyečhj be'enə' fuert. ⁸ Na' zdato' do canə to lcue'ejən' na' bžinto' ganə' nzi' Buenos Puertos galə'əzə yež de'en nzi' Lasea.

⁹ Na' gocze gwde zan ža' zdato' na' bačh chonən zdebə par šejəchto' lao nisən' čhedə' bačh bžin tyemp catə' chečhjchgua be' zaguən'. ¹⁰ Na' Pabən' gwṇeyoine' beṇə' ca' che'e lega'aque': —Chgüia' de que ca naquə biaj nga naquən lechguale zdebə na' nxož caguəgazə cuiayi' de'en noa' barcon' sino lenczə len na' len yelə' mban checho šə šejəchcho.

¹¹ Pero na' capitan che soldad ca' bzenaguəche' che ben' nsa' barcon' na' che xan barcon' cle ca che de'en gož Pabən' lega'aque'. ¹² Na' latjə gan'

zoto' bito naquən par əgwdeto' tyemp zaguən', na' gwyān beṅə' ca' gwsa'aquene' šə gaquə güench sa'ato' na' əžinto' yež gan' ne' Fenise par nič na' zoto' te de'e zaguən'. Fenisen' naquən puert che Creta gan' cuitec chečj be' de'en za' la'alə na' che'elə.

Gwyechj to be' gual lao nisda'onə'

¹³ Na' gwzolaō chečj to be' gol de'e za'ate che'elə, nach beṅə' ca' choso'osa' barcon' gwsa'aquene' de que gwaquə can' chse'ene'ene', nach gozsa'ato' zdato' lao nisən', zdato' galə'əzə Cretan'. ¹⁴ Pero na' caguə gwža catə' za' to be' gual de'e nzi' Noreste de'e chečjən contr galən' zda barcon'. ¹⁵ Na' bžiguə'əxəxjən barcon', caguə bi goquəch gonto'. Na' gwlejyichjšazə cuinto' len barcon' nžiguə'ən neto'. ¹⁶ Na' ca' zdato' to lcue'ej yežlyo dao' de'e nzi' Clauda de'e chi' lo'o nisda'onə' gan' cuitec gwyechj be'enə'. Na' barcw cha'o gan' yo'oto'onə' nxobən to barcw dao', na' canə goc becueto'on lo'i de'e cha'onə'. ¹⁷ Na' ca beyož becueto' barcw da'onə' lo'i de'e cha'onə', na' bchejto' barcon' ryat par gwlo'oto' fuers chei. Na' laogüe de'e bžebto' gaguə'əto' gan' naquə yox, bletjto' lachə' de'en chon par nič chza' barcon' nič cuich bžiguə'ətec be'enə' len. Na' zdato' lao nisən' con can' gwyej barcon'. ¹⁸ Pero na' bžaglaochguato' chedə' gwyechjchgua to be' gual juisy nach beteyo boso'ošaššaze' yoa' ca' nsa'anṅə' boso'ozalə'en lo'o nisən'. ¹⁹ Na' ža gwyon žeinə' goclenga'acto'one' besšazəto' šinlaz barcon'. ²⁰ Na' zan ža bito bolo'e lao bgüižən' na' še'elən' ni que

zjənlə'azə beljw ca'. Na' de'e tant gwyečhjchgua be'enə' xte bitoch gwzoto' lez yelato'.

21 Na' goquən' bač gwža cui chaoto', nach Pabən' gwzože'e ladjo beṇə' ca' na' gwne': —Le'e beṇə', žalə' əbzenagle čhia' catə'an gwnia' cui sa'acho Cretan' bito chac čhecho quinga žalə' ca' na' bito gwžiai' šinlazchon'. 22 Pero na' chnia' le'e le'e yebei čhedə' ni to le'e cui cuiayi' yelə' mban čhelen', lete barcw nga cuiayi'in. 23 Na' ca naquə cho'elaogua'a Diozən' na' baben cuina' lažə' ne'enə', de'e na'anə' bablo'e lao angl čhe'enə' nada' neže', na' anglən' gwne' nada': 24 “Bito žebo' Pab. Syempr cheyalə'əczə tio' lao Rei Sesarən', na' əchnia' le' de que Dioz na'anə' gone' par nič ni to beṇə' ca' za'ac len le' cui sa'at.” 25 Na'a ža, le'e yebei, čhedə' nezda' de que Diozən' gone' par nič gaquə can' bagwna anglən' nada'. 26 Pero bia'aczə yecho'onən chio'o yo biž de'e nga'aṇ lata' lo'o nisən'.

27 Na' že' goc žda'obiž zdato' nilə na'alə lao nisdə'o de'enə' nzi' Adria. Na' ca do chel beṇə' ca' zjənsa' barcon' gwsa'acbe'ine' de que bač zdato' serczə to yo biž. 28 Nach boso'oletje' to plom lo'o nisən' par boso'ochixə' ca do ja'acquə'ətə' zitjw naquə nisən', na' beyož boso'ochixə'enṇə' goquən šintochoa metr. Nach gosə'əzdie' yelatə' na' bosə'əzchixə'en de'e yoblə na' ca orən' goquən gažəchoa metr. 29 Na' besə'əžebe' žjti'i barcon' yej lo'o nisən' nach boso'oletje' tap ya xen de'en ne' ancla, boso'očeje'en zda xni'alei par gwso'oxə'an barcon' na' bazjəzelaže'e še'eni'. 30 Nach beṇə' ca' zjənsa' barcon' gwsa'aclaže'e yesyə'əxonje' na' boso'oletje' barcw da'onə' con chosə'əde'itezene'

yoso'oletje' ancla ca' de'en yoso'ocue' laolei.
³¹ Nach Pabən' gože' capitannə' na' len soldad
 ca': —Šə beṇə' quinga cuich nite'e lo'i nga, ni tocho
 cui yelacho.

³² Nach soldad ca' gosə'əçhogue' don' zjəncə'a
 barcw da'onə' na' boso'osane'en.

³³ Nach do šbaḷ Pabən' gwzolaogwəyoine' beṇə'
 ca' de que cheyaḷə' sa'ogüe', che'e lega'aque': —Na'a
 çac žda'obiž zole cui chtasle na' cui chaole. ³⁴ Na'a
 ža, chatə'əyoišgueida' le'e le'e gao par niç sole
 binlo, la' de'e li ni tole cui cuiayi'ile.

³⁵ Na' beyož gwne' ca' beṇe'e to yetxtilən' na'
 be'e yelə' choxcwlen che Diozən' lao yoguə'əḷol
 neto' ža'ato' lo'o barcon' nach gwxi'e to pedasən
 gwzolaogüe' chaogüe'en. ³⁶ Nach yoguə'əḷolto' be-
 beicheto' na' leczə gwdaoto'. ³⁷ Chopə gueyoa
 gyonši'intoto'onə' ža'ato' lo'o barcon'. ³⁸ Na' gwde
 gwdaoto' con ca beljeto' na' ca naquə trigon' de'e
 ne'e zjənsə'e, gwso'ose'en lo'o nisən' niç barcon'
 cuich goctequən zi'i.

Goxj barcon'

³⁹ Na' catə' gwye'eni' bito zjənombi'e yežlyon'
 gan' besə'əžine' pero na' choso'ogüie' de to latjə ga
 žia nisən' žizə na' bade to lašə' de'e naquə porzə
 yox. Nach gwsa'aque' tozə par niç žjəche' barcon'
 lašə' lao yoxən'. ⁴⁰ Nach gosə'əçhogue' do che ancla
 ca' na' gosə'əbejyichjga'aque'en lo'o nisən'. Nach
 boso'oseže' do de'en boso'oçheje' yag de'en chsa'
 barcon' licha na' boso'olise' lachə' de'en zo yichjen'
 par bžiguə' be'enə' len, nach əzja'aque' cho'a nisən'.
⁴¹ Pero na' jəsə'ədi'e ga chediḷ nisdə'onə' len to
 de'e yoblə, na' jšo'o laogüen' lo'o yoxən' na' caguə

goquæch tan. Na' nisən' gwzolaο bzoχjən xni'einə' de'e tant fuers nsa'an. ⁴² Nach gwsa'aclačə' soldad ca' so'ote' pres ca' niç ni toe' cui yesyə'əxoe' lao nisən' na' yosyo'oxoŋje'. ⁴³ Pero na' capitannə' gone'ene' yosle' Pabən' na' bžone' ca naquən' bachsa'aclačə' soldad ca' so'one', nach bene' mendad len pres ca' šə noe' chac chxoa lao nisən', gwaquə legacteque' yesyə'əxite'e lao nisən' na' yesyə'əchoje' yo biž. ⁴⁴ Na' bene' mendad de que beŋə' ca' cui chac yesə'əxoa lao nisən' yoso'oçhine' no yagla' o bichlə šinlaz barcon' par yesyə'əxoe' lao nisən'. Ca' gwso'one' na' yogue'e besə'əžine' binlo yo bižən'.

28

De'en goc che Pabən' žlac zoe' Malta

¹ Na' catə' beyož bžin yoguə'əto' yo bižən' gwnezeto' de que latjənə' nzi'in Malta na' naquən to yežlyo de'en nga'an latə' lo'o nisən'. ² Na' beŋə' ca' ža'anə' mbachgua gwso'elaogüe'e neto', bosoxene' to yi' xen na' gwsa'axe' yoguə'əlo'lo'to' gan' nite'enə' çhedə' bagwzolaο yejon' na' chacchgua zag. ³ Nach Pabən' btobe' xonj xis na' lao chcue'en lao yi'inə' bechojczlə to bel bia benen lo'inə' na' gwdi'inəb ne'enə' xte go'ə'əditəb. ⁴ Na' choso'ogüia beŋə' ca' nalə'ədit belən' na' Pabən', nach gwse'e ljuježje': —De'e li bengə naque' beŋə' güet beŋə'. Baç bele' lao nisən' pero na' Diozən' bito cho'e latjə əbane'.

⁵ Nach bse'esə' ne'enə' lao yi'inə' niç bexopə belən' na' bito bi goquene'. ⁶ Nach beŋə' ca' baç çəsə'əbeze' bat solao gatə' Pabən' yi o əbiçəcle'

to de repentzə gate'. Na' ca' gosə'əbeze' sša na' choso'ogüie' bito bi bi chaquene' nach gwso'one' xbab yoblə chəsə'əne' de que naque' to beṇə' cheyaḷə' šejni'alažə'əcho.

⁷ Beṇə' blao che doxen Maltan' le' Poblío na' de bien che' galə'əzə, na' mbachgua be'elaogüe'e neto' na' gwzoto' šoṇə ža len le'. ⁸ Na' goquən' xa Poblion' de' cam chacšenene' yo'e de'e la na' che'ine' yiž chen. Nach Pabən' gwyo'e gan' de'enə' na' beyož bene' orasyon gwxoə ne'enə' yičhj beṇə' güe'enə' na' beyone' le'. ⁹ Beyož bene' ca' yez-iquə'əchlə beṇə' ca' ža' latjən' beṇə' chsa'acšene leczə bda'aque' na' beyone' lega'aque'. ¹⁰ Na' beṇə' ca' de'e zan de'e gwso'one' cheto'. Na' catə' bžin ža beza'ato', bosyo'ože'e lo'o barcon' yoguə' de'e ca' chyažjeto'.

Pabən' bžine' Roman'

¹¹ Bega'anto' Maltan' šoṇ bio' nach gwza'ato' zjəzdato' lao nisən' yo'oto' to lo'o barcw de'en za' Alejandria de'e gwlezə latjən' mientr gwde de'e zaguən'. Na' mben le'e barcon' lgua'a lsaquə' ca' zjənzi' Castor na' Polocs. ¹² Na' bžinto' gan' ne' Siracosa na' gwzoto' šoṇə ža. ¹³ Na' gozsa'ato' par bžinto' gan' ne' Regio. Na' na' bega'anto' tža. Na' gwzolao chechj be' de'en za' che'elə, na' beteyo bezžinto' ganə' nzi' Poteoli na' na' bechojto' lo'o barcon'. ¹⁴ Na' bežagto' beṇə' ljuežjto' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Poteoli na' gosə'əṇabe' gwzoto' len lega'aque' to xman. Na' gwdenə' gwza' ni'ato' par zdato' Roman'. ¹⁵ Pero na' antslə ze'e žinto' Roman' gosə'əneze beṇə' ljuežjto' ca' ža'anə' de que əžinto' na' bedəsə'əleze' neto' latjə gan' nzi' lao

ya'a che Apio, na' gan' ne' Šonə Ranš. Na' catə' ble'i Pabən' lega'aque', be'e yelə' choxcwlen che Diozən' na' bebeine' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. ¹⁶ Na' ca bžinto' Roman' capitannə' bene' pres ca' yela' lao na' beṇə' gwnabia' che soldad ca', pero na' Pabən' gotə' lsens soe' ca'azə na' gwzo to soldad gwɔapə le'.

Pabən' be'e xtižə' Jesocristən' Roman'

¹⁷ Na' goquən' beyon ža Pabən' goxe' beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' ža' Roman' na' catə' beyož besə'adobe'enə' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə', bito nacho bi bena' contr beṇə' gwlaž checho ca' o contr costombr che de'e xaxta'ocho ca'. Pero na' Jerosalen na'ate gwso'one' nada' pres lao na' beṇə' Roma ca'. ¹⁸ Na' beṇə' ca' beyož gosə'əṇabyože' gwsa'aclaže'e yoso'osane' nada' chedə' cui bi bi xtoła'a de par əṇacho gata'. ¹⁹ Pero na' beṇə' gwlaž ca' ža' Jerosalennə' bosə'ožoncze' par yoso'osan beṇə' ca' nada'. De'e na'anə' benən byen gwṇaba' tia' lao Sesarən', pero bito nacho gua'a part beṇə' gwlaž chia' ca'. ²⁰ Na' de'e nin' chac bach goxa' le'e par le'ida' le'e na' par güe'elena' le'e dižə'. Na' chnia' le'e por ni che de'en zocho lez yesyə'əban beṇə' guat ca', balə beṇə' gwlaž checho ca' gosə'əzene' nada' na' bosə'ocheje' nada' gden ni.

²¹ Nach beṇə' ca' gwse'ene': —Bito bi bi cart ne'e la' laoto' nga de'e za' Jodean' de'e güe' dižə' šə bin' chac len le', na' notono no beṇə' gwlaž ne'e la'ac yesə'əne' mal chio' o əsa'ogüe' xya contr le'. ²² Pero na' chaqueto' güenczən' yeneto' go'o dižə' ca' naquən' chono' xbabən', la' neto' nezeto' doxenlə chəsə'əne' contr le'e chejle'ele che Jesocristən'.

23 Na' boso'ožie' bia' to ža par žjəsə'əye' lē' na' beṇə' zan zjənaque' ja'aque' gan' zo'enə'. Nach Pabən' be'e dižə' len lega'aque' can' chon Diozən' chnabi'e notə'ətezə beṇə' chso'e latjə. Na' bzejni'ine' lega'aque' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' can' na de'en boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' par nič se'ejle'e che Jeso'osən'. Bedo ža be'e dižə'an len lega'aque'. 24 Na' bałə beṇə' ca' gwse'ejle'e ca naquə dižə' de'en be'enə' na' yebale' cabi gwse'ejle'e. 25 Na' ca' chac gwsa'aque' choplə, na' bazon yesa'aque' catə' gož Pabən' lega'aque': —De'e li can' gož Spirit che Diozən' de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' gožən lē' gwzoje'en par de'e xaxta'ocho ca', nan:

26 Gwyej gož beṇə' gwlaž chio' ca' de que Diozən' ne':

De'e li yenele pero cabi šejni'ile bin',
na' de'e li gwle'ile pero cabi gacbe'ile bi zejen.

27 Cuiczə bi rson chazle.

Bač nažjoczə yichjla'ažda'olen' na' bito chzenagle dižə' lin',

bito chonle cas chei, na' nic chejni'ilen, na' ni que chediņjele xtolə'əle ca'.

Na' de'e na'anə' bito yebeja' le'e xni'a de'e malən'.

28 Na' le'e cheyalə' ənezele de que na'a par delant Diozən' chsele'e beṇə' chəsə'əyixjui'e xtiže'enə' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael par nič yoso'ozenague' che' na' yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən'.

29 Beyož gwna Pabən' ca' besyə'əžaš beṇə' Izrael ca' chsa'acyože' xte juisy.

³⁰ Pero na' Pabən' gwzoe' nya' c̄hop iz to yo'o ga chyixjue' na' gwzocze' gwleze' yoguə'ə̄l̄ol̄ beṅə' jəsə'əlanə' le'. ³¹ Na' sin cui chaž cui chžebe' na' sin cui no no əbseyjw əbžon gw̄dixjue'ine' lega'aque' ca naquən' chnabia' Diozən' notə'ətezə beṅə' chso'e latjə, na' clar bsed blo'ine' lega'aque' xtižə' Xancho Jesocristən'.

**Testament Cobə de'en choe' dižə' che ancho
Jesocristən'
New Testament in Zapotec, Yatzachi (MX:zav:Zapotec,
Yatzachi)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yatzachi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yatzachi [zav], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yatzachi

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
d439ce34-67af-5db7-b82c-f44ad9932db2